

AVICENNA MI? İBN-İ SİNA MI?

**KIRMIZI
BEYAZ**

HAYAT KÜLTÜRÜ DERGİSİ

06 2010
YAZ

* MUSTAFA ESAD DÜZGÜNMAN
VE EBRU

* KASTAMONU; ILGAZ'IN
ETEĞİNDEKİ KÜLTÜR
BAŞKENTİ

* RÜZGAR ENERJİYE ESİYOR!

* MEZAR TAŞLARI
TARİH Mİ OLUYOR?

albayrak

Ramazan sevinci başlıyor!

Her sene olduğu gibi bu sene de gerçek Ramazan TVNET'te! Birbirinden değerli bilim ve sanat adamlarının konuk olacağı programlarda dinden edebiyata, müzikten siyasete pek çok konu ağız tadıyla konuşulacak!

Digiturk 39, D-Smart 85, Teledünya 55, Türksat 3A ve iPhone'da! www.tvnet.tv.tr

GERÇEK

BİLİM ANLAYIŞIMIZ

İnsanı değerli kılan en önemli özelliklerden birisi; düşünme, bilgi üretip, derleyip yeni buluşlar ortaya koyabilmesidir. İnsan bu müstesna kabiliyetiyle birçok tabiat şartlarına karşı galip gelmeyi başardı, hastalıklarla mücadele etti, aya gitti, Mars'a uzay mekiği gönderdi. Bütün teknolojik gelişmeler bu sayede oldu. Tüm bunların adına genel olarak bilim deniliyor.

Tarih boyunca bazı milletler bilimde öne geçtiler. Ve ne zamanki bilimde öne geçtiler, aynı zamanda ekonomi, üretim, askeri ve siyasi güç olarak da önde oldular. Kimi bu gücü insanlığın yararına kullandı, kimi de onlara hükmetmek, başkalarını fakirleştirirken kendisini zengin etmek gibi menfaatleri için.

Bugün gelişmiş olarak adlandırılan ülkeler de, çeşitli bilim dallarında sürekli araştırmalar yapan, bu araştırmalara önemli para, zaman ve insan enerjisi ayıran, bunun karşılığında da birçok yeniliğe imza atan, fakat bu yenilikleri de bir şekilde kazanca çeviren ülkeler. Ne geçici üyesi olmaktan övündüğümüz BM Güvenlik Konseyi'nin beş daimi üyesinin dünyada en çok silah satışı yapan ilk beş ülke olması tesadüfidir, ne de ilaç sektörüne yatırım yapan ülkelerin aynı zamanda tüm dünyada ilaçtan en çok para kazanan ülkeler olması.

Biz ülke olarak, bilime ve yeni buluşlarla ilerlemeye geçmişte hiç de yabancı olmamakla beraber, uzun bir süreden bu yana açız. Dünya ise yeni buluşları tanıtırken getirisinin adil olarak paylaşılmasına aç. Bu sayımızda bir taraftan bilim tarihimizin altın isimlerinden İbn-i Sina'yı tanıtırken, diğer taraftan da ilaç sektörünün insanlığa unutturmaya çalıştığı Şifalı Bitkileri işlemeye çalıştık. Oktay Sinanoğlu Hocamız ise sadece menfaatler üzerine gelişen bilim yerine Bilim ile Gönül'ü birleştirmeyi hatırlattı.

Üç yüz yıldır önemli bir buluşa imza atamamış bir ülkenin fertleri olarak bilime olan ihtiyacımız her devirdekinden daha fazla. Özellikle tarihte birçok buluşlara imza atmış bir milletin ve medeniyetin varisleri olarak dünyadaki gelişmelere sadece seyirci kalmak ve hüznümüzü sürekli içimize atarak yaşamak da acı verici.

Bir an önce eğitim dünyası ve üniversiteler, devlet ve özel sektör olarak bir araya gelmeli, akliselim ile ortak bir yol haritası belirlenmeli, bütün gücümüzle hem kendimize hem de tüm insanlığa yararlı olmak üzere ciddi bilim hedefleri ortaya koymalı ve bu hedeflere ulaşmak için bütün gücümüzle çalışmalıyız. Hem bizim hem de insanlığın buna ihtiyacı var.

Saygılarımızla

Dr. Ömer Bolat
CEO | Albayrak Grubu

18 EKONOMİ MİKRO KREDİ, SERMAYEYİ YOKSULUN AYAĞINA GETİRİYOR

26 GEZİ RESULULLAH (S.A.V)'İN İZİNDE HAC

44 GEZİ KASTAMONU; ILGAZ'IN ETEĞİNDEKİ KÜLTÜR BAŞKENTİ

54 KÜLTÜR MUSTAFA ESAD DÜZGÜNMAN VE EBRU

60 MEKÂN RB LOKANTALARI "İŞ VE YEMEK"

64 SPOR YENİ DÜNYAYA DALIŞ

68 SAĞLIK BİTKİLER... TABİATIN EN RENKLİ, EN ZENGİN ARMAĞANLARI

72 TEKNOLOJİ RÜZGAR ENERJİYE ESİYOR!

84 SİNEMA AVATAR

ALBAYRAK HOLDİNG A.Ş.
ADINA SAHİBİ | NURİ ALBAYRAK
GENEL YAYIN YÖNETMENİ | GÜVEN İLGÜN
SORUMLU MÜDÜR | AV. MUSTAFA DOĞAN İNAL

YAPIM TÜRK MUTFAĞI İLETİŞİM HİZMETLERİ
BÜYÜKDERE CD. NO: 157/10 ZİNCİRLİKUYU-İSTANBUL
TEL: 0212 275 7505 www.tmih.com.tr

BASKI | KORİDÖR MATBAACILIK SAN. LTD.ŞTİ. | İKİTELLİ İSTANBUL TEL: 0212 549 88 61

İRTİBAT ADRESİ
ALBAYRAK GRUBU KURUMSAL İLETİŞİM KOORDİNATÖRLÜĞÜ
ÇAYHANE SOKAK NO: 1 34020 TOPKAPI İSTANBUL TEL: 0212 544 3333
FAKS: 0212 544 4748 E-POSTA: kirmizibeyaz@albayrak.com.tr

EDİTÖR | FAHRİ SARRAFOĞLU GRAFİK TASARIM | ALİM ARAS | İSA CEYLAN
FOTOĞRAFLAR | MUSTAFA YILMAZ | HALİT ÖMER CAMCI
KATKIDA BULUNANLAR | YEŞİM BENER | DR. A. CÜNEYD KÖKSAL | DİLEK CAN

[illegible][illegible]

Albayrak Grubundan Haberler	04-05
KÜLTÜR Avicenna Mı? İbn-i Sina Mı?	06-09
KÜLTÜR Araştırmacılıkla Bağnazlık Bir Arada Bulunmaz	10-13
TASARIM Ahşap İşçiliğinin Başarılı Temsilcisi: Selçuklu Antik	14-17
EKONOMİ Mikro Kredi, Sermayeyi Yoksulun Ayağına Getiriyor	18-21
İŞ HAYATI Lalalıktan Koçluğa Kişisel Danışmanlar	22-25
GEZİ Resulullah (s.a.v)’ın İzinde Hac	26-33
KÜLTÜR Mezar Taşları Tarih mi Oluyor?	34-39
ALBAYRAK Aracı Alan Değil, Kiralayan Kârlı Çıkıyor	40-43
GEZİ Kastamonu İlgaz’ın Eteğindeki Kültür Başkenti	44-53
KÜLTÜR Mustafa Esad Düzgünman ve Ebru	54-59
MEKÂN RB Lokantaları "İş ve Yemek"	60-63
SPOR Yeni Dünyaya Dalış	64-67
SAĞLIK Bitkiler... Tabiatın En Renkli, En Zengin Armağanları	68-71
TEKNOLOJİ Rüzgar Enerjiye Esiyor!	72-75
OTOMOBİL Yoldaki Saray: Audi A8	76-79
BAŞARI PORTRERLERİ Ahmet Yüksel Özemre Türkiye’nin İlk Atom Mühendisi	80-81
ALİŞVERİŞ Hayatı Kolaylaştıran Yeni Ürünler	82-83
SİNEMA Avatar	84-85
KÜLTÜR-SANAT AJANDA	86-87
KİTAPLIK	88

LPG YAKITLI YENİ TÜMOSAN MOTOR VE TRAKTÖR

TÜMOSAN

TÜMOSAN bir ilki daha gerçekleştirdi ve TÜBİTAK desteği, İTÜ ve OTAM işbirliği kapsamında sürdürülen Ar-Ge, tasarım ve uygulama projelerinin sonucu olarak LPG yakıtlı motor üretimini başarıyla sonuçlandırdı. TÜMOSAN tarafından

üretilecek mevcut dizel motorlar ulusal ve

uluslararası patentler ile korunan yeni yanma mekanizmaları ile Avrupa Standartlarında performans, emisyon ve gürültü kalitesinde geliştirildi.

Optimizasyon ve seri üretim çalışmaları devam eden LPG yakıtlı TÜMOSAN motorda elde edilen ilk hesaplamalar doğrultusunda aynı yakıt tüketiminde motor performansı bakımından %15 daha fazla verimlilik elde edildi. LPG yakıtının motorine oranla %28 daha ucuz olması LPG yakıtlı motoru dizel motora oranla daha az maliyetli bir konuma getirmekte.

Geliştirilen LPG motorların teknik ve idari çalışmaları sonrasında 2011 model TÜMOSAN traktörlerde yer alması planlanmaktadır.

TOPKAPI MERKEZ EVLERİ 2. ETAP KONUTLARI ve KİPTAŞ GENEL MÜDÜRLÜK BİNASI TESLİM EDİLDİ.

Grup şirketlerimizden Sistem İnşaat, Topkapı Merkez Evleri 2. Etap konutlarının da teslimini tamamladı. 481 adet konutun teslimi sonrasında 1. Etap ile birlikte yaklaşık 2.500 kişinin yeni bir yaşam alanına sahip olduğu Merkez Evleri Projesi tamamlanmış oldu. Ayrıca bu projenin 2. etap bölgesinde yer alan yeni Kiptaş Genel Müdürlük binası inşaatı da tamamlanarak KİPTAŞ'a teslim edildi. Yaklaşık 8.000 m² kullanım alanına sahip olan ve 7 kattan meydana gelen Genel Müdürlük binasında merkezi çalışma ofisleri, toplantı odaları, konferans salonu, fitness center vb. üniteler yer alıyor.

Kiptaş Genel Müdürlük

ALBAYRAK İNŞAAT'IN YENİ PROJESİ PENDİK'TE BAŞLIYOR.

Albayrak İnşaat Grubu, Pendik - Kurtköy'de 234 konutluk yeni projesine yakında başlıyor. 16.600 m² arazi üzerinde grubun teknik ofis müdürlüğünde görevli mimar ve mühendislerce geliştirilen, bahçe kat + zemin kat ve 5 normal kattan meydana gelen projede toplam 4 blok ve 234 konut bulunmaktadır. Farklı bir konut mimarisine sahip olan projede; stüdyo, 1+1, 2+1 ve 3+1 konut tipleri olmak üzere 11 farklı tipte minimum 32 m² kullanım alanına sahip stüdyo tipi dairelerden, 121 m² kullanım alanına sahip 3+1 dairelere kadar farklı büyüklüklerde daire seçenekleri sunulmaktadır. Kısa bir süre içerisinde lansman dönemi satışlarına başlanacak olan proje ile ilgili olarak detaylı bilgiyi 444 0 295 ve 444 0 301 nolu telefonlardan edinebilirsiniz.

ALBAYRAK GRUBU'NUN LİBYA OFİSİ AÇILDI

Albayrak Grubu'nun Afrika'daki ilk ofisi Libya'da açıldı. Başta Libya olmak üzere diğer bölge ülkelerinde de grubun tüm sektörlerdeki yeni iş geliştirme hizmetlerinde lojistik, idari, vb. alanlarda destek vermesi amacıyla hizmete açılan temsilciliğimizin adres bilgileri şu şekilde:

Libya Ofis: Hay Andalus Tripoli - Libya
Telefon: (+218) 91 882 36 79

AVICENNA MI? İBN-i SİNA MI?

İnsanlık tarihinin güya en bilimsel ve sanatsal, dolayısıyla da öncü medeniyeti rolünü yüzyıllardır herkese oynayan, bizim “Batı” onların ‘Occident’ dediği şey hakkında düşündüğümüzde; Occident’in aslında aldığı besini ve havayı dahi reddedip ‘onlar da benden’ diyen bir kibir ve o kibrin diğer insanlık üzerindeki mülahazalarıyla karşılaşırız. Öyle ki O, bilimi, sanatı sahiplenirken İbn-i Sina’yı da ancak ‘Avicenna’ olarak hazmedebilmiş. Diğer taraftan biz ise batının 600 yıl boyunca kitaplarını okuttuğu bir bilim adamının ancak adını bilen nesiller yetiştirmişiz. Hatta Avicenna adıyla hastahaneler bile açmışız. İbn-i Sina’yı biraz da olsa tanımanın vakti geldi sanırız.

İbn-i Sina, her şeyden önce bir hekimdir. İnsan hekimliğinin bütün yasalarını deney ve gözlemlerine dayanarak yazdığı “El-Kanun fi’t-tıp” adlı eseri, Latince’ye çevrilmiş, daha sonra Fransızca, Almanca ve İngilizce çevirileri 16. yüzyıldan 19. yüzyıla kadar Batı’nın hemen bütün üniversitelerince ders kitabı olarak okutulmuştur. Bugün hala Paris Üniversitesi’nin tıp fakültesi öğrencileri St.Germain Bulvarı yanındaki büyük konferans salonunda toplandıklarında iki Müslüman doktorun duvara asılı büyük boy portresiyle karşılaşır. Bu iki portre İbn-i Sina ve er-Razi’ye aittir.

Batı tarafından ‘Avicenna’ adı ile anılan İbn-i Sina, mikroskobun henüz bilinmediği bir devirde tıp araştırmaları yaparken bazı hastalıkların bulaşmasında göze görünmeyen bir takım yaratıkların etkisi olduğunu, yani mikropların varlığını sezmiş ve bu bilinmeyen mahluklardan eserlerinde sık sık bahsetmiştir. Veremin bulaşıcılığını, hastalıkların su ve toprakla yayılımını, psikoloji ve vücut sağlığı arasındaki ilgiyi ilk olarak o ortaya koymuştur. 760 farklı ilacın tarifini yaparak döneminin en büyük farmakoloji kaynağını meydana getirmiştir. Menenjiti ilk tarif eden odur. Anatomi, jinekoloji ve çocuk sağlığı konularında değerli saptamalar yapmıştır. Batının 19. yüzyılda bir tesadüfle fark ettiği insan vücudunda kanın “küçük deveranını”, İbn-i Sina, daha 10. yüzyılda biliyordu.

Sina, ilk büyük İslam filozofudur. Felsefeye tıpkı Farabi gibi başlamış, fakat daha sonra ondan ayrılarak Yunan

GALENVS : AVICENA : YPOCRATES

felsefesi ile İslâm Kelâm'ını uzlaştırmaya çalışmıştır. Bu ilginç deneme, daha sonraki yüzyıllarda sürdürülmüş olsaydı hem doğuda bir felsefe geleneği kurulmuş ve gelişmiş olacak, hem de batı felsefesi "insan gerçeği" üzerine daha sağlam oturmuş olacaktı. Nitekim 18. yüzyıla kadar batının hemen bütün filozoflarını etkilemiştir. İbn-i Sina metafiziği genelde Aristoteles metafiziği ile Yeni Platonculuk ve Kelâm'ın birleşimidir. Konusu, ilkler ilki, tüm oluşların, yaratışların, varlık bütünü'nün kaynağı olan Tanrı'dır. Tanrı, bütünlüğü nedeniyle nesnelerde, olay ve eylemlerde görünüş alanına çıkar. Varlık vardır, yok olamaz. Felsefik ansiklopedisi 'Kitab'ül Şifa' felsefeden bilime kadar çok geniş bir alandaki bilgiyi toparlaması bakımından muazzam bir çalışmadır. Ortaçağ Avrupası'na olan etkisi, birçok eserinin Latince'ye çevrildiği İspanya üzerinden olmuştur. Batıda, 'Avicennism Latin' adı ile anılan akım, Ortaçağ skolastik felsefesini derinden etkilemiştir. 'Avicennism' 1210 yılında yasaklanana kadar özellikle Paris'te çok etkin olmuştur. Psikoloji ve bilgi teorisi çalışmaları William Auvergne ve Albertus Magnus'u da etkilemiştir. Matematik alanında matematiksel terimlerin tanımları ve astronomi alanında ise duyarlı gözlemlerin yapılması konularıyla ilgilenmiştir. Astroloji ve simyaya itibar etmemiş, Dönüşüm Kuramı'nın doğru olmadığı sonucuna ulaşmıştır. İbn-i Sina kimya alanında çalışmış ve önemli keşiflerde bulunmuştur. Bu hususta Berthelet, kimya ilminin bugünkü hale gelmesinde İbn-i Sina'nın büyük yardımı olduğunu söyler.

İBN-İ SİNA:

"Öteki bilgiler arasında tıp da öğreniyor, nazari bilgimi hastalar üzerindeki gözlemlerimle tamamlıyordum. Böylece aralıksız çalışmaya devam ettim. Geceleri de okumakla, yazmakla uğraşıyordum. Uyku bastırarak olsa bir bardak bir şey içerek açılıyor, yeniden çalışmaya koyuluyordum. Uykuda bile zihnim, okuduğum şeylerle meşgul oluyordu. Çoğu zaman, uyandığım zaman halledemediğim bazı şeylerin uykusu sırasında halledilmiş olduğunu gördüm.

Bir ara, Aristoteles'in "Metafizik"ini incelemeye başladım. Bu kitabı belki kırk kere okuduğum halde anlayamadım, ümitsizliğe düştüm. Bir gün mezatta bir kitap satılıyordu. Beni tanıyan tellal bu kitabı almamı tavsiye etti. Bu, Farabî'nin uğraştığım halde anlayamadığım konu üzerinde yazılmış bir eseri idi. Kitabı aldım, eve dönünce hemen okumaya koyuldum. O vakte kadar anlayamadığım Aristoteles'in kitabındaki fikirleri derhal kavradım. Buna son derece sevindim. Allah'a şükrederek secdeye kapandım; fakirlere sadaka dağıttım."

**İbn-i Sina,
mikroskobun
henüz bilinmediği bir
devirde tıp araştırmaları yaparken
bazı hastalıkların bulaşmasında
göze görünmeyen bir takım
yaratıkların etkisi olduğunu,
yani mikropların varlığını sezmiş
ve bu bilinmeyen mahluklardan
eserlerinde sık sık bahsetmiştir.**

Fizik bilimine katkısı ısı, ışık ve mekanik gibi çeşitli enerji formları üzerinde yaptığı çalışmalarla olmuştur. Eğer ışığın algılanması ışık kaynağı tarafından bazı partiküllerin emilimine bağlıysa ışık hızının sınırlı olması gerektiği sonucuna varmıştır. Aristo mekaniğini eleştiren İbn-i Sina kuvvetle cisim arasında herhangi bir temas bulunmadığında hareketin kesinlikle uğramamasının nedenini araştırmış ve bir nesneye kuvvet uygulandıktan sonra, kuvvetin etkisi ortadan kalksa bile nesnenin hareketini sürdürmesinin nedeninin, kasrı meyil (güdümlemiş eğim), yani nesneye kazandırılan hareket etme isteği olduğunu sonucuna varmıştır. Bu yaklaşımıyla sonradan Newton'da son biçimine kavuşan eylemsizlik ilkesine yaklaştığı anlaşılan İbn-i Sina, aynı zamanda nesnenin özelliğine göre kazandığı güdümlemiş eğimin de değişik olacağını belirtmiştir. İbn-i Sina'nın bu çalışması oldukça önemlidir; çünkü 11. yüzyılda yaşayan bir kimse olmasına karşın, Yeniçağ Mekaniği'ne yaklaştığı görülmektedir. Onun bu düşünceleri, çeviriler yoluyla Batı'ya da geçmiş ve güdümlemiş eğim terimi Batı'da impetus terimiyle karşılanmıştır. Yerçekimi üzerinde deneyler yapmış ve bir çeşit termometre icat etmiştir. Ona göre, zaman ve devinim kavramları da birbirine bağlıdır, çünkü, devinin bulunmadığı, algılanmadığı bir yerde zaman da yoktur. Müzik alanında Farabi'nin yaptığı çalışmaları geliştirmiş, armonik sistem üzerine önemli saptamalarda bulunmuştur. $(n+1)/n$ olarak ifade edilen titreşim serisinde, $n=45$ olduğunda kulağın bunları algılayamadığını ifade etmiştir. Mineraller üzerine yaptığı incelemeler, 13. yy. Hristiyan Ansiklopedistler'in Jeolojisi hakkında en önemli kaynakları olmuştur. Sina, bütün kurduğu teorileri deneyden geçirmiştir. İbn-i Sina'nın 10. yüzyılın başında kullandığı deneylerden teoriye geçmek metodunu batı dünyası ancak 16. yüzyılda kullanmaya başlayacak ve çağımız uygarlığını bu metodun getirdiği bilgilerle kuracaktır.

'Siyasi kaosun merkezinde ömür'

İbn-i Sina'nın yaşamı hakkında en doğru ve kesin bilgiyi, sadık dostu Juzjani'nin kalem aldığı, alimin kendi otobiyografisi vermektedir. Ailesi Belh'ten gelerek Buhara'ya yerleşmiştir. İbn-i Sina, babası Abdullah, maliyeye ait bir görevle Afşan'dayken orada doğdu. Daha 10 yaşındayken Kur'an-ı Kerim'i ezberledi. Babasının, sağladığı eğitim sayesinde 18 yaşında çağının bütün ilimlerini öğrendi. Buhara Emiri Nuh İbn-i Mansur'u ağır bir hastalıktan kurtardıktan sonra Samanoğulları sarayının kütüphanesinde çalışma izni aldı. Hükümdar öldüğü zaman o, henüz yirmi yaşındaydı ve Buhârâ'dan ayrılarak Harzem'e gitti. Burada, El Biruni ile çalışma fırsatı yakaladı. El Biruni gibi büyük bir şöhret ve değer, onun bilgisine değer vermesi kıskançlığa yol açtı. Bu yüzden takibata uğradı. Harzem'de barınamayarak yeniden yollara düştü; İran'ın batısına, önce Rey'e, daha sonra Hamedan'a gitti. Burada Emir Şemsüddeve, kendisini vezir ve Reis - ül Hukema tayin etti. Burada gündüzlerini kamu işlerine, gecelerini ise ilme ayırdığı yoğun bir çalışma programı uyguladı. Bu hummalı çalışmanın meyvesi de Kitab'ül Şifa oldu. Şemsüddeve'nin ölümünden sonra, siyasi

durum Sina'nın aleyhine dönünce, çareyi İsfahan'a Alaaddünderle'nin Sarayı'na gitmekte buldu. Yoğun fakat bir o kadar verimli çalışmalarını burada da sürdürdü. Emir ile birlikte Hamedan'a doğru sefere çıktığında uzun süredir çektiği mide hastalığına yenik düşerek, 1037 yılında 57 yaşındayken vefat etti. İbn-i Sina, çoğu fizik, astronomi ve felsefeyle ilgili olmak üzere 150 civarında eser yazdı. Bu kitaplar Farsça olan birkaçı dışında, o devirde adet olduğu üzere Arapça'dır. Kanun ve Şifa ile birlikte Necât ve İşârât adlı kitapları ve Aristo'nun felsefesini anlatan yirmi ciltlik Kitâbü'l-İnsâf'ı başta gelen eserlerindendir.

Dünyanın ilk romancısı;

Dünyada ilk felsefi roman denemesi, İbn-i Sina tarafından yapılmış ve yazdığı iki romanla, dünyanın ilk romancısı ünvanını kazanmıştır. Eserleri Lâtince, İbranice, Süryanice'den başlamak üzere bütün dünya dillerine bir çok defalar çevrilmiş ve yayınlanmıştır. Bütün bunlardan başka İbn-i Sina'nın çok güzel şiirleri de vardır. ■

İbni Sînâ, çoğu fizik, astronomi ve felsefeyle ilgili olarak 150 civarında eser yazdı. Bu kitaplar Farsça olan birkaçı dışında, o devirde adet olduğu üzere Arapça'dır. Kanun ve Şifa ile birlikte Necât ve İşârât adlı kitapları ve Aristo'nun felsefesini anlatan yirmi ciltlik Kitâbü'l-İnsâf'ı başta gelen eserlerindendir.

ARAŞTIRICILIKLA BAĞNAZLIK BİR ARADA BULUNMAZ

Matematik, kimya, fizik ve moleküler biyoloji dallarında teorileriyle tüm dünyada üne kavuşan, Türk Einstien'i olarak anılan Prof. Dr. Oktay Sinanoğlu aynı zamanda büyük bir Türkiye aşığı; hiç durmadan ülkemizin sorunlarını dâhi bir bilim adamı gözüyle tespit ederek çözümler üretmeye çalışıyor. Gündelik, yüzeysel ve ithal çözümler yerine insanımızın özbenliğinden gelen çözümlerden yana söylemleri ve üslubu ile de bir çok bilim adamımızdan ayrışıyor. Kendisinden bilim anlayışı hakkındaki düşüncelerini almaya çalıştık.

Yeşim Bener

Bilim nedir ve bilim adamı sizce kimdir?

Bilimci; araştırmacı ve sorgulayıcı ruhtaki insandır. Bilim ise, konserve kutusuna konmuş bilgilerin tümü demek değildir. Bilim canlı bir organizma gibidir; devamlı değişir, gelişir, yeni varsayımlar, kurumlar üretilir, onlar sürekli denenir, sınıanır, sorgulanır, yeni verilerce çürütülmediği sürece yaşar. Hal böyle olunca gerçek bir bilimcinin kalıp kafalı, slogan kafalı, değişik düşüncelere kafası ve yeni olgulara gözü kapalı olması mümkün değildir. Araştırmacı, sorgulayıcı ruhla, bağnazlığın herhangi bir türlü bir arada bulunmaz.

Peki, bilim adamı olmak için nelere sahip olmak gerekiyor?

Bilim adamı olmak için iki şey lazım. Birincisi, merak. Daha fazlasını öğrenmek ve düşünmek için yanıp tutuşan bir yanın olmalı. O da yetmez. Ama bu olursa, bir şeyler başarmak için kendine güvenin artar. Türkiye'de insanların en önemli sorunu kendilerine güvenlerinin olmaması. Bunu halletsek ki en zor iş, Türkiye'nin soru-

nu büyük ölçüde çözülür. İkincisi işin ruh ve gönül tarafı. Bu olmazsa ne kadar eğitim alırsan al, yurtdışına da gidersen git, yalnızca mali durumun iyileşir ama mevki peşinde koşarsın, yaratıcı olamazsın.

Müspet bilimci olmanıza rağmen farklı bir formülünüz var. "Bilim + gönül" diyorsunuz. Ne demek bu?

Bizim eski âlimlerimizde şöyle bir anlayış vardır: Bir âlimin âlim olabilmesi için hem maddi hem de manevi ilimlerde bilgi sahibi olması lazımdır. Biz bunu sonradan keşfettik ve akıl ile bilimi, gönülle maneviyatı birleştirmenin gereğini anlattık. Batı her şeyi akla dayamıştır, hâlbuki akıl bir uzuvdur. Doğu'da aklın üstünde bir şey vardır o da gönöldür. Akıl, gönlün yönetmesi gerekir. Toplumun da gönlü vardır ve bu da harştır, kültüredür.

Türk diline ve Türk kimliğine çok önem veriyorsunuz. "Bilim dili Türkçe olmalı" diye kampanya başlattınız. Bu, neden gerekli?

Biz her insanın haysiyetiyle şerefiyle yaşayabilme hakkına inanıyoruz. "Türk diyor, başka bir şey bilmiyor" diye

anlaşılmasın. Bakanların hayat hikâyelerine bakıyorsunuz. Filanca bakan... "Evlidir, iki çocuk babası ve İngilizce bilir." Peki, başka ne bilir? Bu adam matematik bilir mi, devlet idaresi bilir mi, işiyle ilgili bir şey bilir mi? Bütün sömürgelerde sömürgeci, kendi dilini dünya dili oluyor diye yutturmuştur. Fransızlar da Cezayir'de bunu yapmıştır. Oyun budur Türkiye'de. Akıl başında her ülkede eğitim dili kendi resmi dilidir. O da çoğunluğun dilidir. Bilim niye İngilizce yapılmaz? Çünkü bir insan biraz öğrenmekte olduğu bir dille başka zor bir şeyi öğrenmesi mümkün değildir. Size bilimi öğretecek öğretmen de yarım bir yabancı dille fiziğin temel kavramlarını anlatıyor. Yahu, bunu kendi dilinde anlatsa zor anlarsın zaten. Gaye kendimizin ufak çıkarları değil ulus çıkarları olmalı.

Peki, Türkçe giderse Türkiye nereye gider?

Dünyada neler olduğunu anlarsak Türkiye'de neler olduğunu veya olacağını daha iyi anlarız. En tehlikeli sömürgecilik, zihinlerin ve gönüllerin sömürgeleşmesi, köleleşmesidir. Birinci vazifemiz gönlümüzü ve zihnimizi kölelikten kurtarmaktır. Bunun için kendi dilimiz, Türkçe ile eğitim şarttır. Türkiye'nin savunması Türkçe'nin savunması ile başlar.

**Batı her şeyi akla dayamıştır,
hâlbuki akıl bir uzuvdur.
Doğu'da aklın üstünde bir şey
vardır o da gönüldür. Aklı,
gönlün yönetmesi gerekir.
Toplumun da gönlü vardır ve
bu da harştır, kültürdür.**

Biz aç kalacağız diye bu işlere girdik, birkaç sene sonra bütün dünyadan bir şeyler yağmaya başladı. Bir iş yapabilmek, yaratabilmek, insanlığa millete faydalı olabilmek için kendini unutacaksın.

Size göre Türk'lük nedir?

Türk olmak bir düşünce ve gönül işidir. Türk; kültürüyle, diliyle Türk'tür. Soy sop meselesi karıştırarak, ülke insanlarını birbirine düşürmeye çalışan iç düşmanların kitaplarına, yaygaralarına kulak asmayın. Kültür genleri, ırk genlerinden daha önemlidir. Vatani, milleti için her türlü fedakârlığa hazır bir taban gerekiyor. Bu taban son elli yılda hayli eritilmiş, kafası, gönlü karıştırılmış, birbirine düşen kesimler, dışa bağımlı sahte aydınlar, içinde vatanının geleceğini düşünmeyen, daha da acısı vurdum-duymazlaşmış kalabalıklar oluşturulmuştur. Bu durumda gerçek bir önder çıkabilse bile başarılı olma şansı pek azdır. Şimdi yapılacak iş hızla bu toplumun yeniden kaynaşmasına, bilinçlenmesine, vatanını, milletini kendisinden önce düşünen insanların çoğalmasına önayak olmaktır.

Bilim adamı olmak isteyen gençlerimize neler tavsiye edersiniz?

Gençler, Türkiye'de adet haline gelmiş göstermelik işlerden kaçın. Sırf üniversite bitirdi desinler diye, ananız babanız Amerika'da mastır yaptı diye öğünebilsin diye yüksek öğrenime gitmeyin. Sonunda ancak kendinizi kandırırsınız. Temel gayeleriniz, kendinizin ufak çıkarları ötesinde, kendiniz dışında, bu ülke, bu ulus, Türk Dünyası, Avrasya, insanlık için olsun. Yüksek hedefleriniz için çalışın. O zaman, kendi durumunuz da kendiliğinden düzelecektir. Maddiyat ile maneviyatı dengeleyin. Formülünüz bilim + gönül'dür. Bu iki kanadın biri eksik olursa ne kendinize ne de insanlığa hayrınız dokunur.

Gündelik siyaset, çıkar grupları, dışardan güdümlü gizli veya açık "cemiyet"lerden uzak durun. Dış ülkelerden, onların yerli kuyruklarından medet ummayın. Gayeleri bize yardımcı olmak değil, bir çok millet gibi bizi de sömürge yapmaktır. Dünyanın neresinde olursanız olun, kimliğinizi, Türk dilini, Türk tarih ve kültür bilincini, binlerce yıllık geleneğini kaybetmeyin. Dış gibi konuşup yabancından ayırt edilemez hale gelmek hiç şart değil.

Biraz da sizden bahsedelim. Birçok insanın gıpta edeceği, başarılarla dolu bir hayatınız var. Çok genç yaşta profesörlüğe ulaştınız. Bütün bunlar nasıl oldu?

Bizim bütün sülalemiz millet için hiçbir menfaat düşünmeden çalışmıştır. Biz de yaratılış olarak böyleyiz. Onlar hep içtimai konularda yazdılar, çizdiler. Biz de çocukken edebiyata meraklıydık, hatta 15-16 yaşına kadar yazardım. Sonra baktım, babam dâhil ailede bir sürü yazar-çizer var. 6 yaşından beri fen, fizik, kimya merakı vardı. İyisi mi bilimi seçeyim dedim. O zaman "bu işlerde aç kalırsın" dediler ama benim para kazanma merakım yoktu. Eğer sen hak için, halk için çalışırsan Allah rızkını veriyor. Biz aç kalacağız diye bu işlere girdik, birkaç sene sonra bütün dünyadan bir şeyler yağmaya başladı. Bir iş yapabilmek, yaratabilmek, insanlığa millete faydalı olabilmek için kendini unutacaksın.

50 senede çözülemez denilen problemleri çözmeniznin sırrı ne?

Profesör olmak için merak ettiğimiz konularda yeni kuramlar, teoriler falan çıkardık. Biz, dünyanın bilim adamlarının "50 senede çözülemez" dedikleri işleri pat diye, Allah nasip etti, çözdük. Ondan sonra bilim çevrelerinde kıyamet koptu. Dünyanın her tarafından bizi profesör yapmak istediler. Birçok üniversite beni çağırıp konuşmalar yaptırmaya başladı. Yaşım 24, 25. Yale'de de yardımcı profesör olarak başlamıştım. "Yahu bu adam parladı, bizden kaparlar. Biz bunu profesör yapalım" demişler. Normal işleyişe göre 40 yaşından önce olunamıyor. Her taraftan çullanılınca bizi kaçırmamak için bütün ara basamakları atlatarak profesör yaptılar.

Ama sizi 26 yaşında profesör yapan sistemle hep hesaplaşma içindesiniz.

Beni onlar profesör yapmasaydı, Avrupa'lılar da, Rus'lar da profesör yapardı. Zaten ben eğitiminin yarısını tamamen Türkçe dille, Türkiye'de liseyi bitirinceye kadar aldım. Bu eğitimle Amerika'ya gidip üç sene birden atladım. Yani beni yetiştiren Türkiye'dir.

Size "Türk Einstein'ı" diyorlar. Siz kendinizi böyle görüyor musunuz?

Hiçbir zaman kimseyi taklit etmedim. Çok takdir ettim, hem dünyadan hem Türkiye'den ilham aldığım insanlar oldu. Dünyada bazı bilim adamlarını pirimiz kabul ettim ve kısmet oldu birçoğuyla da birlikte çalıştım, samimiyet kurdum. Einstein'a yetişemedim. Yanlış

hatırlamıyorsam öldüğünde üniversiteye başlamıştım. Türkiye’de kimse bilmiyor, yıllarca dış ülkelerde de bana böyle bir şey derlerdi. Bunun en önemli nedeni matematiğe verdiğim önem ve kimyanın içine matematiği sokmam.

İlk kez bütün kimyayı matematikle kâğıt üzerine döktünüz. Nereden çıktı matematik?

Fizikte de olaylara temel bakış açısı matematikseidir. Matematiği olmayan ilim boş laftan ibarettir. Zamanla bütün bilimlere matematik giriyor. Bugün toplum bilimine hatta hukuka bile matematik giriyor. Ben de bilimde ne yaptıysam matematik sayesinde yaptım. Daha lise öğrencisiyken kimyadaki bazı eksikler dikkatimi çekiyordu. Bir ekol bir tarafa, diğeri öbür tarafa takılmış. İki ayrı uzmanlık dalı gelişmiş, ikisinin de birbirinden haberi yok. Dedim ki öyle bir koordinat (konsayı) sistemi yazmalıyım ki onun öyle bakınca bulduğu, bunun böyle bakınca ayrı gibi gördükleri hepsi bundan çıksın. Bunu yaptım. Bundan sonra çorap sökücü gibi bütün kimya kâğıt üzerinde çıkıyor.

Peki, ama siz matematikle ilgili yalnızca temel bir eğitim almıştınız. Üst düzeydeki matematiği nasıl anlayabildiniz?

Ben temel eğitimimi Türkiye’de, aldım. O zaman doğru bir eğitim vardı. Ve hepsi Türkçeydi. Herkes düşünmeyi, sorgulamayı öğreniyordu. Ezberleme falan söz konusu değildi. Ben burada aldığım eğitimle en iyi üniversitelerde dışarıda birkaç yıl birden atladım. Eğitimimin çoğunu buradan aldım, diğer kısmını da kendi kendime öğrendim.

Eğitiminizi kendiniz mi şekillendirdiniz?

Tabii. Ne yapacağımı çok küçük yaşlardan itibaren biliyordum. Daha lise çağlarında 20 yıllık planımı yapmıştım. Hatta bu planımı 10 yılda gerçekleştirdim, sonrasında 1–2 yıl “Şimdi ne yapacağım” diye bocaladım. Sonra beş yılda bir plan yapmaya başladım.

Hala plan yapıyor musunuz?

Yapıyorum ama eskisi gibi 20 yıllık planlar değil. Bana kalsa 100 yıllık planlar yaparım ama yaş izin vermiyor.

Peki, eğitiminizi kendinizin şekillendirdiğinizden söz ediyorduk... Nasıl izin verdiler size?

Bunu bilen pek yoktur ama ben çalıştığım pek çok konuyla ilgili ders almadım. Üniversitede zorluyorlar, “mecburi ders, al” diye. Ama baktım o derslerin matematiği falan fasarya, bunlarla bir şey olmaz. İşin ruhu yok yalnızca ezberleyeceksin. Ben de araştırdım. Dok-

tora seviyesindeki derslere baktım. Sonunda istediğim dersi buldum. Kendi kendime “Eğer bu matematiği öğrenirsen, çok zor dedikleri Dirac’ın (nicem fiziğinin asıl iskeletini oturtan bilim adamı) kitabını roman gibi okursun.” dedim. Gittim o dersi aldım.

Üniversite çevrelerinden tepki gelmedi mi?

Kıyamet koptu. “Tamam” dedim, “mecburi derslerin yılsonu sınavlarına girerim.” Kabul ettiler. Hala notlarımı hatırlarım; 100 üzerinden 98 almıştım. Beş yaşımdan beri böyle bir huyum var. Kendi yolumu kendim bulmaya alıştım. Şimdi öğrenciler diyorlar ki, “Hocalarımız bunu anlatmıyor, şunu vermiyor.” Ben de öyle derdim, sonra akıllandım. İnsanlar hep bahane arar. Ne öğrenirsen kendin öğreneceksin.

Bu anlayış nedeniyle mi Türkiye’de fazla bilim adamı yetişmiyor?

Bu eğitim sisteminde değil bilim adamı, hiçbir şey olmaz. Daha doğrusu çok sayıda olmaz, ancak tek tük çıkar. Onlar da kendi olağanüstü gayretleriyle tüm engellemelere rağmen araştırma yaparak. Herkes kendi yolunu kendi bulacak. Kafayı çalıştıracaksın. Zaten bir şeyi sorgulayıp da asıl soruyu sorduğunda işin yarısını halletmişindir. ■

AHŞAP İŞÇİLİĞİNİN BAŞARILI TEMSİLCİSİ: SELÇUKLU ANTİK

Kastamonu; ağaç işleme sanatımızın günümüzde en doğru örneklerinin verildiği ilimiz. Selçuklu Antik ise Kastamonu'da ağaç işlemenin en başarılı örneklerini veren kurumlardan...

Geçmişten günümüze sürüp gelen maddi kültür ürünleri arasında yer alan ağaç işçiliğinin geleneksel sanatlarımız arasında önemi büyük. Türkler İslamiyet'ten önce Orta Asya'da ağacı kutsal saymış, bunu sanat yapıtlarında sıkça kullanmışlardır. Kurganlarda özellikle Pazırık'ta yapılan araştırmalar sonucu ağaç işi buluntuların yanı sıra at eğeri, koşum takımlarında kullanılan ağaç parçaları da bulunmuştur.

Zamanın tahribine karşı fazla dayanıklı bir madde olmadığından ilk dönem ahşap sanat eserlerinden günümüze önemli örnekler kalmasa da Türk'lerde ağaç işlemeciliği daha çok Anadolu'da Selçuklu döneminde gelişmiş, kendine özgü bir şekil almıştır. Selçuklu, beylikler dönemi ağaç eserleri daha çok mihrap, cami kapısı, dolap kapakları gibi mimari elemanlar olup gerçekten çok üstün işçilik örnekleri göstermektedir.

taht, rahle ve Kur'an muhafazası gibi kullanım eşyası ile pencere, dolap kapağı, giriş, konsol, sütun başlığı, tavan, mihrap, minber ve sanduka gibi mimari öğelerde uygulanmıştır.

Ağaç işçiliğinde en çok ceviz, elma, armut, sedir, abanoz, gül ağacı kullanılmakta, kakma, boyama, kündekari, kabartma-oyma, kafes gibi teknikler uygulanmaktadır. Kastamonu; ağaç işleme sanatımızın günümüzde en doğru örneklerinin verildiği ilimiz. Selçuklu Antik ise Kastamonu'da ağaç işlemenin en başarılı örneklerini veren kurumlardan...

Selçuklu Antik 1999 yılında kurulmuş. Osmanlı, Selçuklu ve Kündekari tarzı el oymalı ev mobilyaları, kapı, ve cami mobilyaları imal etmekte. Yeni ahşap ürün üretimlerinin yanı sıra, restorasyon çalışmaları da yapan firma; kapı, çerçeve, mobilya, tavan göbeği gibi eski ahşap yapıların bakım, tamir ve yenisinin yapımı işlerini de gerçekleştirmekte.

Dekorasyon işlerinde hazır mimari projelerin yapımının yanı sıra Osmanlı ve Selçuklu mimarisine uygun dekorasyon projeleri de hazırlamaktalar. Ev, büro, restorant, otel gibi mekanların antik görünümüne kavuşturulması için gerekli her çeşit hizmeti verebiliyorlar. Ürünlerini tamamen Osmanlı ve Selçuklu tarzında üretiyor hatta işlemlerini bile Osmanlı ve Selçuklu zamanında üretilmiş olan ahşap çalışmalar tarzında yapıyorlar. Ürünlerinde kullanılan malzemeler aslına uygun olarak Osmanlı tarzına göre seçiliyor. Ürünlerinde genelde birinci sınıf sarıçam kerestesi kullanıyorlar. İsteğe göre fırınlanmış ceviz, maun ve kayın kerestesi de

Osmanlı Dönemi ahşap işçiliğinde sadelik hakim olmuş, çeşitli teknikler daha çok sehpa, yazı takımı, çekmece, sandık, kaşık,

Selçuklu-Osmanlı dekorasyonu yeniden hayat buluyor

Dekorasyon işlerinde hazır mimari projelerin yapımının yanı sıra Osmanlı ve Selçuklu mimarisine uygun dekorasyon projeleri de hazırlamaktalar. Ev, büro, restoran, otel gibi mekanların antik görünümüne kavuşturulması için gerekli her çeşit hizmeti verebiliyorlar. Ürünlerini tamamen Osmanlı ve Selçuklu tarzında üretiyorlar hatta işlemlerini bile Osmanlı ve Selçuklu zamanında üretilmiş olan ahşap çalışmalar tarzında yapıyorlar.

Ürünlerinde ahşap koruyuculu kök ceviz boya kullanıyorlar. Mobilyalardaki renk ve tonu isteğinize göre tercih edebiliyorsunuz. Cila olarak koruyuculu mat cila ve tik yağı kullanılmakta. Tüm ürünleri kendi imalatları ve el işçiliği olduğundan dolayı istediğiniz boyutta ve işleme tarzında üretim yaptırabilmeniz de mümkün.

kullanıyorlar. Mobilya üzerinde kullanılan kulp, menteşe, süslemede kullanılan kabaralar, döşemelik kumaşlar ve deriler gibi tüm aksesuarlar da tarihi örneklerine uygun olarak üretiliyor. El dokuması döşemelik kumaşlar, süslemelik altın ve gümüş varak, ferforje kapaklı dolaplar, Osmanlı tuğralı kapaklar, Osmanlı armalı dolap ve kapılar da tarihi dokusuna uygun olarak ahşap ürünlerini zenginleştirmede kullanılıyor.

Ürünlerinde ahşap koruyuculu kök ceviz boya kullanıyorlar. Mobilyalardaki renk ve tonu isteğinize göre tercih edebiliyorsunuz. Cila olarak koruyuculu mat cila ve tik yağı kullanıyorlar. Tüm ürünleri kendi imalatları ve el işçiliği olduğundan dolayı istediğiniz boyutta ve işleme tarzında üretim yaptırabilmeniz de mümkün.

Selçuklu Antik, ister ev, ister işyerinizi Osmanlı ve Selçuklu mimarisi ile dekore etmenize imkan sağlıyor. Ecdadın ihtişamlı nakkaşlık sanatını mekanlarınızda yaşatmak, bulduğunuz ortamları daha değerli bir hale getirmek isterseniz firma ile irtibata geçmeniz yeterli olacaktır.

Selçuklu Antik Mobilya Dekorasyon
Sanayi Sitesi Cami Yolu No: 35 Kastamonu
Tel: 0 366 214 41 54

MİKRO KREDİ SERMAYEYİ YOKSULUN AYAĞINA GETİRİYOR

Bugün bütün dünya, ekonomik büyümenin istihdam yaratma kapasitesinin fevkalade azaldığı bir döneme girmiş durumda. İmalat sanayiinin, gelişmekte olan ülkelerde ve Türkiye özelinde, hızla tarımdan kopmakta olan işgücüne istihdam sağlama imkanı bulunmadığı açıkça görülüyor. Bu durumda mikro kredi uygulaması daha da önem kazanıyor. Uygulama sayesinde, yoksulluk inkar edilmiyor, yoksullara kendilerini kurtarmak için bir fırsat veriliyor. Bu sistemi İslami anlamda Karz-ı Hasen kavramının güncel bir uygulaması olarak algılamak da mümkün.

Yazı: Fahri Aktaş

Türkiye’de birçok aile açlık sınırında yaşarken, pek çoğu da yoksulluk sınırında yaşam mücadelesi veriyor. Türkiye’yi yoksullaştıran nedenlerden birisi, pek çok ailenin büyük umutlarla geldiği kentlerde, hayatta kalabilmek için ucuz işçilik yapması oluyor. Fakat yoksulların da nerede yaşıyor-sa yaşasın, emeğini kullanarak geçimini sağlaması çok da zor değil. Türkiye’de hem geleneğimizde hem de dinimizde yer alan bazı uygulamalar yoksul aileler için umut ışığı olabilir. Mikro kredi bu geleneklerle çok iyi örtüşen bir yöntem.

Yoksullukla mücadele için başarılı bir yöntem geliştiren mikro kredi uygulamasının temeli 1970’lere dayanıyor. Mikro kredi ilk olarak Grameen Vakfı aracılığıyla uygulanmaya başladı. Uygulamanın fikir babası Bangladeşli Muhammed Yusuf bu uygulama ile gerekli teminat gösteremedikleri için normal kredi imkanlarına ulaşmaları imkansız olan kimselere de kredi sağlamak ve “yoksulun yoksulunu” kendi işini kurarak, yani “girişimci” yaparak, yoksulluktan kurtarmayı amaçlamış.

‘Köy bankası’ ile sistemi tersine çevirdi

Bangladeşli Muhammed Yusuf, bankacılık eğitimi almamış olmasına rağmen çevresindeki yoksulluk koşullarının onu böyle bir düşünceye ittiğini belirtiyor. Sonrasında klasik bankacılık sistemiyle mikro kredi uygulamasını hayata geçiremeyeceğini düşünen Muhammed Yusuf, Grameen Bank, Türkçe anlamıyla ‘Köy Banka’sını kuruyor. Yusuf, bankanın sahiplerinin kredi alanlar olduğunu, kurulda temsilcileri bulunduğunu, bankanın

kurallarının onlar tarafından belirlendiğini ve Grameen Bankasının kar edebildiğini belirterek, "İnsanlar bana 'Bu kurallara nasıl karar verdiniz. Araştırma yaptınız mı' diye soruyor. Biz bir şey yapmak istiyorsak, klasik bankalar ne yapar diye bakıyor ve bunun tam tersi kurallar oluşturuyoruz. Mikro kredi, tam tersine dönmüş bir bankacılık sistemidir" bilgisini veriyor.

Hedef yeni bir gelecek inşa etmek

Bugün bütün dünya, ekonomik büyümenin istihdam yaratma kapasitesinin fevkalade azaldığı bir döneme girmiş durumda. İmalat sanayiinin gelişmekte olan ülkelerde ve Türkiye özelinde hızla tarımdan kopmakta olan işgücüne istihdam sağlama imkanı bulunmadığı açıkça görülüyor. Bu durumda mikro kredi uygulaması daha da önem kazanıyor. Aynı zamanda uygulama sayesinde, yoksulluk gözardı edilmiyor, yoksullara kendilerini kurtarmak için bir fırsat veriliyor. Satın alma gücünün sınırlılığı dolayısıyla oldukça dar bir pazara, geleneksel kadın becerilerinin, genellikle evden çıkmadan üretilebilecek ürünleri sürülüyor. Bu şekilde geleneksel yapılar korunmuş, sosyal ilişkiler de zedelenmemiş oluyor.

Hedef kitlesi çoğunlukla kadınlar

Mikro kredi uygulamasında hedef kitle erkeklerden çok

kadınlar. Küçük ilçe ve köylerde farklı el işleri ya da tarım ve hayvancılık ile uğraşarak geçimini sağlayan kadınlar hem gelenekleri devam ettiriyor hem de iş sahibi oluyor. Mikro kredi sisteminde kredi alacaklarından herhangi bir teminat talep edilmiyor. Bunun yerine kredi alan bireyin köy veya mahallelerdeki sosyal gruplar içindeki yerini dikkate alması ve kredinin geri dönmemesi halinde grubun diğer üyelerinin kredi almasını zorlaştırarak, onların borçlu bireye verdikleri maddi destek yoluyla, kredinin geri dönüşünü garantiliyor. Uygulamanın hedef kitlesi ise genellikle kadınlar. Bunun nedeniyse kadınların geri ödeme konusunda daha güvenilir oldukları inancına dayanıyor. Zaten Grameen Bank'ın kurucusu Muhammed Yunus da, müşterilerinin yüzde 97'sinin kadınlardan oluştuğunu belirtiyor.

Yoksulluk müzeye kalkacak

Her yıl 30 binden fazla yoksul çocuğa burs verdiklerini ve bu çocuklar içinde yüksek öğrenimine devam edenler dahi olduğunu anlatan Muhammed Yusuf, yüksek öğrenimine devam eden çocuklara da öğrenim kredisi vermeye başladıklarını ifade ederek, Yoksulluk kısır döngüsünün devam etmemesi için yeni bir nesil yaratmak istiyoruz. Kurumlarımızı, politikalarımızı ve kavramlarımızı değiştirebilirsek yoksulluğu müzeye kaldırırız. 2030 yılında Bangladeş'te fakir insan kalmayacak.

Mikro finans nedir?

Mikrofinans, finansal hizmetlere hiç erişemeyen veya yeterli erişimi olmayanlara

- Başta düşük gelirli olmak üzere hane halkına ve/veya mikro ve/veya küçük ölçekli işletmelere yönelik olarak geliştirilen bir finansman stratejisidir. Dünya Bankası tarafından yapılan analizlere göre; ülkemizde günde 2 \$ veya daha az harcayan kişi sayısı yaklaşık 11 milyondur. Bu, 60 milyon kişi olarak tahmin edilen 1994 Türkiye nüfusunun yüzde 18'ine kabul etmektedir.

Eğer yoksulluğu yüzde 50'ye indirebiliyorsanız, sıfıra da indirebilirsiniz" diye konuşuyor.

Türkiye'de mikro kredi projeleri hız kazandı

Mikro kredi uygulaması son zamanlarda Türkiye'de de ilgi çekmeye başladı. Az bir kredi sayesinde el emeklerini kullanarak geçimini sağlayan birçok aile Türkiye'ye de örnek oldu. En son bilinen proje Milletvekili Aziz Akgül'ün başlatmış olduğu proje. Akgül konu hakkında verdiği bir röportajda şunları söylüyor: Pilot bölge olarak seçtiğimiz Diyarbakır'da Grameen Bank Genel Müdürü Nurjahan Begum ile yaptığımız temaslarda, mikro kredi uygulaması için önemli bir potansiyel olduğunu gördük. Özellikle kadınların bu işe çok arzulu olduklarını saptadık. Amaç en yoksul kesimin yeteneklerini harekete geçirmek. Mikro kredinin miktarının talep edenle beraber saptandığını belirten Akgül, bu rakamın bazen bir kazak için gerekli olan tığ ve yün maliyeti kadar az olduğuna dikkat çekiyor.

Kaynak FON'lardan

Mikro kredinin kaynağının nereden bulunacağına ilişkin olarak da Akgül, açıklamasında başlangıçta Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı'nın kullanılmasının uygun olabileceğini düşündüklerini söylüyor. Akgül: Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı'nda bir milyar dolar kadar bir para birikmiş durumda. Bu paranın yüzde 50-70'inin mikro krediye ayrılabilceği düşünülüyor. Amerika'da ve Avrupa'da bu tür amaçlara destek veren fonlarla ve vakıflarla irtibat devam ediyor. O fonların da bir şekilde Türkiye'ye akması için bazı çalışmalar yapıldığını söyleyen Akgül, ilk etapta en az 5 milyon dolar civarında ek kaynak bulabileceğini tahmin ediyor.

Dünya'da halen mikro kredi veren devlet ve kuruluşlar

- Bangladeş (Grameen Bank),
- ABD (Grameen USA),
- Latin Amerika (ACCION),
- Endonezya (Bank Rakyat),
- Bolivya (PRODEM/BancoSol)

STK'lara çok iş düşüyor

Türkiye'de işlemeye başlayacak olan "mikro kredi" uygulamasında en çok işin STK'lara düşeceğini söyleyen yetkililer. Devletin kesinlikle bu işin içinde olmaması gerektiğine işaret ediyorlar. Bunun için de işadamlarımızın, sosyal fonlarından, fakirliğin azaltılmasına yönelik kaynak ayırmaları gerekiyor. Bütün sivil toplum kuruluşları, hangi alanda faaliyet gösteriyorlarsa gösterebilirler, yan bir dal olarak da mikro krediyle ilgili projeler geliştirebilirler. TÜSİAD, Odalar Birliği, Sanayi Odaları, Ticaret Odaları, vakıflar, dernekler gibi sivil toplum kuruluşlarının tamamının bu işe destek vermesi çok önemli. Örneğin, Odalar Birliği şu anda banka kuracak bir potansiyele sahip.

Mikro kredinin Türkiye örnekleri

On yıldır uyguladığı mikro kredi sistemiyle yoksul ama girişimci kadınların iş sahibi olmalarını sağlayan Kadın Emekini Değerlendirme Vakfı (KEDV), iş kurmak ya da var olan işini geliştirmek isteyen kadınlara kredi vererek onları iş sahibi yapıyor. Vakıf bugüne kadar 2 bin ev kadınına, toplam 3.4 milyon TL tutarında kredi vererek iş imkânı sağladı. KEDV bünyesinde faaliyet gösteren Maya Mikro Ekonomik Destek İşletmesi tarafından uygulanan sistemde kredi miktarları, iş potansiyeli ve gelişme kapasitesi olan işler için 2 bin TL'ye kadar kredi verilebiliyor. Kredi, danışmanlık ve pazarlama hizmeti veren KEDV sayesinde el işinden çiçekçiliğe, takıcılıktan piko yapımına kadar pek çok kadın aldıkları ilk birkaç kredilerle dükkan açarak geçimini sağlıyor.

Karz-ı Hasen mikro kredi uygulamasını anımsatıyor

Türkiye'de mikro kredi uygulaması her ne kadar son zamanlarda uygulanmaya başlansa da, aslında Karz-ı Hasen diğer adıyla 'Güzel Borç Verme Usulü'nde mikro kredi uygulaması ile benzer amaçlar için var olan bir kavram. Geri ödenmek üzere verilen mal veya birine

ödünç (borç) verme anlamına gelen Karz, borç verenin malının bir kısmını vermesi borç alanın da aldığı şeyin bir mislini geri vermesi şeklinde de açıklanıyor. Kur'an-ı Kerim de 12 yerde bu kavramlar mecazi olarak "Allah'a güzel bir şekilde borç veren (karz-ı hasen)" anlamında kullanılırken, bu ayetlerde Allah'ın rızasını kazanmak amacıyla yapılan harcamaların da karz-ı hasen kapsamına alındığı belirtiliyor.

Karz-ı Hasen uygulaması ile aynı zamanda kasalarda ve yastık altında hapsedilmiş büyük sermayenin ekonomiye kazandırılması ve faizin önlenmesi de amaçlanır.

Yeniden canlandırılması gerekiyor

Uzmanlar, İslam toplumunda asırlardır uygulanan bu sosyal yardımlaşma şeklinin zaafa uğradığını belirtiyor. Sevap ve Allah rızası yerine, faiz ve menfaatçilik duygularının hakim olduğunu belirten uzmanlar, borç alan kimselerin bunu istismar etmesi, yalana başvurma, zamanında ödememesi; borç vererek sevap uman iyi niyetli insanları daha tedbirli olmaya yönlendirdiğini, bu davranışlardan da uzak durulması gerektiğine vurgu yapıyorlar. ■

LALALIKTAN KOÇLUĞA KİŞİSEL DANIŞMANLAR

Her başarılı işadammının geçmişinde, başı sıkıştığında hâlâ kapısını çaldığı, akıl danıştığı, bazen de özlemle yâd ettiği bir yol göstericisi, bir “usta”sı olmalıdır. Kütüphaneler dolusu kitapların anlatamadığı, hiçbir okulun öğretemediği hayat derslerini birkaç cümleyle sunuveren bilge bir kişi. Günümüzde bu kişilere KOÇ veya MENTOR deniliyor. Bizdeki adıyla LALALAR... Bu deymi biz sadece Şehzade yetiştiren kişi olarak biliyoruz. Aslında tarih boyunca her idarecinin kişisel bir danışmanı vardı. Selçuklular döneminde adları Atabey’di, Osmanlı’da ise Lala...

Yazı: Fatih Kara

Padişahların belli bir yaşa gelen erkek evlatları, yanlarında annesi, hocaları, askerleri ve diğer görevliler olduğu halde bir sancağa gönderilirdi. Buna "Sancağa çıkma" veya "Sancağa çıkarılma" denirdi. Sancak; eyalet sistemiyle yönetilen Osmanlı’da, kendisine bağlı kazaları ve köyleri bulunan ve vilayetlerle kaza arası bir idarî birimdir. Geleceğin hükümdarını yetiştirmek üzere görevlendirilen bu kişiler din ve fen ilimlerinde mümtaz şahsiyetler arasından seçilirdi. Şehzadeler sancağa çıkarken bazen yanlarına birden fazla lala görevlendirilirdi. Bu durumda en kıdemlisi “Lala Paşa” unvanını taşırdı. Lalanın ilmi kıymeti yanında, padişahın fevkalâde itimadını kazanmış emin bir kimse de olması gerekliydi.

Çünkü bunlar şehzadenin iyi bir devlet adamı olarak yetişmesi yanında onun padişaha karşı itaatini de devam ettirmesi gerekiyordu. İtimadı sarsacak durumlarda lalaların görevden alınması padişahın yetkisindeydi. Lalalar yetiştirdikleri şehzadenin padişah olması duru-

munda büyük bir nüfuz kazanırlardı. Tahta geçen yeni padişah, lalalarının en kıdemlisi olan Lala Paşa’yı vezirliğe ve bazen de sadrazamlığa tayin ederdi.

Evet şimdi gelelim, mentorluk yani akıl hocalığı kavramına... Sadece kişide var olan özellikleri paylaşmak değil, ona kendi içindeki özelliklerini geliştirmede yardımcı olma, onun bu özelliklere nasıl ulaşacağını göstermenin adı mentorluk... İş yaşamındaki uygulama süreci ise, hem yeni başlayan çalışanların kurumu tanıyıp bilgi edinmeleri amaçlı kullanılmakta; hem de özellikle gelecek vaat eden potansiyeli yüksek çalışanların, kurum bünyesindeki deneyimli yöneticilerin yol göstermesi dâhilinde, sahip oldukları bilgi ve beceriyi ‘deneyimin’ olgunluğuyla birleştirmelerinde rol oynamaktadır.

Peki, koçlukla mentorluk ya da lalalık arasında ne fark var diye sorarsanız... Koç, büyük çoğunlukla kişinin bağlı çalıştığı yöneticisidir ve aralarında ast-üst ilişkisi vardır; koç gücünü iş sonuçları ve performans beklen-

tilerinden alır. Oysa mentor kişiyle doğrudan iş ilişkisi olmayan hatta farklı bir kurumdan bile olabilir; ilişki, güç ve zorunluluktan çok güvene ve saygıya dayanır. Koçluk çağdaş yönetici rolünün olağan bir boyutudur; yönetici tüm astlarını geliştirmelidir. Mentorluk ise, mentorluk alanın talebi ve seçimi üzerine gerçekleşen, oldukça gönüllü bir vericilik ve deneyim aktarımıdır. Peki, lalalık bütün bu kavramların neresinde dersiniz... Lala kendinde ne varsa verir ve en önemlisi sır kapısıdır. Yani lala öğrencisinin sırlarını vermediği gibi öğrenci de laladan öğrendiklerini uygulama, hayata geçirme dışında sır gibi saklar. Hatta Padişah olunca onu yanı başından ayırmaz.

Her İşadammının Danışmana İhtiyacı Var

Yirmibirinci yüzyılın başından itibaren dünyada çok hızlı değişim, dönüşüm yaşanmakta. Bu süreçte, personel eğitimi konusunda, eğitim kurumları ile işletmeler arasında birbirlerini destekleyici yönde çalışmaların kurulması bir zorunluluk olarak ortaya çıkmaktadır. Çünkü dinamik değişim; deneyimin, kuşku duyulabilecek bir öğretmen olmasına sebep olmakta, teknoloji ancak sürekli takip eden kişilerin üstesinden gelebileceği karmaşık boyutlara ulaşmaktadır. İşte bunun için her işadammının danışmana, Koç - Lala ya da Mentör'e ihtiyacı vardır... Neden mi?

- Moral ve çalışan ilişkilerini geliştirmek.
- Satış ve karlılığı artırmak - hızla ve gittikçe artan oranda.
- İletişime açık hatlar yaratmak.
- Dinamik "Beyin Gücü Ekipleri" dizayn etmek.
- Sonuç getiren sistemleri hayata geçirmek.
- Stratejik olarak tanımlanmış hedefleri belirlemek ve hedeflere ulaşmak.
- Kişisel farkındalığı artırmak.
- Bakış açılarını değiştirmek ve geliştirmek.

Lala öğrencisinin sırlarını vermediği gibi öğrenci de laladan öğrendiklerini uygulama, hayata geçirme dışında sır gibi saklar.

Farklı Amaçlar Farklı Koçlar

Bugünün liderleri de sürekli değişimin ve rekabetin kaçınılmaz olduğu günümüz iş dünyasında başarılı olmak için bir uzmana ihtiyaç duyarlar. Bu uzman kişi de onlara yol gösterecek olan “koç”tur. Koçluk son yıllarda bir meslek, kariyer olarak algılanmaya başlandı. Dünya üzerinde daha sık karşılaştığımız koçluk uygulamaları, artık Türkiye’de de görülmekte. Danışmanlık şirketleri koçluk eğitimi vermeye, deneyimli yöneticiler işlerinden ayrılarak koçluk yapmaya başlamaktalar. Şirketler de çalışanlarına destek vermesi için kendi bünyelerinde koçlar yetiştirme yöntemini benimsiyorlar.

Çoğunlukla farklı amaçların gerçekleştirilmesi farklı koçlar ile mümkün olmaktadır. Hangi alanda desteğe ihtiyacınız varsa o alanda kendini eğitmiş ve geliştirmiş bir koçla çalışmanızda fayda var.

■ **Yönetici Koçluğu:** Yönetici koçluğu rekabet ortamında ve sürekli değişen koşullarda başarıyı hedefleyen yöneticilere yol göstermeyi amaçlayan bir çalışmadır. Kurumların başarısı, o kurumun stratejisi, dışsal faktörleri, iş gücü profili, teknolojisi ve kültürüne bağlıdır. Bu anlayışla oluşturulacak yönetim koçluğu öncelikle kurum kültürünün kuvvetli ve gelişime açık yanlarını belirlemede ve tüm bu çalışmalara önyak

olması açısından son derece önemlidir.

■ **Kariyer Koçluğu:** Hem kurumsal hemde bireysel düzeyde uygulanabilir. Şirket içindeki pozisyonların ve geçiş noktalarının belirlenmesinde kariyer koçluğu ön plana çıkar. Bunun da gerçekleşmesi için yönelimleri belirleyecek değerlendirmeleri yapar ve kişileri ilgili pozisyonlara hazırlayarak, onları geliştirecek planları uygular. Bu planlar doğrultusunda bireye rekabet üstüne çıkmanın, riske girmenin, hızlı karar verebilmenin, yeni fikirler ortaya atarak onları denemenin korkulacak bir yanı olmadığını gösterir.

■ **Performans Koçluğu:** Şirketler üretkenliklerini ve verimliliklerini artırmak, performans yönündeki ihtiyaçlarını karşılayabilmek üzere koçlara ihtiyaç duyar. İstenen hedefe ulaşabilmek için fırsata dönüşebilecek problemleri ve bu problemlere göre yapılması gereken değişiklikleri bularak, onlara çözüm getirilmesine yönelik çalışmalar hazırlar. Gelişme sağlanabilecek alanları tespit eder ve o alanlarda nasıl bir gelişim stratejisi uygulanabileceğine yönelik hizmet verir.

■ **Yönetici Adayları İçin Koçluk:** Yönetici adayları için koçlar, kurumda yüksek potansiyele sahip olduğu öngörülen çalışanlar için gelişim ve kariyer planı

hazırlar. Eğitimlerde öğrenilen bilgilerin beceriye dönüştürülmesini sağlayacak çalışmalar gerçekleştirir. Günlük hayatta karşılaşılan zorluklarda bu bilgilerin uygulamaya nasıl geçirileceği konusunda yol gösterirler. Koç, adayın ulaşmak istediği konumda güçlenmesini sağlar.

■ **Yaşam Koçluğu:** Yaşam koçluğu, sürekli değişen yaşamın zorunlu ihtiyaçlarıyla savaştan bireyin, yaşamını arzu ettiği gibi en iyi şekilde yaşamasını hedefleyen bir uzmanlık dalıdır. Kişinin iş ve özel yaşamı arasındaki dengeyi kurabilmesi için oluşturulan bir kariyer planıdır.

Bir koçta olması gereken ana özellikler;

- Karşısındaki insanlara empatiyle bakabilmek
- Çok iyi bir dinleyici ve dinlediklerini aktarabilme becerisine sahip olmak
- Karşısındakiyle güven ilişkisi kurmak
- Kişileri problemlerini çözebilmeleri için yönlendirmek

Koçluk, iş hayatının her geçen gün daha karmaşılaştığı, rekabetin çalışanlar üzerinde baskı oluşturduğu ve bireyin koşuşturmaca içerisinde neredeyse kendisini unuttuğu bir ortamda önemli bir işlev yerine getirmektedir. İş yaşamında çalışanların aynı bir spor takımının oyuncularını gibi motive edilmeye, kendilerini geliştirmeleri için yönlendirilmeye ihtiyaçları vardır. Değişik ve farklı alanlarda uzmanlaşan koçlara gelecekte de daha sık olarak kişiler ve kurumlar tarafından başvurulacaktır. Her kuruma ve bireye göre özel hazırlanan, liderlik, performans ve kişisel gelişim aracı olan koçlar kaçınılmaz birer değişim lideri olacaklardır

Yönetim Danışmanına Ne Zaman İhtiyaç Duyulur?

Her zaman duyulabilir. Tıpkı doktora gitmek için hastalanmanız gerekmediği gibi. Düzenli kontroller için de gidilir doktora. Bugün gelişmiş ülkelerde ortalama 10 kişiye 1 danışman düşüyor. Hemen hemen tüm şirketler, hayatlarında en az 5 kere danışmanlık hizmeti alıyor. Türkiye'de ise durum çok farklı.

Kendi sağlığımızdan bir benzetme yapalım;

Mesela mideniz ağrırsa hemen birileri gelip "ben şu ilacı aldım, iyi geldi, sen de dene" der.

Ya da "kiraz sapını kaynat, iç, iyi gelir" gibi yöntemler önerilir.

Kimse "ağrının şiddetliyse, sürekliyse mutlaka bir doktora git" demez.

Kişi de yeterince bilgili değilse ya da çeşitli nedenlerden dolayı korkuyorsa, doktora gitmez, kiraz çöpü yemeyi tercih eder.

Sonra bir de bakarlar ki midesindeki minik tahriş kocaman bir yara olmuş, hasta mide kanamasından ölmek üzere, panik içinde, ambulansla yoğun bakıma kaldırılır. Artık o aşamada iyileşir mi yoksa ölür mü bilinmez. Yaşarsa da ağır bir ameliyat geçirir, midesinin yarısını aldırarak zorunda kalır ve hayatını "hasta" ya da "dertli" olarak sürdürür.

Mideniz ağrıyor, yanıyor, sabah akşam kramplar giriyor, kiraz sapı suyu içip, "geçer inşallah" diye dua ederek iyileşmeyi umuyorsunuz.

Peki siz doktor musunuz? Hayır.

O halde neden bir doktora gitmiyorsunuz?

Türkiye'deki işletmelerin %99'unda durum böyle. ■

Günümüzde farklı amaçlar için, kendini o alanda yetiştirmiş farklı koçlarla çalışmak gerekmektedir.

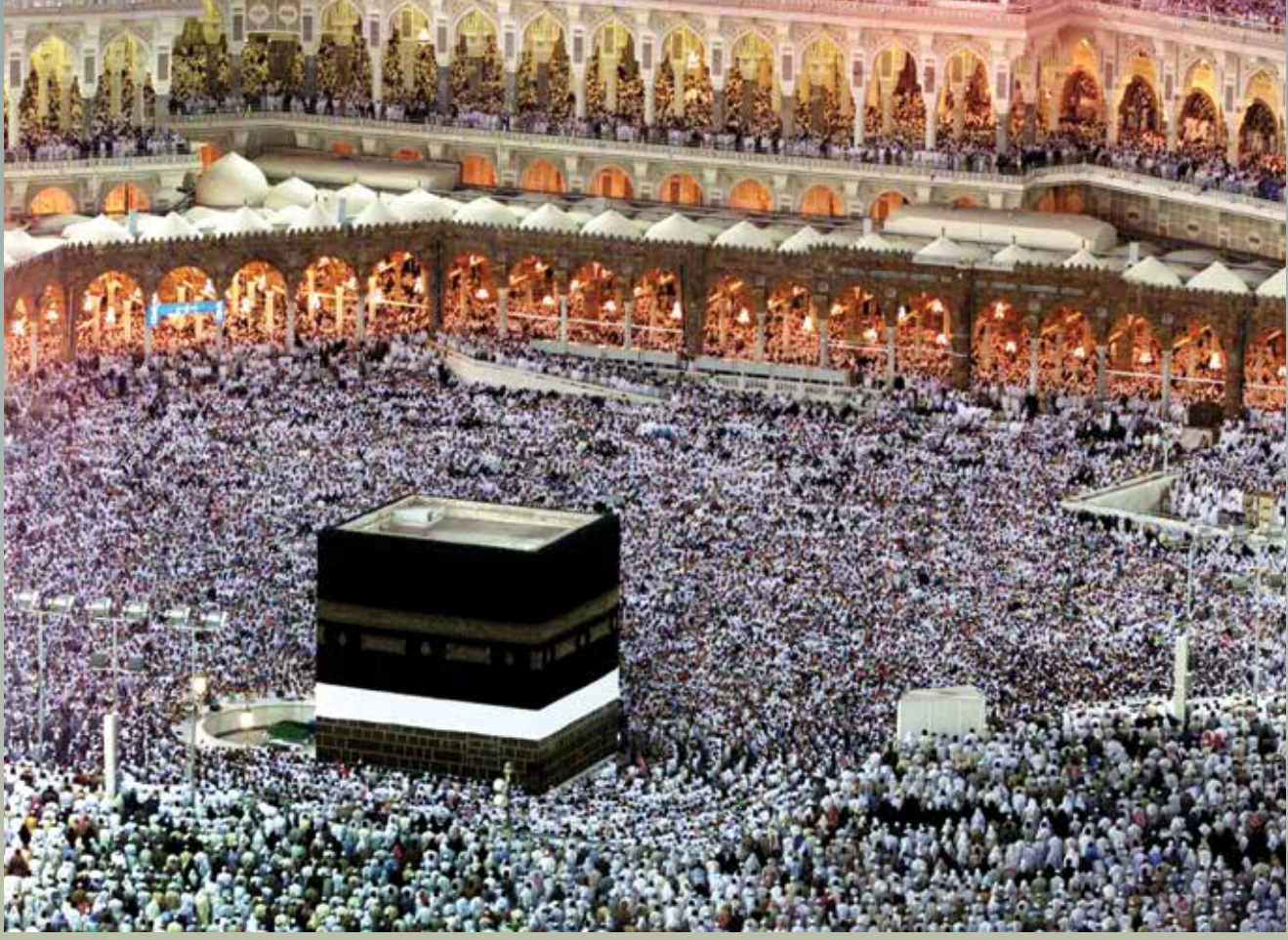
Yazı: Dr. A. Cüneyd Köksal

Peygamberimiz (s.a.v.) Hicret'in 10. yılında Zilade ayında hac için hazırlanmaya başladı. Kendisiyle birlikte haccetmek üzere hazırlarınm gibi, Medine dışındaki müslümanların da hac için hazırlanıp Medine'de toplanmalarını ilan ettirdi. Gücü yetip de gelmeyen hiçbir müslüslüman kalmadı.

Kendisi ve ashabı saçlarını taramış, güzel ko oku Medine'den yola çıktılar. Zülhuleyfe'ye varır dılar. Resulullah herkesin toplanması için bir gece yüksek sesle 'Lebteyk Allahümme lebteyk!

ona uyup telk
berimizin hac: kafi
biye sesleri yankılanıyordu.

Peygamberimiz Mekke'ye kuşluk vaktinde girdi. Beytullah'ı görünce, devesi Kasva'nın yularını sol eli ile tutup ellerini kaldırdı ve şöyle dua etti: "Ey Allahım! Bu Beyt'in şerefini, ululuğunu, heybetini, geçerliliğini artır! Ona hac ve umre ile tazimde bulunanların da şereflerini, heybetlerini, tazimlerini ve iyiliklerini artır!" Devesini Beytullah'ın kapısında çöktürdü. Mescid-i Haram'a vardı, Hacerü'l-Esved'i istilam etti. Kutsal taşı istilam ederken gözleri yaşla doldu, onu öptü, ellerini onun üzerine koyduktan sonra yüzüne sürdü.

Tavafa başladı. Tavafın ilk üç devresinde adımlarını kısaltıp omuzlarını silkeleyerek hızlı ve çalımli yürüdü. Yemen ve Hacerü'l-Esved köşesine geldikçe "Rabbena atina fi'd-dünya haseneten ve fi'l ahireti haseneten ve kına azabe'n-nar" duasını okumaktaydı. Tavafın kalan dört devresini ağır ağır yürüyerek tamamladıktan sonra Makam-ı İbrahim'e geçti. Sesini yükselterek "İbrahim'in makamını namazgah edinin" (Bakara: 2/158) ayetini okudu. Makam'ın arkasında, Makam'ı kendisiyle Beytullah arasına alarak iki rekat namaz kıldı. Bu namazda Kafrun ve İhlas surelerini okudu. Sonra dönüp Hacerü'l-Esved'i istilam etti.

Haz. Ömer'e: "Ey Ömer! Sen güçlü bir adamsın. Hacerü'l-Esved'e erişmek için insanları, zayıfları sıkıştırma! Ne rahatsız et, ne de rahatsız edil! Tenha bulursan onu istilam et, yoksa uzaktan el sürüp öpme işareti yap ve Kelime-i Tevhid oku, tek bir getir" buyurdu.

***Haz. Ömer'e: "Ey Ömer!
Sen güçlü bir adamsın.
Hacerü'l-Esved'e erişmek
için insanları, zayıfları
sıkıştırma!"***

Safa ve Merve

"Bir olan Allah'tan başka ilah yoktur. O'nun eşi, ortağı yoktur. Mülk O'nundur, hamd O'na mahsus. Diriltir, öldürür. O herşeye kadirdir..."

Peygamberimiz bundan sonra Kabe'nin Beni Mahzum kapısından çıkıp Safa tepesine gitti. Oraya yaklaşıncı "Şüphesiz Safa ve Merve, Allah'ın ibadete vesile olan nişanelerindendir." (Bakara: 2/158) ayetini okudu. "Allah'ın başladığından başlıyorum" buyurarak say etmeye Safa'dan başladı. Safa'nın üzerine çıkıp Beytullah'ı görünce kibleye yöneldi, Beytullah'a bakarak Allah'ı tevhid ve tekbir etti; üç kere: "Bir olan Allah'tan başka ilah yoktur. O'nun eşi, ortağı yok. Mülk O'nundur, hamd O'na mahsus. Diriltir, öldürür. O herşeye kadirdir. Allah'tan başka hiçbir ilah yok. Allah vaadini yerine getirdi: Kuluna yardım etti. Toplanmış olan bütün kabileleri yalnız başına bozguna uğrattı!" dedi. Tekrar tekbir getirip, hamd etti, dilediği kadar dua ettikten sonra Merve tepesine doğru yürümeye başladı. Peygamberimiz arkada, müslümanlar önde olmak üzere Safa ile Merve arasında say yapılmaya başlandı. Merve tepesine çıktığında da Safa'da yaptıklarının aynısını yaptı. İki tepecik arasındaki yedi gidiş gelişle sayını tamamladı.

Ebtah denilen yerde Peygamberimiz için kırmızı deriden bir çadır kuruldu. Peygamberimiz Mekke'de bulunduğu müddetçe o çadırda kaldı.

Peygamberimiz perşembeye denk gelen terviye günü Beytullah'ı tavaf ettikten sonra hayvanına bindi, müslümanlarla birlikte Mina'ya doğru yola çıktı. Öğle, ikindi, akşam ve yat-

Şeytan Taşlama

Cennetül Mualla

Uhut Hz. Hamza (r.a.)'nın Kabri

sı namazlarını Mina'da kıldı. Mina'da kendisi için bir gölgelik yapılması teklif edildiyse de o: "Hayır! Mina önce gelenin deve çökertme yeridir!" buyurarak bu teklifi kabul etmedi. O geceyi Mina'da geçirdi. Sabah güneş doğduğu zaman, arefe günü Arafat'a doğru hareket etti. Mina'dan Arafat'a giderken ashab-ı kiramanın kimisi telbiye ediyor, kimisi de tekbir getiriyordu. Peygamberimiz de Mina'dan Arafat'a kadar telbiyeyi kesmedi.

Peygamberimiz Arafat'a varınca, müslümanlara bir hutbe irad etti. Bu hutbe, daha sonra asırlar boyunca 'Veda Hutbesi' olarak bilinecektir.

Peygamberimiz hutbesini sona erdirdiği sıralarda Bilal-i Habeşi öğle ezanını okumaya başladı. Peygamberimiz susup ezanı dinledi. Ezan bitince devesini ıhdırdı. Hz. Bilal kamet getirdi. Peygamberimiz önce öğle namazını kıldırdı, tekrar kamet getirildikten sonra da arkasından ikindi namazını kıldırdı. Namazdan sonra kibleye döndü, güneş batıp sarılığı azıcık gidinceye kadar vakfe yaptı, müslümanlara da vakfe yapmalarını emretti. "Hayır, ancak ahiret hayrıdır." buyurdu, ellerini kaldırdı. Alemelerin Rabbine dua etmeye başladı. Yalvarıp yakardı, af ve mağfiret diledi.

Peygamberimiz Arafat'ta, akşam üzeri, ümmetinin bağışlanması, rahmete nail olması için Allah'a pek çok yalvardı. Yüce Allah Resulullah'a "Birbirlerine zulüm ve haksızlık edenler hariç olmak üzere ümmetini bağışladım. Ama zalimden, mazlunun hakkını alacağım!" buyurdu. Resul-i Ekrem Efendimiz: "Ya Rab!" dedi, "Sen istersen, uğradığı zulümden dolayı mazluma cennet verip zalimi de affetmeye kadirsin!"

Arefe akşamı Peygamberimizin bu duası kabul buyrulmadı. Peygamberimiz: "Ey insanlar! Yüce Allah bugün size in'am ve ihsanda bulundu, aranızdaki haklar hariç olmak üzere sizleri affetti. İyilerinize diledikleri şeyleri verdi. Haydi Besmele ile Müzdelife'ye sükün edip gidiniz!" buyurdu.

O akşam; "... Artık, bugün kafirler dininizden umutlarını kestiler. Onlardan korkmayınız, ancak Benden korkunuz! Bugün sizin dininizi kemale erdirdim, üzerinizdeki nimetimi tamamladım ve İslam'ı size din olarak seçip kabul ettim." ayeti (Maide 5/3) nazil oldu.

"... Artık, bugün kafirler dininizden umutlarını kestiler. Onlardan korkmayınız, ancak Benden korkunuz! Bugün sizin dininizi kemale erdirdim, üzerinizdeki nimetimi tamamladım ve İslam'ı size din olarak seçip kabul ettim."

Güneş battıktan sonra Müzdelife'ye doğru yola çıkıldı. Halk da her taraftan akın ediyor, sağa sola çarpıyorlardı. Peygamberimiz bir ara insanların hayvanlarını koşturduklarını, bazılarının da develerini bağıra bağıra azarladıklarını işitti. Bunun üzerine: "Ey insanlar! Sükûnetli ve yavaş olunuz! Develeri, atları koşturmak taat ve iyilik değildir!" buyurdu. Bundan sonra Müzdelife'ye varıncaya kadar hiç kimsenin sükûneti bozacak bir davranışı görülmedi.

Müzdelife'de bir ezan ve iki kametle önce akşam, sonra yatsı namazı kılındı. Peygamberimiz fecir doğunca ya kadar Müzdelife'de yattı. Sabah namazını kıldıktan sonra kibleye yönelerek vakfeye durdu. Hamd-ü sena etti, dua edip tekbir getirdi. Tehlil ve tevhid okudu. Ortalık iyice aydınlanıncaya kadar vakfeye devam etti, 'Lebbeyk' diyerek telbiyeye devam etti.

Resul-i Ekrem, Arafat'ta kabul edilmeyen duasını burada tekrarladı, sonra kabul edildiği kendisine bildirilince gülümsedi.

Henüz güneş doğmadan Müzdelife'den Mina'ya doğru hareket etti. İnsanlar akın akın yürüyor, Peygamberimiz bir yandan onlara sükûneti ve yavaş olmalarını tavsiye ederken, bir yandan da telbiyeye devam

KIRMIZI
BEYAZ

31

gezi

ediyordu. Muhassir vadisinde cemrede atılacak taşlar toplandı. Küçük taşların nasıl atılacağını eliyle gösterdi. Hayvanını sürüp Büyük Cemre'ye vardı, birer birer yedi taşı cemreye attı, her seferinde 'Allahû Ekber' diyerek tekbir getirdi. Cemre taşlarını atmak için yığılan halka: "Ey insanlar! Taşları atarken sakın kiminiz kiminizi öldürmesin! Taşlarınızı fiske taşları gibi küçüklerinden atınız!" buyurdu.

Kurban günüydü. Peygamberimiz cemrelerin arasında duruyor; Hz. Bilal devesinin yularını tutuyor, Üsame B. Zeyd de ihramını Peygamberimizin başının üstüne kaldırarak onu güneşten koruyordu. Peygamberimiz orada halka uzun, Arafat'takine benzer bir hutbe irad buyur-

du. Kurbanların kesilmesini emretti. Kendi develerinin etlerinden yenilmek üzere birer parça alındıktan sonra etlerini ve derilerini fakirlere dağıtmasını Hz. Ali'ye emretti.

Kurban kesildikten sonra berberi çağırdı, Mamer B. Abdullah isimli berbere: "Ey Mamer! Resulullah, kulağının yumuşağından itibaren başını, elinde usturan olduğu halde sana teslim etti!" buyurdu. Saçını tıraş ettirdikten sonra kendisine hac amelleri konusunda sorular soruldu, hepsine cevap verdi. Daha sonra farz tavafi yapmak üzere Beytullah'a gitti. Tavaftan sonra öğle namazını kıldı. Zemzem içti, başına da döktü. O gün akşama doğru Mina'ya döndü. Teşrik günlerinin gecelerini Mina'da geçirdi. Mina gecelerinde Beytullah'ı ziyaretten geri durmadı.

Peygamberimiz kurban gününü takip eden iki günde, cemreleri taşıdı. Zilhicce'nin onikinci günü, pazartesi kuşluk vaktinde Kasva'nın semerlenmesini emretti, cemrelerin arasına gitti ve orada durdu. Mina'daki ikinci hutbesini irad buyurdu. Peygamberimiz konuşuyor, Hz. Ali de bunları halka duyurmaya çalışıyordu. Peygamberimiz hutbesinin sonunda orada bulunanların, söylediklerini orada bulunmayanlara da ulaştırmasını emretti. "Allah aşkına! Tebliğ ettim mi? Allah aşkına! Tebliğ ettim mi?" diye tekrar tekrar sordu, tebliğ ettiğine "Allah'ım şahit ol" diye Allah'ı şahit tuttu ve halk ile vedalaştı. Bu vedalaşma üzerine insanlar "Bu, Veda Haccı'dır" dediler.

İnsanlara "Sakın son varacağı yer Beytullah olmadıkça hiç kimse bir yere gitmesin!" buyurdu. 14 Zilhicce Çarşamba günü, sabah namazından önce Beytullah'a gidip veda tavafını yaptı. Veda tavafından sonra hep birlikte Medine yolunu tuttular. ■

**"Allah'ım şahit ol" diye
Allah'ı şahit tuttu ve halk
ile vedalaştı. Bu vedalaşma
üzerine insanlar "Bu, Veda
Haccı'dır" dediler.**

KIRMIZI
BEYAZ

33

gezi

MEZAR TAŞLARI TARİH Mİ OLUYOR?

Kültürel miras, milletlerin hafızasıdır. Hafızalarını kaybeden milletler; şahsiyetlerini, geçmişle bağlarını, kısacası kimliklerini kaybederler. Mezar taşları ve mezarlıklarımız, geçmişimizle kurduğumuz köprünün en önemli ayaklarından birini meydana getirir ve vazgeçilmez kültür miraslarımızdandır. Çok değil, 80 yıl öncesine ait mezar taşları çok şey anlatıyor. Ama biz hangi mezar taşının ne anlama geldiğini bilmiyoruz.

Yazı: Sümeyye Çamyar

Mezar, Arapça kökenli bir kelime olup; "Ziyaret yeri, ziyaret edilen ve ölünün gömüldüğü yer" anlamlarına gelir. Türkçe'de eşanlamı olarak makber, kabir, medfen ve merkad olarak da kullanılır. Mezara Türkistan'da "gavr" denilir. Bu yüzden "kabir" tabiri buradan gelmektedir. Mezarların bir arada bulunduğu yerlere ise hazire, mezarlık, mezaristan veya kabristan denmektedir. Mezar taşları, mezarın baş ve ayak tarafında bulunur ve "şahide" adını alırlar. Baş taraftakine "baş taşı", ayak tarafındakine "ayak taşı" adı verilir. Bazen baş taşı tek başına olabildiği gibi, ikisi beraber de bulunabilir.

Ölüm bütün canlılar için kaçınılmaz bir sondur; ancak bitiş değildir. İnananlar için hayatın içinden çıkıp gelen, alabildiğine tanıdık bir gerçektir. Bu sakın ama tevekküllü tavır, hayatı sevmemekten değil, hayatın ölümle bir anlam kazandığına inanmaktır.

Türk mezarlığı, değişik kabirlerin serpiştirildiği tabii bir bahçe, ulu ağaçların gölgelediği bir koruluktur adeta. Bir zamanlar şehrin içinde yer yer yeşillik kümeleri meydana getiren hazireler; hayat ile ölüm arasındaki mesafenin kısalığını, zaten ruh ve inanç bakımından mütevekkil olan eski Türkler'in hayat görüşlerini vurgulamakla kalmıyor, aynı zamanda Türk şehirciliğinin önemli bir özelliği olarak da şehrin dokusuna ayrı bir renk ve anlam kazandırıyordu. Geçen yüzyılın başlarında Kudüs'e giden, oradan İstanbul'a da uğrayan, F.R. de Chateaubriand, ilk baskısı 1811'de yayınlanan seyahatnamesinde: "Türkler sanki sadece satın almak ve ölmek için yaşarlar. Etrafı çevrili olmayan mezarlıkları sokakların ortasındadır ve bunlar harikulade servi korulukları teşkil ederler. Bu servilerde kumrular yuvalarını kurar ve böylece ölümlerin huzurunu paylaşırlar" ifadesiyle mezarlıkların ortalık yerde ağaçlar arasında ve etraflarının çevrili olmadığından bahseder. Ancak günümüzde bu uygulamanın, yerini farklı anlayışlara bıraktığı gözlenmektedir.

Geleneğimize uymayan bu farklı uygulamalar ne yazık ki, İstanbul'un en büyük mezarlığı olan Karaca Ahmet Mezarlığı'nda ve sur dışında kalan diğer mezarlıklarda da yapılmıştır. Mezarlık, etrafını çevreleyen sağır duvarlarla ve sık sütunlarla adeta çevresinden tecrit edilmiştir. Mezar taşları dışarıdan görünmez

hale getirilmiştir. Bu Yahya Kemal'in "Biz ölülerimizle birlikte yaşarız." şeklinde ifade ettiği hayatı ve ölümü birlikte anlama ve algılama anlayışına ters düşmektedir. Oysa tecrit etmeden muhafaza etmenin en güzel örnekleri, ecdadın yaptığı selatin ve paşa camilerinin ihata duvarlarında görülmektedir. Bu tecrit duvarları, mezar taşlarının günden güne yok olmasını ve tahrip edilmesini önleyememiştir. Ecdat yadigarı eserlerimize sahip çıkmaktan da bugün biz sorumluyuz. Onları korumak ve muhafaza etmek ve bizden sonraki nesillere sağlam şekilde aktarmak en önemli görevlerimizin başında gelmektedir.

Fransız sanat eleştirmeni, şair ve yazarı Theophile Gautier (1811-1872) ilk baskısı 1853'de çıkan seyahatnamesinde, Türk ve Hristiyan mezarlıklarını şu cümleler ile karşılaştırır: "Katolik inanç, mezarları adeta korku vermek için birleşmiş karanlık ve cesetvari şekillere büründürerek onları putperestlik ve İslamiyet'in meçhulü olan kasvetli bir dehşet ahengi ile çevirmiştir. Halbuki İslam mezar taşları güzel ağaçların gölgesinde, gök mavisi ve altın yaldızlı renkleri ile bir cesedin çukuru olmaktan çok ebedi istirahat mahsus bir köşk tesiri bırakırlar."

Dinlerine olduğu kadar, tarihlerine ve güzel sanatlarına bağlı milletler, geçmişlerine olan ilgi ve saygılarını belirtmek için kabris-

Mezar taşları üzerinde kişinin mesleğine ve uğraştığı işlere ait sembollere de rastlamak mümkündür: Ressamın paleti, askerin madalyası vb. mezar taşlarına işlenirdi. Mesleği ile birlikte meşrebi de taş üzerinde yerini alırdı.

tanlarını bir gül bahçesi veya açık hava müzesini andıran sanatkarane işlenmiş taş ve anıtlarla süslemişlerdir.

İlk Osmanlı mezar numuneleri tabut şeklinde, mermerden yapılmış ve üzerlerine ayetler yazılmıştır. Altında yatanın hüviyetine ve ölüm tarihine ait bir kayıt yoktur. Bundan sonra gelen sandukaların da yine üstleri ayetli, fakat baş ve ayak alınlarında medfunun ismini ve ölüm tarihini gösteren 'kitabeler' vardır. Fatih zamanına kadar mezar kitabeleri Arapça olarak yazılmıştır.

Hazireler, içinde bulunan mezar taşlarıyla tarihe de ışık tutarlar. Burada yatan zevatın hayatları hakkındaki kısa bilgiler kadar, seyredenleri etkileyen ve her biri sanat eseri olan mezar taşları, döneminin hattatlarını, hakkaklarını ve estetik anlayışını günümüze taşıyan önemli belgelerdir.

Bizler bu taşları hayranlıkla seyrederken şunu düşünmeliyiz: Bizden sonra gelen nesiller, bizim mezar taşlarımıza aynı hayranlıkla bakacaklar mı? Tarihi mezar taşlarıyla günümüzdekiler karşılaştırıldığı zaman kültür, sanat ve estetik duygu erozyonunun açıkça görmek mümkündür. Mezarlıklardan, hazirelerden hızla eksilen, çalınan ve kaybolan taşların aslında "kaybolan medeniyetimiz" olduğunu acaba fark edebiliyor muyuz? Yok ettiğimiz bu kültür ve sanat eserlerimiz bir bakıma bizim hızla yitirdiğimiz estetik duygularımızdır. Gün geçtikçe tükenen bir ruh, güzellik, incelik ve zarafet zenginliğidir.

Son dönem ressamlarımızdan Cihat Burak bir yazısında:

"Mezar taşlarımız dünyanın herhangi bir müzesinde bir Yunan heykeli, bir Etrüsk mezarına elense çeker, hiç küçülmez yanlarında... Rembrant'ın 'Gece Bekçileri'nin yanına dikseler 'ben de varım' der göğsünü gere gere. İsimsiz bir işçinin yonttuğu taş, hiçbir Doğu ya da Batı sanatının kar-

şısında bizim bugün yaptığımız gibi ceketinin düğmelerini ilikleyip hazır ol durmaz kendini beğendirmek için... Aslan nasıl gücünden eminse o da güzelliğinden, nasıl sağlam bir kültür ortamından geldiğinden emin dimdik durur ayakta; gözünü kırpmadan bakar kendisini kırmak için havaya kalkan balyoza da, kendisine hayranlıkla bakan göze de... İkisine de ne kin besler ne minnet... " sözleriyle vakur ve kendi olan, şahsiyetli ve kimlik sahibi sanatlarımızı ne güzel anlatıyor.

Mezar taşları, üzerlerinde tarih bulunduğu için adı üzerinde tarihidirler. Tarihin izlerini taşırlar. Üzerlerinde bir takım semboller, dönemin nazım ve nesir dili, devrin estetik anlayışına dair işaretler vardır. Bir mermer kütlenin bir heykel edasıyla mezarlıkta şaheser bir şekle bürünmesi, bakınız kaç sanat dalını bir araya getirmektedir. Bir faninin vefatıyla beraber öleni hatırlatacak bilgiler, bir şaire ısmarlanır. Bu bilgiler şairin gönlünde mayalanıp kıvama gelir; akıcı, büyüleyici söze, şiire dönüşür. Şiirleşen söz hattatın elinde bir endama bürünür, salınır yürür. Ona kalem güzeli derler, hüsn-i hat olur. O güzelin heykelini yontar taş ustası. Taş güzeli derler ona. Bir kabrin, bir lahdin üzerine dikerler altındakine nişan olması için, şahitlik etsin diye. Onun için şahide derler adına. Yıllar geçse de arkadan gelenler ebedi uykusunu uyuyanlara bir "Fatiha" ikram edebilsinler diye...

Yine ressam Cihat Burak'a kulak verelim

"Şu mezar taşını yontan işçi nasıl bir adamdı acaba? Şu kitabeyi yazan, tarihini düşüren şair ya da katip ölenin ailesinin bir dostuydu muhtemelen. Yahut da bir sevgilinin arkasından ağlayan bir aşık. Çünkü bu kadar güzel bir kitabe para için yazılamaz. Ama düşünüyorum; bu kadar güzel bir taş da para için kazılamaz. Bu kadar güzel bir yazı, bir hat da para için yazılamaz. Bunların hepsi de 'aşıktilar'... İşlerine aşıktilar, içinde yaşadıkları toplumlarına aşıktilar... Ellerinden kötü bir iş yapmak gelmiyordu tıpkı bugün bizim elimizden dürüst, namuslu, güzel bir iş yapmak gelmediği gibi".

Hayattayken giyilen başlık, mezar taşının üst kısmında yer alır. Mesela, Mevlevi mezar taşlarının başlık kısmı, tarikatın sembolü sayılan "sikke" formu şeklindedir.

Osmanlı'da mezar taşları

Osmanlı mezar taşları üzerine kabartma veya oyma olarak işlenmiş motif ve şekillerin sembolik anlamları vardır. Sembolik ifadelerin çokluğu, hayatı anlama ve yorumlama hususundaki zenginliğin mezar taşına yansımalarıdır. Mezarların biçimleri, taşları üzerinde bulunan yazılar ve sembolik işaretler bize mezarda yatan kişi hakkında çeşitli bilgiler vermektedir. Mezar taşlarından kabirde yatan kişinin kadın, erkek yahut çocuk mezarı olduğu kolayca anlaşılabılır. Çocuk mezarlarının boy-ları küçüktür. Kadın mezar taşlarının en dikkat çeken yönü çiçeklerle süslü olmalarıdır. Ayrıca mezar taşlarında takı olarak kullanılan gerdanlıklar ve kolyeleri sembolize eden şekiller de bulunur. Erkek mezar taşları ise, başlıklarından tanınır. Mezar sahibinin mesleği, bağlı olduğu tasavvui neş'esi taşın formunun belirlenmesinde önemli göstergelerdendir. Erkek mezar taşları üzerinde en sık görülen başlıklar sarık, kavuk ve fes formundaki başlıklardır. Osmanlı mezar taşları üzerinde kişinin kimliğini belirten sembolik ifadeler çokça kullanılmıştır.

Mesleki Semboller:

Devlet ve din adamlarının, askeri kurum mensuplarının, esnafın, sanatkarların, ilim adamlarının başlıkları birbirinden farklıdır. "Kallavi kavuk"lar, Osmanlı yönetiminde Sadrazam, Kubbealtı Vezirleri ve Kaptan-ı Deryalar tarafından kullanılırdı.

Mezar taşlarında 1828 yılından itibaren giymeye başlanan Fes'ler de çok görülen başlık biçimlerindendir. Fesler hangi padişaha ait ise mezarda yatan kişi de zamanın padişahının döneminde yaşamış kişidir. II. Mahmud döneminde "Fes"lerin en güzel örneklerini görmek mümkündür. Mezarlıklarda en çok görülen fes "Azizi fesi"dir.

Yeniçeri mezar taşları, üzerlerindeki simge ve başlıklarla, Osmanlı mezar taşları içerisinde ayrı bir yere sahiptir. 101 Yeniçeri ortasıyla, 61 Yeniçeri bölüğünün damgaları birer simge olarak taşlar üzerine işlenmiştir. "Nalınca keseri, ters kılıç, çizme, çark-ı felek, çifte makas, nalın, fener, süpürge, merdiven, dama, üç balık, üç bayrak ve zurna" gibi isimler alan bu simgeleri yeniçeriler kol ve bacaklarına da işletiyordu. Yeniçeriler'in Sultan Mahmud devrinde ortadan kaldırılmasıyla izleri mezarlıklardan da silinmiştir.

Tarikat mensuplarına ait taşların başlıklarında mistik sembolizm oldukça barizdir. Hayattayken giyilen başlık, mezar taşının üst kısmında yer alır. Mesela, Mevlevi mezar taşlarının başlık kısmı, tarikatın sembolü sayılan "sikke" formu şeklindedir. Mevlevi taşlarında kişinin tarikat içindeki statüsü çok belirgin şekilde ifade edilir. Bektaşî şeyhlerinin mezar taşlarında çoğunlukla 12 terkli yani dilimli "Hüseyin!" ve 4 terkli "Edhem!" başlık kullanılmıştır.

Sembolik Şekiller ve Motifler:

Mezar taşlarında en yaygın kullanılan ağaç sembollerinden biri "Hayat ağacı" motifidir. Bu motif, orta Asya kökenli bir motif olup, kullanımı M.Ö. 8. yıllara kadar iner. Hayat ağacı ve dalındaki kuş figürleri ölünün kendisini temsil etmekte ve onun Allah katına yükselmesini sembolize etmektedir. Ölüm ve faniliğin sembolü olarak kullanılan "servi ağacı" da mezar taşlarında en çok rastlanan motiflerdendir. Kendine has bir kokusu olan ve yaz-kış yeşil kalan servi, vahdeti, yani birliği sembolize eder. Allah lafzının ilk harfi olan Elif'e de benzetilen servinin rüzgarda sallanırken çıkardığı "HO" sesiyle Allah'ı

zikrettiğine inanılır Servinin dalları başka cins ağaçlardaki gibi, rüzgarda kolay kolay sallanmaz. "Haşhaş bitkisi ve çam kozalakları" ebedi uykuyu ve cenneti temsil eder. "meyve" motifi ölümsüzlük sembolüdür. Müslüman için hayatın meyvesi cennettir. Bu sebeple meyve, sembol olarak Allah'a dönüşü ifade eder.

12. yüzyıldan itibaren çokça kullanılan "lale" motifi ise, vahdet-i vücudu yani Allah'ı sembolize etmektedir. Zira Allah ismindeki harfler ile lale kelimesinin yazılışındaki harflerin ebce hesabına göre sayı değerleri aynıdır. Hilal kelimesi de bu cümledendir. Lale ile gülün bir arada kullanıldığı örnekler de mevcuttur.

"Gül"ün süsleme sanatlarında ve özellikle mezar taşları üzerinde görülmesinin sebebi ilahi güzelliği sembolize etmesi ve Hz. Muhammed'in remzi olmasından kaynaklanmaktadır. Bu yüzden "Verd-i Muhammed!" veya "Gül-i Muhammed!" isimleri de verilen gülün kokusunun Hz. Muhammed'in kokusu olduğuna inanılır.

"Mühr-i Süleyman" motifi; bolluk, bereket ve güç sembolü olarak kullanılır. İç içe geçmiş iki üçgenden oluşan altıgen yıldız şeklindeki motifin, Süleyman Peygamber'in yüzüğünden mülhem olduğu ve üzerinde İsm-i Azam'ın yazılı olduğu rivayet edilir.

Mezar taşları üzerindeki simge ve semboller muhakkak bu kadarla sınırlı değildir. Bugün bazı insanlarımızın yanlarından geçerken sadece "bakıp geçtikleri" mezar taşlarımız kültür ve medeniyetimizin tapu kayıtlarıdır. Kısaca, mezar taşları herkesin bir gün fani olacağının simge ve sembolleridir. ■

ARACI ALAN DEĞİL, KİRALAYAN KÂRLI ÇIKIYOR

Asist Oto Kiralama, Albayrak Grubu bünyesinde yer alan en yeni firmalardan biri. Grubun personel taşıma alanındaki araç yönetim deneyimiyle 2004 yılında kuruldu. Asist, şirketlere uzun dönemli filo kiralama hizmeti alanında uzmanlaşmış durumda. Çalışmaları ve firmalara sağladıkları avantajlar konusunda Genel Müdür Şenol Patan'dan bilgi aldık.

Önce araç kiralama sektörünün nasıl doğduğundan, hangi ihtiyaçlar için insanların araç kiralandığından bahseder misiniz?

Uzun dönemli araç kiralama işi gelişmiş ülkelerde çok yaygın bir uygulamadır. Türkiye'de araç kiralama sektörü son yıllarda çok ciddi büyüme göstermesine rağmen, Avrupa pazarı ile karşılaştırıldığında halen önemli bir büyüme potansiyeline sahiptir. Ülkemizdeki otomobil sayısı yaklaşık 6.500.000'dür ve bunun sadece 120.000'i uzun dönem için kiralanana araçlardan oluşmaktadır. Dünyanın en büyük araç kiralama şirketinin toplam 1.200.000 aracının olduğunu biliyoruz. Dolayısıyla ülkemizde bu pazarın ne kadar gelişmeye açık olduğunu görebiliriz. Uzun dönem araç kiralama işi bir dış kaynak kullanımıdır yani işi uzmanına devretmedir. Günümüzde şirketlerin hayatlarını sürdürebilmeleri; insan kaynakları, yüksek müşteri memnuniyeti, verimlilik, kârlılık, finansal yapı ve inovasyon alanlarındaki başarılarına bağlı. Uzun dönem filo kiralama içinde bulunduğumuz yoğun rekabet ortamında şirketlerin kaynaklarını en etkin şekilde kullanması ihtiyacından doğmuştur. Şirketler tamamen kendi işlerine odaklanarak en kaliteli ürün ve hizmetleri en düşük maliyetle üretmeyi amaçlamaktadır. Şirketlerin araçları edinmek yerine öz kaynaklarını güçlü tutup, Ar-Ge ve inovasyon bütçelerini artırarak daha rekabetçi olmaları işlerini geliştirmelerine imkan sağlıyor.

Şenol Patan
Genel Müdür ve Yönetim Kurulu Üyesi

Uzun dönem filo kiralama, içinde bulunduğumuz yoğun rekabet ortamında, şirketlerin kaynaklarını en etkin şekilde kullanması ihtiyacından doğmuştur.

**Araç kiralama hizmeti
şirketlere birçok finansal
ve operasyonel avantajlar
sunuyor. Bu uygulama
maliyetleri düşürüp,
verimliliği, karlılığı ve
müşteri memnuniyetini
artırmaktadır.**

Asist Oto Kiralama ne zaman ve nasıl kuruldu? Verdiğiniz hizmetlerden bahsedermisiniz?

Asist Oto Kiralama A.Ş. 2004 yılı başında, şirketlere uzun dönem araç kiralama hizmeti vermek üzere Albayrak Grubu çatısı altında kuruldu. Uzun dönem araç kiralama hizmeti veriyoruz. Şu anda, Türkiye'nin bütün illerinde araçlarımız var.

Şu anda araç parkınızda hangi tip araçlar var?

Genellikle şirketler satış temsilcileri ve yöneticileri için pozisyonlarına göre farklı tip ve donanımlarda otomobil kiralyoruz. Marka olarak bakarsak, biz tüm otomobil markaları ile çalışıyoruz. Müşterilerimizin tercihlerine göre araç satın almaktayız. Filomuz ağırlıklı olarak Toyota, Renault, Opel, Audi, Hyundai ve Ford markalarından oluşmaktadır. Son dönemde müşterilerimiz dizel araçları daha çok talep etmekte.

Sanırım sizin ticaretiniz daha çok şirketlerle, bireysel araç kiralama hizmeti vermiyor musunuz?

Bildiğiniz gibi, ülkemiz turizmde dünyada 194 ülke içinde ilk onda yer alıyor. Buna paralel olarak bireysel yani günlük araç kiralama işi de hızla gelişiyor. Ancak şu anda şirketimiz tamamen uzun dönem ve filo kiralama konusunda çalışma ve yatırımlarını sürdürmektedir.

Peki, kurumlara kullandıkları araçları satın almak yerine kiralamalarının ne gibi faydaları var?

Ekonomi her geçen gün daha dinamik hale geliyor. Rekabet zorlaşıyor. Bu süreçte pazarda ayakta kalabilmek isteyen firmalar operasyonlarını yeniden gözden geçiriyor ve harcamaları düşürecek, karlılığı artıracak fırsatları araştırıyorlar. İşte bu noktada araç kiralama hizmeti şirketlere birçok finansal ve operasyonel avantajlar sunuyor. Bu uygulama maliyetleri düşürüp, verimliliği, karlılığı ve müşteri memnuniyetini artırmaktadır. Müşterilerimiz araçların sadece yakıtını karşılamakla yükümlü. Diğer tüm operasyonel işlemler ve hizmetler şirketimiz tara-

fından karşılanmaktadır. Hasar olduğunda ikame araç verilerek işin sürekliliği de sağlanmaktadır. Kiralama ile sağlanan yeni araçlar pazarda şirketlerin imajını da güçlendirmektedir. Ayrıca şirketler filolarını finanse etmek yerine kiralarak sermayelerini daha etkin kullanma imkanı sağlamaktadır. Bunun yanında araç filolarının operasyonlarını bizlere bırakıp, yönetsel avantajlar da elde ederek tamamen kendi işlerine konsantre olurlar. Müşterilerimiz araç filolarını kiraladıkları zaman yüzlerce fatura ve görünmeyen giderlerle uğraşmak yerine, söz gelişi kiralama süresi 36 ay ise sadece kendilerine ulaşan 36 adet fatura ile tüm sistemi kontrol ederek düzenli bütçe yapabilmekteler.

Daha çok hangi sektörlerden müşterileriniz oluyor?

İlaç, gıda, inşaat, tekstil ile satış ve pazarlama sektöründen birçok firmaya hizmet vermekteyiz.

Orta ve uzun vadedeki hedeflerinizden bahsedebilir misiniz?

Şirketimizin çok agresif bir büyüme politikası olmadı. Hedefimiz pazarda en büyük araç kiralama şirketi olmak değil. Ancak altyapısı güçlü ve en kaliteli hizmeti

veren, her zaman ilk tercih edilen, yeniliklere imza atan, müşterisinin ihtiyaçlarına en iyi şekilde cevap verebilen müşterisini anlamaya çalışan ve onlar için en iyi çözümleri sunan bir şirket olmayı hedefledik. Tabii ki karlılık, kaliteli hizmet ve müşteri odaklılık her zaman ön planda tuttuğumuz prensiplerimizdir. Türkiye’de her 1.000 kişi başına düşen kiralık araç sayısı 0,2; oysa bu oran Yunanistan’da 4,7’. Büyük bir yüzölçümüne sahip olan Ülkemizde km² başına düşen kiralık araç sayısı ise Yunanistan ve İspanya gibi ülkelerin 20’de 1’i mertebesinde.. Türkiye’deki bu büyük potansiyeli değerlendirmek istiyoruz.

Eklemek istediğiniz başka bir konu var mı?

Dünya ekonomisinde zaman zaman meydana gelen dalgalanmalara ve bazı güçlüklerimize rağmen çok önemli avantajlarımız da var. Ülkemiz kendi dinamikleri ile her türlü zorluğu aşacak güçte. Bildiğiniz gibi, Türkiye dünyanın en büyük 20 ekonomisinden biri. Fakat sektörümüzün toplam büyüklüğü kadar araca sahip Avrupa’da birçok araç kiralama şirketi var. Türk otomotiv sektörü uluslararası ölçekte önemli bir konuma sahip. Ülkemizde her alanda yapılacak çok yatırım ve potansiyel var. Uzun dönem araç kiralama işi de bunlardan biri. ■

KASTAMONU

ILGAZ'IN ETEĞİNDEKİ KÜLTÜR BAŞKENTİ

Karadeniz'in incisi Kastamonu; ana kuzusu şehitler yurdu, adı kahramanlıkla taçlanmış bacıların aşkla can koyduğu... Zafer yolunun geçtiği şanlı topraklarını yüzlerce yıldır evliyaların koruduğu... Anadolu'nun selvi boylu gelin kızı kışları Ilgaz Dağı; yazları ise asi dalgaların coşturduğu köpüklü suları ile ömürlüktür kıyıları... Beyaz altın sarımsağı, yaylaları, kaplıcaları, konakları, çeşmeleri, camileri, külliyesi, medreseleri ve her köşesinde pamuk saçlı ninelerin anlattığı efsunlu hikâyeleri...

Yazı: Dilek Can

Kastamonu'nu anlatmaya evvela ismi ile başlayalım. Hakkında pek çok rivayet bulunan Kastamonu adının 'Kommenlerin Kalesi' anlamındaki 'Kastr Kommen'den, 'Rahipler Kalesi' anlamındaki 'Kastro Moni'den ya da bölgenin eski hakimleri Kaşkalar'ın şehri Gastumanna'dan geldiği söylenir. Kastamonu, bir diğer anlatıya göre ise adının içinde Bizans tekfurunun kızı Moni'nin ihanetini saklar. Şehri kuşatmaya gelen Türk komutanına aşık olan Moni, orada kalması için kale-nin anahtarını komutana verir. Tekfur ihaneti öğrenir ve kızını kırk arkada-

şıyla birlikte kalenin burçlarından aşağı attırır. Söylence bu ya; tekfur Türkçe olarak "Kastın Neydi Moni" der, bu haykırış zaman içinde değişerek 'Kastamonu' şekline dönüşür. Bu hikâyenin izinde kalenin eteklerinde halen ziyaret edilen 'Kırk Kız Türbesi' bulunur. Kentin görkemli anıtlarından biri olan Kastamonu Kalesi'nden tarihi seyre dalmanın keyfi ise vazgeçilemez... Bir gün batımı kaleye çıkıp, bu efsaneler kentinin sesine kulak verin, neler fısıldayacak size şaşıracağsınız...

Sinop Limanı'na giden İpek Yolu güzergahının kavşak noktasında yer alan Kastamonu, binlerce yıllık tarihi boyunca önemli bir yerleşim yeri olmuştur. Hititler, Persler, Makedonlar, Romalılar, Bizanslılar, Selçuklular, Çobanoğulları, Candaroğulları ve Osmanlılar... Kimler gelip geçmemiş ki bu tabiat harikası topraklardan. Hemen hemen her yerinde arkeolojik alanlar, ören yerleri, kaya mezarları, kaya mihrapları, höyükler ve mağaralar mevcuttur. Ayrıca cami, kilise, medrese, imarethane, han, hamam, şadırvan, bedesten, külliye, çeşme, türbe, kule, köprü, yol ve konak gibi yapılar kentin silüetini oluşturmaktadır.

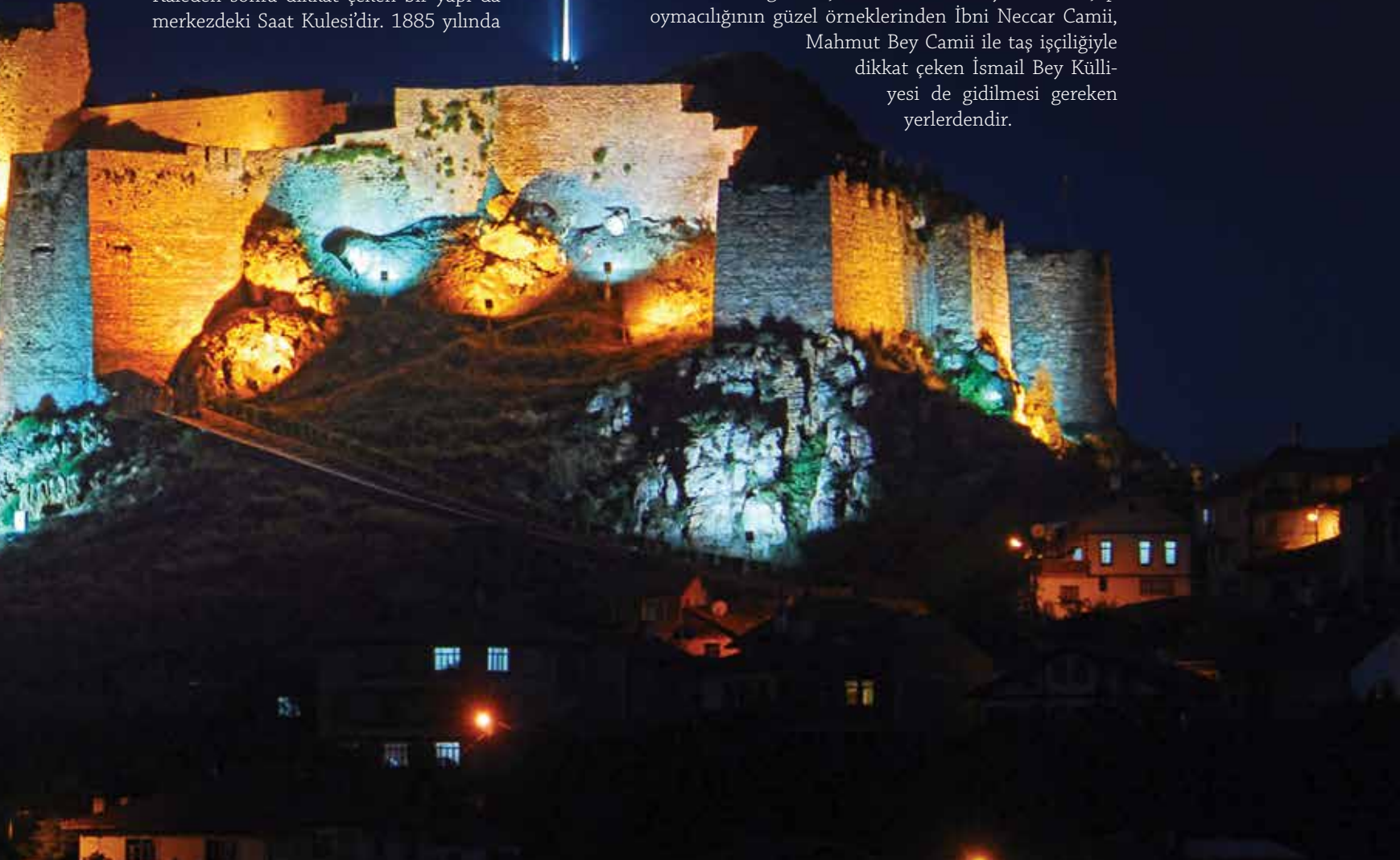
Yapılarda Göz Kamaştıran Zarafet

Kaleden sonra dikkat çeken bir yapı da merkezdeki Saat Kulesi'dir. 1885 yılında

inşa edilen kulenin saati, yerli halkın söylediğine göre daha önce İstanbul'da Sarayburnu'nda imiş, ancak Kastamonu Valisi Abdurrahman Paşa'nın isteğiyle oradan alınarak bu kuleye monte ettirilmiştir. Başka bir rivayete göre ise; Sarayburnu'ndaki saatin kuvvetli vuruşları gözde cariyelerden birinin çocuğunu düşürmesine neden olmuş ve bunun üzerine saat padişah tarafından buraya sürgün edilmiştir.

Anadolu'daki ilk lise olan Abdurrahman Paşa Lisesi ise şehirde haklı bir üne sahip. Bir dönemin çok iyi bildiği Rıfat Ilgaz'ın 'Hababam Sınıfı' adlı ölümsüz eserinde yer alan tüm maceralar bu lisede yaşanmış. Zaten Kastamonu deyince ünlü şair ve yazar Rıfat Ilgaz'ı anmadan geçmek olmaz. Kent, göz alabildiğine uzanan sahili, muhteşem güzellikteki koyları ve yemyeşil ormanlarıyla Ilgaz'ın öykülerine, roman ve şiirlerine ilham kaynağı olmuştur. Her yıl, temmuz ayında Rıfat Ilgaz anısına 'Rıfat Ilgaz Kültür ve Sanat Festivali' düzenlenir.

Kastamonu'daki Nasrullah Paşa Camii ve Şadırvanı, Osmanlılar tarafından yaptırılan en büyük cami ve şadırvandır. Milli Mücadele yıllarında Mehmet Akif'in unutulmaz vaazlarını verdiği caminin şadırvanı gerçekten görülmeye değer bir şaheser... Bir rivayete göre ise bu caminin çeşmesinden su içen Kastamonu'ya muhakkak bir kere daha gelirmiş. 140 direkli Atabey Camii, ahşap oymacılığının güzel örneklerinden İbni Neccar Camii, Mahmut Bey Camii ile taş işçiliğiyle dikkat çeken İsmail Bey Külliyesi de gidilmesi gereken yerlerdendir.

Kastamonu'da yakın dönem Osmanlı mimarisi örnekleri yoğun olarak bulunur. Taşköprü, İnebolu, Küre ve Abana ilçelerinin eski mahalleleri seyyahların önemli uğrak alanıdır.

Arkeoloji Müzesi'nde il çevresinde bulunan Hellenistik, Roma ve Bizans dönemlerine ait cam ve pişmiş toprak eserler, heykeller ile Atatürk'ün 1925 yılında Kastamonu gezisinde kullandığı eşyalar, fotoğraflar sergileniyor.

Kastamonu Etnografya Müzesi, Liva Paşa Konağı'ndadır. Konakta, Kastamonu el sanatlarını yansıtan ahşap eserlerle, dokumacılık, baskıcılık, semercilik, kunduracılık, urgancılık ve bakırcılık gibi el sanatlarının sergi salonla-

son yıllarda, tahribata uğramış olan konaklar özel idare tarafından satın alınarak restore edilmiş ve özel sektöre kiralanmıştır. Bu yapılarda oldukça uygun fiyatlarla o büyüklü dönemlerin havasını solumak mümkün.

Kentin Manevi Haz Durakları

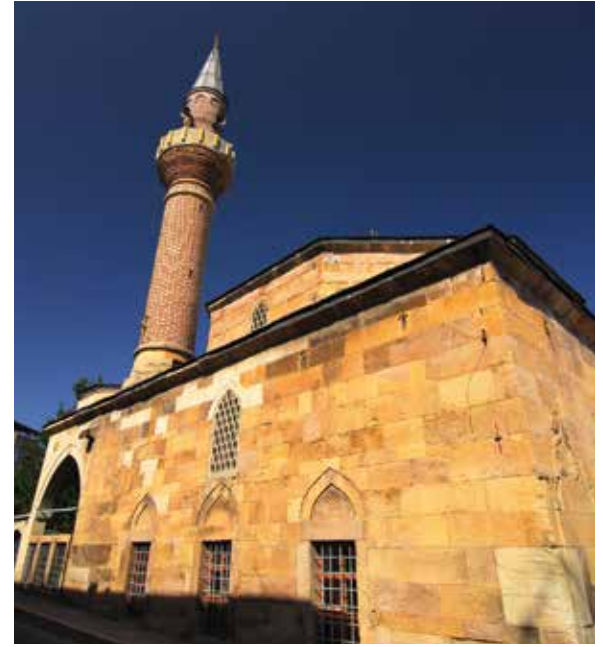
'Evliyalar Şehri' olarak da bilinen Kastamonu'daki manevi hava, sıcacık bir huzur iklimi oluşturur. Neredeyse

Nasrullah Camii & Şadırvanı

rı bulunur, etnografik eserler sergilenir.

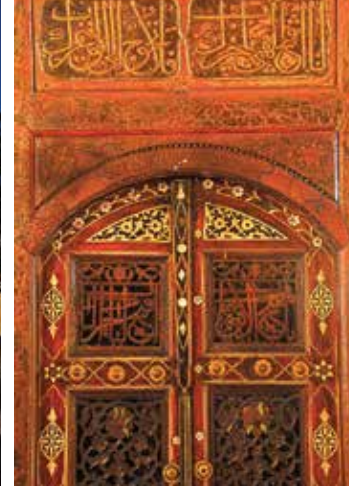
Kastamonu'da yakın dönem Osmanlı mimarisi örnekleri yoğun olarak bulunur. Taşköprü, İnebolu, Küre ve Abana ilçelerinin eski mahalleleri seyyahların önemli uğrak alanıdır. Akmescit, Hepkebirler, Atabey ve İsmailbey mahallelerinde de dokusunu hâlen koruyan evler vardır. Kastamonu evleri genellikle iki katlı, ahşaptır. Osmanlı aile tipine uygun, çok odalıdır. Kastamonu'da 'Eşraf Evleri' diye isimlendirilen sivil konutların ayrı bir yeri vardır. Bu evlerin başında Kastamonu Hükümet Konağı, Köpekçioğlu Konağı, Balaban Konağı, Sirkeli Konağı, Kırkodalı Konak, Toprakçılar Konağı, Sepetçioğlu Konağı, Liva Paşa Konağı gibi yapılar göze çarpar. Özellikle

İbni Neccar Camii

her sokağın başında bir türbeyi gösteren tabela vardır. Bunlar içinde Halveti tarikatının piri Şeyh Şaban-ı Veli'nin külliyesi özel bir önem taşır. Külliye, ilin en büyük ve en önemli dini turizm merkezidir. Camii, türbe, asa suyu, şadırvan, kütüphane ve ahşap konaklardan oluşur. Külliye'nin bahçesindeki kaynaktan akan suyun "zemzem" olduğuna inanılır. Yüzlerce dervişin kendisinden feyz aldığı pir hakkında pek çok hal anlatılabilir. Bunlardan biri şöyledir; Bir zat Şaban-ı Veli Hazretleri'ni ziyaret eder ve ne iş gördüğünü öğrenmek ister, sorar. "Kalp kalaylarım" der pir. "Kap kalaylarım" anlar zat. Bir çuval bakır kap getirir. "Biz kalp dedik, ama sen kap anlamışsın. Neyse getirmişsin bir kere. O

işi de görüverelim. Yarın gel, al” der. Ertesi günü çuvalın ağzı bile açılmadığı halde içindeki kapların pırıl pırıl olduğu görülür... Kastamonu’daki türbeler içerisinde hikâyesi ile en dikkat çekici olanlardan biri de Aşıklı Sultan’dır. Aşıklı Sultan 12. yy’da Kastamonu Kalesi’nin fethi sırasında şehit düşen bir komutandır. Halk arasında ‘ayağı yanık sultan’ olarak bilinir. Rivayete göre; türbede ettiği duaların kabul olmadığına inanan bir zat, geceyarısı türbeyi ateşe verir. Zamanın valisinin rüyasına giren Aşıklı Sultan, “yanıyorum” der. Üç kez aynı rüyayı gören vali, tulumbacıları türbeye gönderir, türbe gerçekten tutuşmuştur. Aşıklı Sultan’ın ise sadece ayakları yanmıştır... Görmek isteyenler için türbede Aşıklı Sultan’ın çürümemiş bedeninin ayak kısmı camekân içinde teşhir ediliyor. Karanlık Evliya Türbesi, Hepkebirler Türbesi, Müfessir Alaaddin Türbesi, Hatun Sultan

Şeyh Şaban-ı Veli’nin külliyesi

Türbesi, Yılanlı Külliyesi, Benli Sultan Külliyesi, Nasrullah Külliyesi ve içerisinde yer alan Münire Medresesi diğer başlıca turizm noktaları arasındadır. Her yıl, mayıs ayının ilk haftası kentte ‘Şeyh Şaban-ı Veli ve Kastamonu Evliyalarını Anma Haftası’ etkinlikleri düzenlenir.

*Hititler, Persler, Makedonlar, Romalılar, Bizanslılar,
Selçuklular, Çobanoğulları, Candaroğulları ve
Osmanlılar... Kimler gelip geçmemiş ki bu tabiat
harikası topraklardan...*

Hükümet Konağı

**1921, Aralık ayı... Kar yağıyor,
hava soğuk... Savaş çetin,
şartlar acımasız... Seydili Şerife
Bacı cepheye mermi taşıyan
kafilede bebesi ile...**

Kahramanlık Mücadelesinde Sembol Kadınlar

Milli Mücadele sırasında lojistik destek açısından en güvenli bölge olan Kastamonu, İnebolu limanından Ankara'ya silah, cephane, yiyecek, giyecek ve erzak ulaştırılmasında çok mühim görevler üstlenmiştir. Mustafa Kemal cephede, "Gözüm Sakarya'da, Dumlupınar'da, Kulağım İnebolu'da" diyerek, Kastamonu'ya verdiği önemi ortaya koymuştur. Eli silah tutanların cephede olduğu sıralarda İnebolu'ya çıkarılan mühimmatın taşınmasında kadınlarımız canla başla çalışmıştır. Kurtuluş Savaşı'nda toprakları işgal edilmemesine rağmen en çok şehit veren illerden biri olan Kastamonu, kahramanlıkları ile dillere destan olmuş 'Halime Kaptan'ların, 'Şerife Bacı'ların yurduudur. Valilik binasının önündeki parkta yer alan ve Kurtuluş Savaşı'nı anlatan kompozisyonda Şerife Bacı vardır. Yıl 1921, Aralık ayı... Kar yağıyor, hava soğuk... Savaş çetin, şartlar acımasız... Seydili Şerife Bacı cepheye mermi taşıyan kafilede bebesi ile... Böyle bir tablo canlandırın gözünüzde, kelimeler yetmiyor değil mi? Kastamonu Kışlası önüne kadar gelir, mermileri korumak uğruna donarak şehit olur Şerife Bacı... İnebolu'nun destansı mücadelesi, 1924 yılında 'Beyaz Şeritli İstiklal Madalyası' ile ödüllendirilmiştir. Kastamonu, İnebolu ile birlikte Mustafa Kemal Atatürk'ün 1925 tarihinde Şapka ve Kıyafet İnkılabı'nı başlattığı yer olmuştur. Her yıl 23 - 31 Ağustos tarihlerinde Kültür Sanat ve Tarih Haftası'nda ilde 'Şapka ve Kıyafet İnkılabı Etkinlikleri' yapılır.

‘Türkiye’nin Dünyaya Armağanı’

Enfes sahil şeridi, el değmemiş koyları, doğal limanları ve plajları ile Kastamonu’da yaz turizmi bir hayli renklidir. Cide Gideros Koyu, Cide İlçesi Plajı, Akbayır Köyü Kumsalı, İnebolu Boyranaltı Plajı, Bozkurt Yakaören Köyü Plajı, Abana Halk Plajı, Çatalzeytin’de Ginolu Plajı en dikkat çekici yerlerdendir.

Yaylaları, kaplıcaları, yemyeşil ormanları, endemik bitkileri, macera severlerin ilgisini çekecek derin vadileri ve kanyonlarının yanı sıra milli parkları, kayak merkezleri ile Kastamonu’nun kış turizmi de çok hareketlidir. İl kuzeyden Küre Dağları, güneyden Ilgaz Dağı ile çevrelenmiş olduğundan, kış mevsiminde bol kar alır. 1976 yılında milli park olan Ilgaz’da, Ilgaz Kış Sporları Turizm Merkezi bulunur. Merkez; Ankara’ya 200 km, İstanbul’a 475 km uzaklıkta, Ilgaz Dağı’nın 1050-2000 m arasında bir yüksekliktedir. 1998 yılında Dünya Doğayı Koruma Vakfı (WWF) tarafından Avrupa ormanlarında korumada öncelikli alanlardan biri olarak seçilen Küre Dağları da, 2000 yılında milli park ilan edilmiştir. Bu kararlar WWF’nin ‘Yaşayan Gezegen Kampanyası’ çerçevesinde ‘Türkiye’nin Dünyaya Armağanı’ unvanını kazanmıştır. Küre Belören Tatil Köyü Kayak Merkezi ise kış sporlarının yanı sıra eko turizm açısından büyük bir potansiyele sahiptir. Bölgede mağara, kanyon ve botanik turizmi için uygun alanlar bulunur.

Saat Kulesi

**Aydos Kanyonu, Mantar
Mağarası, Ejderha Ağzı
Mağarası, Ilıca Şelalesi ve
Horma Kanyonu görülmeye
değer yerlerdendir.**

Kastamonu'nun, Araç, Taşköprü, Küre, Abana ilçeleri sit alanı kapsamındadır. Dünyaca ünlü Efes harabelerinin bir eşi olan Pompeipolis antik kenti de il sınırları içerisinde. Taşköprü'deki Zımbıllı Tepe (Pompeipolis), İnebolu'daki Abaş Tepesi, İslam Tepesi, Geriş Tepesi, Çatalzeytin'deki Ginolu Koyu, Cide'deki Gideros Koyu arkeolojik sit alanıdır. Kentin güneyindeki ev kaya mezarları ile İsmailbey, Şehinşah, Kalenderağa, Berat kaya mezarları diğer arkeolojik alanlardır. Dünyaca ünlü Valla Kanyonu'nun yanı sıra Pınarbaşı ilçesindeki bir milyon yıllık Ilgarini Mağaraları, dünyanın dördüncü büyük mağarasıdır. Sarkıt ve dikit hareketliliği yönünden canlı olup, içinde ibadethane ve mezarlara rastlanmıştır. Aydos Kanyonu, Mantar Mağarası, Ejderha Ağzı Mağarası, Ilıca Şelalesi ve Horma Kanyonu görülmeye değer yerlerdendir.

Yöresel Dokudaki Zenginlik

Daha çok kültürel ve doğal güzellikleriyle ön plana çıkan Kastamonu, el sanatları ile de ziyaretçilerin ilgisini çeker. Kastamonu'nun uzun yıllar bir kültür ve sanat merkezi olmasından dolayı el sanatları çok gelişmiştir. Bölgenin önemli el sanatları arasında, ağaç el sanatları, dokumacılık, bakırcılık, çakıcılık-bıçakçılık ve sepetçilik bulunur. Sini bezi yapımı ve çarşafbağı da ilginç yöresel sanatlardır. Çarşafbağı, Kastamonu

Kasabaköy Mahmutbey Camii

Ilgaz

ve ilçelerinde yaygın olarak yapılan bir el sanatıdır. Yerli dokuma 'sarı kıvrak' yatak çarşaflarının iki uzun kenarına veya dört kenarına, pamuk ipliği ve parmak uçları ile düğümler atılması suretiyle yapılan süslemelerdir. Düz beyaz patiska bezin, belli formlardaki ahşap kalıplarla özel hazırlanmış tek renkli boyaya batırılıp basılması suretiyle de baskı sofa bezi ya da 'sini bezi' yapılır.

El sanatlarından bahsettikten sonra başka bir sanat dalı olan yemekten bahsetmemek olmaz, hele ki Kastamonu'yu anlatıyorsak... Şöyle bir bilgi aktarmak istiyorum; yapılan derleme çalışmalarında Kastamonu'da 812 çeşit yemek tespit edilmiş ve bu yemeklerden yaklaşık olarak 500'ünün Anadolu'nun diğer yörelerinde bilinmediği ortaya çıkmış... Ana-kız çorbası, mıklama, köle hamuru, karalahana kavurması, banduma, kaygana, cırık, etli ekmek, biryan kebabı, haluçka, simit tiriti, çekme helva, hasüde yörenin sevilen yemek ve tatlılarındandır. Bunlardan biryan kebabı, mıklama ve çekme helvasını yemeden dönmeyin derim.

Yazının sonuna geldiğimizde Kastamonu ile ilgili bir bilgi daha aktarmak istiyorum. O da; dünyanın en meşhur ve kaliteli sarımsağının Kastamonu Taşköprü'de yetiştirildiği. Yıllık ortalama 16 bin ton sarımsağın üretildiği kentte, sarımsağa 'beyaz altın' deniyor halk arasında. Sarımsağın tatlısını bile yapıyorlar aynı zamanda. Tadı nasıl mı? Öğrenmek için eylül ayının ilk haftasında düzenlenen 'Taşköprü Uluslararası Sarımsak Festivali'ni kaçırmayın... ■

MUSTAFA ESAD DÜZGÜNMAN VE EBRU

Ebru, bulutlu günlerin gökyüzünde meydana getirdiği emsalsiz manzaraların, güneş gurup ederken veya ağarırken meydana getirdiği muhteşem tezyinatın bir su birikintisine yansımasından meydana gelen güzellik gibidir.

Yazı: Yeşim Bener

Zorlu ve emek isteyen bir sanat olan ebru, geri dönüşü olmayan, tekrarı olmayan, çok değişkenli bir sanattır. Birçok eski eserde süsleme amacıyla kullanılan ebru, geleneksel el sanatlarımızdan olmasına rağmen yakın zamana kadar unutulma tehlikesi ile karşı karşıyaydı. Dünya çapında çeşitli milletler tarafından sahiplenmeye başlanmış, bazı ülkelerde ebru yapımı sırasında kullanılan malzemeleri üreten firmalar boy göstermişti.

Ruha yansıyan eşsiz güzellik

Ebru, tabiatın alınmış diğer Türk-İslâm sanatları gibi, tabiatı üsluplaştıran bir sanattır ve en eski Türk kâğıt süsleme sanatlarından. Orta Asya dillerinden Çağatayca'da "hare gibi, damarlı" anlamına gelen 'Ebre' kelimesi Ebru sanatının bilinen ilk adıdır. İpek Yolu ile İran'a gelen sanat, burada 'Abrü' (Su Yüzü) veya 'Ebri' (Bulutumsu, bulut gibi) olarak isimlendirilmiştir. Daha sonra Türklerle birlikte Anadolu'ya gelen bu sanatın adı 'Ebru' olarak dilimize yerleşmiştir.

Ebru Türkiye'de cilt sanatının yanı sıra, hat sanatında zemin ve pervaz olarak kullanılmıştır. Hat sanatının, sanat atölyelerinde çoğaltılmasıyla birlikte, fonda kullanılan bu desenli kâğıdın da

değeri artmış, çerçevesiz kadar önemsenmiştir.

Günümüzdeyse, diğer soyut ve plastik sanatlar gibi değerlendirilmektedir. Ebru, görsel zarafetinin yanı sıra, bizlere mikro ve makro âlemlerden, çıplak gözün göremeyeceği ilginç güzellikler sunar. Ayrıca Ebru'nun terapi özelliğine sahip olduğu, bu tarihi sanatın meraklıları için tartışılmayan bir gerçektir. Geleneksel Türk Ebrusu'nun aslına uygun malzeme ve tekniklerle kâğıt ve diğer yüzeyler üzerine uygulanabilmesini, tarihi, felsefesi, ebru ustaları hakkında çalışmalar yapılması, ebruda kullanılan malzemelerin tanınması ve hazırlanması, tekne başında karşılaşılabilecek sorunların doğru şekilde, tek başına çözülebilmesi konuları ebru yapan ya da öğrenmek isteyenlerin öğrenmesi gerekli bilgilerdir.

Ebru Sanatı ile ilgili yazılmış ilk eser, Tertib-i Risale-i Ebri adını taşır ve 1608 tarihli. Basitçe ebru yapımından ve ebru sanatçılığından bahseder.

Kesin bilgiye göre halen en eski ebru, 1544 yılına ait bir kıt'a yazısıdır. Hafif ebru üzerine talik yazı ile yazılmış bu yazının Malik-i Deylemi'ye ait olduğunu Prof. Uğur Derman zikretmekte ve bu yazı kendisinin şahsi koleksiyonunda bulunmaktadır. Ancak Sn. Derman'ın ifade ettikleri gibi hafif ebru, bu sanatta hemen varılacak bir merhale değildir. Ebrunun daha eski tarihlere dayandığını iddia etmek bu sebeple yanlış olmaz.

Ebru'nun Ustaları

Ebru sanatı ile ilgili bilinen en eski usta Şebek Mehmed Efendi'dir. Ondan sonra ise Hatip Ebrusu'na da adını veren İstanbullu Hatip Mehmed Efendi'yi sayabiliriz. Aynı zamanda hattat olan sanatçı, Ayasofya Camii'nde hatiplik yapmış ve 1773 yılında vefat etmiştir. Ebru Sanatı'nın günümüze ulaşmasında Üsküdarlı Şeyh Sadık'ın büyük payı vardır. Onun devamında, Hezarfen Edhem Efendi, Necmeddin Okyay ve Mustafa Düzgünman, bir yandan sanattaki geleneği korumuş, aynı zamanda da ebru çeşitlerini tanzim ederek Ebru'yu güçlü bir sanat haline getirmişlerdir. Özellikle Ebru sanatında son devrin piri sayılan merhum Mustafa Esat Düzgünman gerek yetiştirdiği öğrencilerle gerek bu sanata kazandırdığı anlayışla manevi hazinelerimizden birinin payidar kalmasında büyük rol oynamıştır.

Ebru Sanatı'nda son devrin piri Mustafa Esat Düzgünman

Mustafa Esat Düzgünman 50 yıl süren Ebru hayatında kuşaklar arasında köprü oluşturup bu sanatın yitip gitmesini önleyen kişilerin başında gelir. Modern uygulamalara iltifat etmeyen ve ebru sanatında klasik anlayışa sınımsız bağlı ka

***Ebru sanatında son devrin
piri sayılan merhum
Mustafa Esat Düzgünman
gerek yetiştirdiği
öğrencilerle gerek bu sanata
kazandırdığı anlayışla
manevi hazinelerimizden
birinin payidar kalmasında
büyük rol oynamıştır.***

"Ebru tükenmeyen bir hazinedir. Bu kendi kendine, kendi içinde karakterini bozmadan zaten tekamül ediyor."

lan Mustafa Esat Düzgünman ölümüne kadar bu sanata damgasını vurmuştur.

Sanayi Devrimi sonrasında el emeği gözden düşünce, birçok sanat dalıyla birlikte, ebru da tarih sahnesinden silinmenin eşiğine gelmişti. Mustafa Düzgünman bu kötü gidişe tek başına direndi ve inançla üretti. Bu sayede, Türk Ebru Sanatı'nın geleneksel tekniği ve bilgi birikimi, arada bir kopukluk olmadan, yeni kuşaklara aktarılmış oldu. Mustafa Esat Düzgünman'ın ebruya hakimiyeti yalnız Türkiye'de değil, bu konuda bütün dünya literatürüne girmiştir. O, ölümüne kadar tartışmasız ebrunun en önde gelen ustası olmuştur.

Klasik Türk Ebru Sanatı'nın günümüze titizlikle ulaşmasında büyük gayreti ve emeği olan Düzgünman, 1920 senesinde Üsküdar'da doğdu. Aktarlık yapan, aynı zamanda imam hatip olan Saim Efendi'nin ikinci çocuğuydu. Sanatın her çeşidine olan fitri kabiliyeti, annesinin dayısı olan son devrin en büyük talik yazı ve ebru ustası Üsküdar Gülnuş Valide Sultan Camii başıma hezrefen Necmettin Okyay'ın dikkatinden kaçmadı ve kendisini, hocalık yaptığı Güzel Sanatlar Akademisi'nin ebru ve ciltçilik atölyelerine kaydettirdi. Ebru ve cilt atölyelerinde üstün başarı gösteren Mustafa Esat Düzgünman, bu akademiden, tarz-ı kadim cilt ve ebru sanatkarı olarak sanat hayatına fiilen katıldı. 1943 yılında Güzel Sanatlar Akademisi'nde açılmış olan yıl sonu sergisindeki ebru ve tarz-ı kadim tarzı ciltler görenler tarafından büyük takdir kazanmıştır.

Mustafa Esat Düzgünman'ın en çok emek verdiği sanat klasik Türk Ebruculuğudur. "Biz üstadımız Necmettin Hoca'dan gördüğümüz terbiye iktisası, ebruya başlamadan evvel ebru ustalarına Fatiha okuruz" der ve ilave eder: "Ebru tükenmeyen bir hazinedir. Bu kendi kendine, kendi içinde karakterini bozmadan zaten tekamül ediyor. Bunun haricinde modernizasyon diye bir şey olamaz; çünkü ecdat yadigarını tarihi, orjinallliği ve tabiliği ile yaşatmaya mecburuz. Niye modernizasyon olsun? Bu nihyeti olmayan bir renk cümbüşü, güzelliği tükenmiyor ki yeniden bir şeyler icat edilsin. Zamanımızda resme benzeyen bir ebru şekli sunuluyormuş. Bakıldığı zaman bir yağlı boya manzarası var; yağlı boya tablosu gibi duruyor. Bu ebrunun dışına çıkıyor. Aslında onlar da ebru yapıyorlar gibi ama, bakıldığı zaman manzara yağlı boya hissi veriyor. Biz buna Türk Ebrusu diyemeyiz. Bu da bir sanattır ama, Türk ebrusu denemez. Bizim ebrumuzun karakterini bozmamak lazım gelir" diyerek ebru hassasiyetini net bir şekilde ortaya koyar.

Mustafa Esat Düzgünman ebruculukta kendisinden önceki çiçek şekillerini ıslah ettiği gibi, bunlara papatyayı da eklemiştir. Bu aç

**Mustafa Esat Düzgünman,
12 Eylül 1990'da Çarşamba günü
emaneti Hakk'a teslim ettiğinde
cenaze namazı, türbedarlığını
yaptığı Aziz Mahmud Hüdayi
Hazretleri'nin dergahında kılındı
ve Karaca Ahmet Mezarlığı'nda
babasının kabrine defnedildi.**

dan bakıldığında o da üstadı gibi modern Türk ebrusu-
na yepyeni bir dinamizm kazandırmıştır.

Mustafa Esat Düzgünman kendisinden manen feyz aldığı Hamzavi Melami meşrepli Hafız Eşref Ede Efendi'nin (1876-1954) vefatından sonra dinde olsun, sanatta olsun, cemiyette olsun, siyasette olsun çok idealist ve tavizsiz hareket eden bir hüvviyet kazanmıştı. Ebru sanatında normlarını kendisinin koymuş olduğu "klasik uslup"tan en küçük sapmaya dahi tahammülü yoktu.

Türkiye'de ebruya ilginin artması ve Mustafa Esat Düzgünman'ın sanatkar olarak halk nezdinde şöhret bulması, Yapı Kredi Bankası'nın Galatasaray'daki Genel Müdürlük Binası'nın giriş katında ebrularının sergilen-
diği büyük sergiden sonra olmuştur (1967). Bu sergide Mustafa Düzgünman ile Niyazi Sayın'ın yaptıkları tespihler de sergilenmiş ve sergi bir ay boyunca dolup taşmış, İstanbul halkının büyük ilgisine mazhar olmuştur.

Bu sergi, Mustafa Esat Düzgünman'ın hayatında da bir dönüm noktası olmuştur. Yeni doğan kızlara "Ebru" ismini koyma modası başlamıştı. Birçok gazete, dergi kendisini arıyor röportajlar yapıyordu. Yabancı ziyaretçiler çalışırken resimlerini filmlerini çekiyordu. ABD'de yayımlanan birçok kitapta Düzgünman'a ve eserlerine yer veriliyordu. Hocanın ebrularına rağbet artmış olmasına rağmen, o sırf sanatı tanıtmak ve ihya etmek maksadıyla eserlerini çok cüzi fiyatlara vermeye devam etti.

Mustafa Esat Düzgünman, 12 Eylül 1990'da Çarşamba günü emaneti Hakk'a teslim ettiğinde cenaze namazı, türbedarlığını yaptığı Aziz Mahmud Hüdayi Hazretleri'nin dergahında kılındı ve Karaca Ahmet Mezarlığı'nda babasının kabrine defnedildi.

Kendisine ve tüm üstadlarına Allah rahmet eylesin. ■

RB LOKANTALARI "İŞ ve YEMEK"

Ramazan Bingöl, yemek yemeyi bir zevk haline getirmeyi başarmak için yoğun çaba harcayanlardan. Sadece yurt dışında, özellikle de Ortadoğu ülkelerinde görebildiğimiz lüks lokantaları artık İstanbul'da da görebileceğiz...

"Neden Pierre Cardin, Henry Ford, Mc Donald's oluyor da, Ramazan Bingöl olmasın" düşüncesiyle yola çıkmış bir kurum RB Ramazan Bingöl Et Lokantaları. Daha şimdiden küresel bir marka olma yolunda ilerliyor. Öyle ki İstanbul ve çevre illerden hatta Suudi Arabistan ve Kuveyt'ten franchising talepleri almışlar.

RB 'nin farkı; konseptinin Türkiye de bir ilk oluşundan kaynaklı. Et lokantalarında çok iyi bir ızgara yeme şansınız varken, iyi bir kebab yiyemezsiniz, iyi bir kebabçı da kebab yersiniz ama ızgara yeme şansınız olmaz. Ramazan Bingöl Et Lokantalarında ISO 22000 Gıda Güvenliği kapsamında, et ızgara ve kebab türlerinin yanı

sıra somon balığı ızgara servisi de alabiliyorsunuz.

Genelde zincir şubeleri olan yerler ürün sevkiyatlarını haftalık yaparlar. RB'de ise şube sayısının şu anda sadece üç olması ve şubelerinin ulaşım açısından birbirine yakın olmaları, ürün sevkiyatlarını günlük olarak yapmalarını da sağlıyor. Bu da doğal olarak tazeliği ve kaliteyi getiriyor.

İş Dünyası için özel odalar ve özel menü

Ramazan Bingöl Et Lokantası konsepti içerisinde iş dünyasına özel hizmet bulmak da mümkün. Özellikle Giyimkent Şubesi iş toplantıları için ideal bir mekan. 8 ayrı bölümü olan şubede özel misafir ve toplantılar için farklı alternatifler mevcut. Salonların her birinde LCD ekran televizyon, ses sistemi, projeksiyon cihazı ve kablosuz internet erişim hizmeti de yer alıyor.

Restoranlarda birçok ünlü konuk ağırlamışlar. Özellikle siyasetçiler, ünlü iş adamları, belediye başkanları, sanat dünyasından da birçok ünlü kişi restoranları ziyaret etmişler. Kemal Unakıtan, Ahmet Davutoğlu, Ömer Dinçer, Muhsin Yazıcıoğlu, Meral Akşener, Mustafa Özel, Ömer Bolat, Ömer Cihad Vardan, Hüseyin Bürge, Necmi Kadioğlu, Fikri Akyüz, Temel Kotil, Mehmet Büyükekşi bunlardan sadece birkaçı.

Ramazan Bingöl Et Lokantası konsepti içerisinde iş dünyasına özel hizmet bulmak da mümkün. Özellikle Giyimkent Şubesi iş toplantıları için ideal bir mekan. 8 ayrı bölümü olan şubede özel misafir ve toplantılar için farklı alternatifleri mevcut.

RB Ramazan Bingöl Et Lokantası'nın 2 şubesi bulunuyor:
Bayrampaşa Şubesi, Bayrampaşa park alanında 15 bin m²
yeşil alan içerisinde 600 kişi kapasiteli bir mekan.

25 Bin m² yeşil alan içerisinde kurulu Giyimkent Lale Sarayı
Şubesi, kendi alanında en lüks ve en büyük olma özeliğine sahip.
15 kişilik Altın Oda, 60'şar kişilik 2 salon, 200'er kişilik 2 salon,
50 kişilik kış bahçesi ve 250 kişilik yaz bahçesi bulunuyor. Ayrıca
toplantı sonrasında dinlenebilmek için Altın Suit odaları mevcut.

***Et yemekleri damak tadınıza uyuyorsa
RB Ramazan Bingöl Et Lokantalarından birine
uğramanızı şiddetle tavsiye ediyoruz.***

YENİ DÜNYAYA DALIŞ

Dünyanın yaklaşık dörtte üçü su. Ve bu dünya sizin kendisini keşfetmenizi bekliyor.

İnsanlar çok eski çağlardan beri değişik aparatlar kullanarak sualtında daha uzun süreler kalmayı denediler. M.Ö. 500 yıllarına ait resimlerde sualtında, hayvan derilerinden yapılmış tulumlar içindeki havayı soluyarak avlanan Eski Yunan dalgıçlar betimlenmiştir. Özellikle Amerika'daki kolonilerden Avrupa'ya değerli eşyalar taşıyan gemilerin, korsanların ilgi odağı haline gelip, birçok geminin batırılmasıyla, bu batan gemilerdeki yüklerin çıkartılması ihtiyacı insanoğlunu daha derine inmek ve orada daha uzun süre kalabilmek için yeni icatlar yapmaya itmiştir. Dalış canlarının kullanılmaya başlanması bu yıllara dayanır. Bir sonraki gelişme yüzey destekli sualtı soluma aparatlarıdır ki, Jules Verne'in Denizler altında bin fersah kitabı yayınlandığında bunlar 20 yıla yakın bir zamandır kullanılmaktaydı. Ancak dalışta en büyük devrim 1943'te Fransız kaşif Jacques-Yves Cousteau'nun geliştirdiği regülatör sayesinde olmuştur. Cousteau'nun "su ciğeri" adını verdiği yüksek basınçlı bir tüp ve tek kademeli regülatörden oluşan aparat, insanın yüzeye hiçbir bağımlılık duymadan hayal bile edemeyeceği derinliklere inip uzun süreler kalabilmesine olanak sağlamıştır.

Dalış Türleri

Serbest Dalış:

Su altında nefes tutarak yapılan dalıştır.

Aletli Dalış:

Yüzey Destekli Dalış, Tüplü dalış (SCUBA)

Aletli Dalış - Tüplü Dalış

Yüksek basınçlı hava ile doldurulmuş tüpteki gazı soluyarak, yüzeye bağımlı olmaksızın yapılan aletli dalıştır. 'Self Contained Underwater Breathing Apparatus' kelimelerinin baş harflerinden oluşmuştur.

Tüplü Dalış Donanımları

- Tüp: (içine yüksek basınçlı gaz doldurulur, çelik ya da alüminyum'dan yapılır),
- Regülatör: (tüpteki yüksek basınçlı havayı su altında ortam basıncına düşürerek insanın rahat soluyabileceği seviyeye ayarlar),
- Manometre: (regülatörün yüksek basınç çıkışlarından birine bağlıdır ve tüp içinde kalan havanın basıncını gösterir)

• BCD veya BC: (Buoyancy Controlling Device veya Buoyancy Compensator -Denge Yeleđi). Dalıcının su içindeki yüzerliğini ayarlamakta kullanılır. Tüp içindeki havanın regülatör gelen bir hortuma bağı basma-boşaltma düğmeleri vasıtasıyla dalıcının kendisi tarafından kullanılır.

• Maske, palet, dalış elbisesi, derinlik ve zaman saati kullanılan diğ er malzemelerdir.

SCUBA (Tüplü Dalış) dünyanın en olağanüstü keyiflerinden biridir. Ancak mutlaka özel bir eğitimden geçilerek yapılmalıdır. Eğitimsiz dalış çok tehlikeli olabilir. Dünyanın her yerinde ve Türkiye ile KKTC'de bu eğitimleri yetkili kuruluşlardan almak mümkündür.

Dalışa nasıl başlayabilirim?

Eğer en az 14 yaşında ve sağlıklı bir kişi iseniz dalışa isterseniz hemen başlayabilirsiniz. Bu şartları sağlıyorsanız öncelikli olarak Türkiye Sualtı Federasyonunun onay verdiği bir yetkili dalış merkezine gidip başvuruda bulunmanız yeterlidir. Dalış sporuna başlayabilmeniz için çok iyi bir yüzücü olmanız gerekmez, su üzerinde durmayı bilmeniz başlangıç için kafidir.

Dalışa başlamak için ne tür malzemelere ihtiyacım var?

Dalışa başlamak için sadece mayonuzu alıp gitmeniz yeterlidir. Kurs başladığı zaman yetkili dalış merkezi sizlere yön gösterecektir. Dalış esnasında size gerekecek tüm malzemeyi dalışa beraber katıldığınız yetkili dalış okulu temin edecektir. Tabi tecrübe kazandıkça hangi malzemeleri satın alacağınızı kendiniz daha iyi belirleyeceksiniz. Ancak ilk etapda dalışın ABC'si denilen Maske, Şnorkel ve palet almanız doğru olacaktır. Aslında bunları da dalış yapmak için gittiğiniz ekibin teknesinde kiralayabiliyorsunuz (Tüp, dalış elbisesi, bc'denge yeleği', ağırlık, regülatör'ahtapot'). Ama ABC olarak tabir edilen ekipmanın size göre olması, maskenin ve paletin yüzünüze uyması gerekir, aksi halde sualtında çok güç anlar yaşayabilirsiniz.

Dalgıçlar içinde derecelendirme var mıdır?

Dalgıçlar kendi içinde 2 gruba ayrılır: Eğitimci ve dalıcı. Eğitimci bu işi profesyonel olarak yapan kişilerdir, dalıcılar ise amatör olarak ilgilenirler. Sırasıyla

***İstatistikler tüplü dalışın
yüzmeden daha güvenli
olduğunu göstermektedir.
Fakat aynı araba
kullanmak gibi öğrenilmesi
gereken kurallar vardır.***

dalıcılar 1 - 2 - 3 yıldız , Eğitimciler ise 1 - 2 - 3 yıldız olarak belirlenmiştir. Seviyeler ise birbirini takip eder, yani en alttan en üst seviyeye çıkmak sizin dalış sayınıza ve kabiliyetinize kalmış birşeydir. 1 yıldız dalıcıdan 2 yıldız dalıcı seviyesine çıkabilmeniz için 20 dalış, 2 yıldız dalıcıdan 3 yıldız dalıcıya çıkabilmeniz için 70 dalış yapmış olmanız gerekir.

En fazla kaç metreye dalabilirim?

Sportif dalış limiti 30 metredir. Başlangıç kursunu (PADI veya CMAS) bitirmiş bir kişi max. 18 metreye inebilir.

Dalış tüpünün içine ne var ve tüp en fazla ne kadar dayanır?

Tüplerin içinde şu anda solumakta olduğumuz hava vardır. Soluduğumuz hava %21 oksijen ve %79 azot içerir. Tüpteki havanın en fazla ne kadar dayanacağına ilişkin sorunun tek bir cevabı yoktur. Ne kadar derine dalış yapılırsa o kadar fazla hava harcanır. Ayrıca dalıcının tecrübesi ve dalış koşulları da bu süreyi etkiler.

Tüplü dalış tehlikeli midir, su altında tehlikeli canlılar var mıdır?

İstatistikler tüplü dalışın yüzmeden daha güvenli olduğunu göstermektedir. Fakat aynı araba kullanmak gibi öğrenilmesi gereken kurallar vardır. Kuralları izlediğiniz ve limitlerinize uyduğunuz sürece son derece güvenlidir. Sualtı canlıları siz onları rahatsız etmediğiniz sürece size zarar vermezler.

Vurgun yer miyim?

Dekomprasyon hastalığı yani halk arasında vurgun olarak tabir edilen olay öyle sanıldığı kadar korkulacak ve sık ratlanan bir durum değildir, en azından dalgıçlar için... Kurallara uyduğunuz ve limitlerinizi bildiğiniz sürece dekomprasyon hastalığı riski çok azdır. Çünkü dalgıçlar bu konuda eğitim alırlar ve bu dekomprasyon hastalığına yakalanma riskleri oldukça küçük bir ihtimaldir. Su altında dolaşırken aniden yukarı çıkış yaparsanız. (Çünkü normalde su altında her 5 metrede bir bekleme süresi vardır, bu bekleme süreleri derinliğe göre azalır yada artar, eğer bu metrelerde bekleme sürelerini gerçekleştirmezseniz) ancak vurgun yersiniz... Onun haricinde 24 saat öncesinden alkollü bir içki içip dalış yapanlar yine vurgun yer. Çünkü bu sefer normal dalış esnasında harcanan azotun çok daha fazlası vücutta olur ve neredeyse 5 metrede bile vurgun yeme durumu ortaya çıkar. Kurallara uyduğunuz ve limitlerinizi bildiğiniz sürece dekomprasyon hastalığı riski çok azdır.

Dalış malzemelerinin fiyatları nedir?

Malzemeler oldukça çeşitlidir, marka olarak da birçok çeşidi bulunmaktadır. Dalışa ilk başlarken size önerimiz yukarıda ABC diye nitelendirdiğimiz malzemeleri temin etmenizdir (Palet, maske ve şnorkel). Bunların da markasına göre değişmektedir. Palet (patikle beraber), maske ve şnorkelin satış fiyatı yaklaşık 170 TL'dir... Tabi dalışlarınız ve tecrübeniz arttıkça dilerse diğer malzemeleri de alabilirsiniz, bu tamamıyla size kalmış birşeydir...

Dalış yapmaya nasıl gidilir ve dalış fiyatları nedir?

Dalış yapmak için oturduğunuz yerin önemi büyüktür. 1 günde en fazla 2 gündüz ve 1 gece dalışı yapılır. Dalış paketi olarak nitelendirdiğimiz paketin içinde her şey dahil sistemi uygulanıyor (Gidiş-geliş, konaklama, yemekler, dalış ekipmanlarının kirası) ve fiyatı 250 TL civarındadır. Tabi bu bölgeden bölgeye, dalış merkezinden dalış merkezine değişiklik gösterir. Mesela denize kıyısı olan bir yerde oturuyorsanız sizin için yol, konaklama ve yemek masrafı olmayacaktır. ■

BİTKİLER...

TABIATIN EN RENKLİ, EN ZENGİN ARMAĞANLARI

Dünyada 1 milyondan fazla bitki türü bulunuyor. Bunlar arasında insana şifa verenler olduğu kadar, yanlış kullanıldığında ölümcül sonuçlara neden olanlar da var.

Yazı: Esra Hayta

Salatanıza serpiştirdiğiniz bir tutam ot sizi kanserden korurken, 1 fincan bitki çayı yorgunluğunuzu alabilir. Baharat olarak kullandığınız bitki tohumları, umulmadık şifalar verebilir...

İnsanlık, tarih boyunca bitkilerle beslenmiş, "bitkilerin şifası"na başvurmuş ve bitkilere dayalı tecrübesini biriktirmiştir. Bundan dolayı da tarihte nice Lokman Hekimler yer almıştır.

Yapılan kazılarda, Hititler'den kalma tabletlerde; meyan kökü, adamotu, badem, defne, mazi, sarımsak, üzerlik, haşhaş gibi bugün de bilinen pek çok tedavi edici bitkinin ilaç olarak kullanıldığı görülmüştür. Bitkiler canlılığın hayati özüdür. Bu nedenle, "şifalı bitkiler" yerine "bitkilerin şifası"ndan söz etmek daha doğru olur. Her bitkide potansiyel olarak "şifa" mevcuttur.

Binlerce yıl boyunca tedavi amacıyla faydalanan bitkiler, bugün de modern eczacılığın kullandığı hammaddelerin temelini oluşturuyor. Yapılan araştırmalar, bitkilerin sağlık açısından ne kadar önemli olduğunu ortaya koyuyor.

Bitkiler, Onu Bilenlerin Elinde Şifa Oluyor

Dünyada 1 milyondan fazla bitki türü bulunuyor. Bunlar arasında insana şifa verenler olduğu kadar, yanlış

kullanıldığında ölümcül sonuçlara neden olanlar da var. Atalardan gelen bilgilere dayanan bazı genel halk ilaçlarını günlük rahatsızlıklarda kullanmanın yararlı olabileceğini belirten uzmanlar, hastaya tedavi edici bitki verilmeden önce her metabolizma farklı olduğundan ilk olarak hastanın sağlık geçmişinin araştırılması gerektiğini söylüyor. Ancak tedavi konusunda hiçbir eğitimi olmayan kişilerce verilen reçetelerin yarardan çok zarar getirebileceğini de ekliyorlar.

Neden Bitkisel İlaç Kullanmıyoruz?

Dünyadaki yeni ilaçlarla ilgili tüm bilimsel çalışmaları ve araştırmaları ilaç firmaları yapıyor. Esasında üniversiteler ve bağımsız araştırma kuruluşları yapıyor görülüyor ama tüm finansmanı sağlayan ilaç firmaları. Araştırmayı başlatırken yapılan mukavele ile sonuçlar ancak onlar isterse yayınlanabiliyor. Her şey denetim altında olduğundan bir ilacın yan tesirleri ile ilgili bir araştırma yapmak isterseniz ulaşacağınız bilgiler de sınırlı oluyor.

İnternette araştırma yapmaya kalkın. Yararları ile ilgili binlerce yazı bulabilirsiniz; örneğin, siz o ilacı kan sulandırmak için aldığınızı zannederken bir bakarsınız ki meğer o ilaç kansere, kalbe, bağırsaklara, gaza, hatta mayasıra bile iyi geliyormuş da haberiniz yok!... Nereden alabileceğiniz, kaçta alacağınız, nasıl ısmarlayacağınız hepsi internette yazılı... Yan tesirlerini bulabilmek

içinse sıkı bir araştırmacı olmanız lazım. Zaten bulabilecekleriniz de ancak firmanın sizin 'bulmanıza izin verdikleri' kadar oluyor.

Peki Şifalı Bitki Nedir?

Şifalı bitkiler, insanlar için faydalı maddeler ihtiva ettiğine inanılan, bilimin gelişmesinden sonra laboratuvarlarda araştırmaları yapılarak; etken maddelerinin tesirleriyle, belli kullanım kuralları göz önüne alınmak suretiyle, faydalı oldukları gözlemlenen bitkilerdir.

Bu şifalı bitkilerin, binlerce yıldır geleneksel kullanımları neticesi, ülke kültürlerine ya da bölgelere bağlı olarak gelişme göstermesi kaçınılmazdır. Tabiatda bulunan şifalı bitki ile tedavi usullerinden, bilhassa eski medeniyetlerde (Orta Asya, Hindistan, Çin v.b.), doğrudan faydalanma yönüne giden insanlar hep olmuş; bundan sonra da olacaktır.

Bu medeniyetlerin öne çıkmaları yanında, her ülkede, göze görünmese de, bitkilerle şifa arama asırlardır süregelmektedir. Zira o dönemlerde ilmi ve teknolojik gelişmeler yapılmamışken de, hastalıklar hep vardı. İnsanlar da bu hastalıklara deva olacak bir şeyleri ve birilerini hep aradılar. Ve çok eski zamanlardan beri ilaç olarak bitkileri kullandılar.

Bu şifalı bitkilerde bulunan etken maddeler daha sonra büyük oranda modern tıpta üretilen ilaçların terkiplerinde de yer aldılar. Artık eczacılık fakültelerinde “farmakognozi bölümleri” açılarak, bitkilerin hastalıklar üzerinde iyileştirici etkileri bilimsel olarak

***Artık eczacılık fakültelerinde
“farmakognozi bölümleri”
açılarak, bitkilerin
hastalıklar üzerinde
iyileştirici etkileri bilimsel
olarak tekrar araştırılmaya
başlandı.***

tekrar araştırılmaya başlandı. Yakın zamanda şifalı bitkiler hakkındaki önyargıların biticeğini ve “kocakarı ilacı” gibi ifadelerle kötülemelerin son bulacağını söylemek zor değil.

Cahil, işinin ehli olmayan şifacıların bitkisel ilaçları yalan yanlış tavsiye etmeleri ve bunun üzerinden para ka-

zanmaları sıkça rastlanılan bir durum olmuştur. Ancak yüzyılların birikimlerini dededen torunlara naklederek; şifalı bitkilerle tedavi metotlarını bilen insanların gayretlerini inkar etmek de adil bir davranış olmaz.

Teknolojinin geliştiği, laboratuvarların çok hassas araştırmaları yapabilir hale geldiği bu günlerde, şifalı bitkiler ile tedavi usulleri de oldukça yaygınlaşmıştır. Yine bu günlerde revaçta olan, koruyucu hekimlik çerçevesinde, insanların hastalanmadan, şifalı bitkilerle immün sistemlerinin kuvvetlendirilmesi, hastalıklara karşı organizmanın güç kazanması neticesi hastalıklardan korunması ön plana çıkmaktadır. Bilhassa gelişmiş ülkelerde kurulan tesislerle, vücudu koruyucu şifalı bitkilerin steril şartlarda ambalajlanıp insanlara ulaştırarak sağlıklı yaşamaları amaçlı çalışmalar hızlanmaktadır.

Şifalı bitkilerin etken maddelerinin varlıkları ve ne oldukları, modern, teknolojik ve ilmi araştırmalar çerçevesinde, doğrulanmak zorundadır. Binlerce yıldır insanlar, modern çağın gerekleri olan teknolojik gelişmelerin olmadığı zamanlarda, bu şifalı bitkilerle tedavilerini sürdürmüşlerdir. Ne kadar geçerli olduklarını ilim adamları tartışa dursun; gerçek hayatta, tatbik edilen şifalı bitki tedavi yöntemlerini, aksini ispat etmedikçe; inkar edemeyiz. Şifalı bitkiler konusu gündeme geldiğinde bir kısım bilim adamları, direkt bu tür bitkilerin varlığını inkara kalkışıyorlar ki; araştırmasını yapmadan reddetmenin bilim anlayışıyla ne kadar bağdaştığı çok açıktır.

Bunun yanı sıra şifalı bitkileri her yerden değil, ciddi firmalarca ambalajlanmış olanlarını almakta fayda vardır. Şifalı bitki satıcısında gördüğünüz bir bitki ambalajında, gözle muayenenin de çok büyük rolü vardır. Genel olarak alınan ürünlerin yaprak mı, çiçek mi, dal ya da kabuklar mı olması gerektiğini bilerek almanızda fayda vardır. Etken maddesi yaprağında olan bir şifalı bitkinin ambalajına baktığınızda, dalların çoğunlukta olduğunu görürseniz, o paketi almamanız gerekir. Bazı paketleri alıp baktığınızda ise, (bilhassa paketin alt kısmını kontrol ediniz.) dipte toplanmış olan bir o kadar toz kütlesi, temiz toplanmamış bitkilerin görüntüsünü verebilecektir. Bu nedenle çok fazla tozlu paketleri kesinlikle almayın. Temiz toplanmış bitki paketlerinde, tabana inmiş çok fazla toz bulamazsınız.

Sağlık Bakanlığı bünyesinde oluşturulacak kurulların

yapısında, bu işe gönül vermiş; gerçekten şifalı bitkilerin etken maddelerinin de tedavi edici materyaller olabileceğine inanan bilim adamlarının; laboratuvarlarla destekli bu kurulların çalışmalarında görev almaları gerekir. Zira insanlığın, sentetik madde kullanımından, tabii madde kullanımı ile tedaviye geçmesinin zamanı gelmiştir.

Eski zamanlarda uygulanan şifalı bitki formüllerinin hangisinin doğru hangisinin yanlış olduğunu, ilmi veriler ve laboratuvar araştırma raporları ile ortaya koymak gerekir ki; hiç kimse yanlış formüller peşinde şifa aramasın. Nitekim, şifalı bitkilerle yapılan tedavi usullerinden bazılarının şifa değil, insan bünyesine zarar verdiği, ilmi araştırmalar çerçevesinde ispatlanmıştır; kullanımlarındaki doz aşımaları v.s. hataların bünyede ne gibi zararlara yol açtığı açıkça ortaya konmuştur. Gerçek araştırmacı bilim adamlarımızdan beklenen de bu araştırmaları yapmaları ve insanlarımızı hatalı kullanımlara karşı uyarmalarıdır.

İlmi gelişmelerle ortaya konulan, laboratuvar teknik donanımları ve ilmi metotları, bilim adamlarının bu şifalı bitkilerin terkiplerini belirlemesine ve sağlıklı bir şekilde, etken maddelerinin tespitine imkan vermiştir. Araştırmalar, hangi bitkilerin hangi miktarlarda kullanılması ya da hangi usullerle hastaya verilmesi gerektiğine ilişkin ipuçları vererek; her şifalı bitkinin güvenli bir şekilde kullanılmasını sağlamıştır. ■

Türkiye'nin İlk Tıbbi Bitki Bahçesi

2005 yılında açılan Zeytinburnu Tıbbi Bitkiler Bahçesi Türkiye'nin ilk tıbbi bitki bahçesidir. Merkezefendi Mahallesi'nde, 14 dönümlük alanda kurulmuştur. Zeytinburnu Belediyesi ve Merkezefendi Geleneksel Tıp Derneği'nin yürüttükleri projede, ekili tıbbi bitki sayısı 400'ü aşmıştır. Zeytinburnu Tıbbi Bitkiler Bahçesi'nde bir sera, herbarium (kurutulmuş bitki koleksiyonu), tohum bankası, bitki laboratuvarı ve bitki kurutma birimi bulunmaktadır.

Bahçe yetkililerinden Biyolog Arzu Aykut bitkisel ilaçlarla ilgili yorumları şu şekilde: "Bitkilerin faydalarının ispatlanması için 10 yıl süreli klinik çalışmalar yapılması, doktorlar ve eczacılar tarafından yürütülecek olan bu çalışmalar için çok yüksek bir bütçe ayrılması gerekiyor. Sağlık Bakanlığı, yeterli bütçe olmaması ve klinik çalışmaların uzun sürmesi nedeniyle bitkisel drogları onaylamıyor. Bu nedenle doktorlar tarafından maliyeti düşük sentetik ilaçlar tercih edilmeye devam ediyor.

RÜZGAR ENERJİYE ESİYOR!

Son yıllarda tüm dünya ile birlikte ülkemizde de alternatif enerji üretim santralleri üzerindeki araştırmalar hızlandı. Bunların arasında en çevreci metot olarak da rüzgar türbinleri ile enerji üretimi geliyor. Biz de bu enerji üretimi hakkında bilgi sahibi olmak istedik.

Rüzgâr enerjisi günümüzde en çok gelecek vadeden teknolojilerin başında geliyor. Rüzgâr enerjisi, rüzgârı oluşturan hava akımının sahip olduğu hareket (kinetik) enerjisidir. Bu enerjinin bir bölümü yararlı olan mekanik veya elektrik enerjisine dönüştürülebilir. Rüzgârın gücünden yararlanılmaya başlanması çok eski dönemlere dayanır. Rüzgâr gücünden ilk yararlanma şekli olarak yelkenli gemiler ve yel değirmenleri gösterilebilir. Daha sonra tahıl öğütme, su pompalama, ağaç kesme işleri için de rüzgâr gücünden yararlanılmıştır. Günümüzde ise daha çok elektrik üretmek amacıyla kullanılmaktadır.

Rüzgâr Gücü, dünyada kullanımı en çok artan yenilenebilir enerji kaynaklarından biri haline gelmiştir. Şu an dünyadaki kullanım oranının çok düşük olmasına karşılık, 2020 yılında dünya elektrik talebinin %12'sinin rüzgâr enerjisinden karşılanması için çalışmalar yapılmaktadır.

Rüzgâr enerjisinden üretilen toplam güç 40.301 MW civarındadır. Bu güçten en fazla yararlanan ülke % 36,3'lük payıyla Almanya'dır. Almanya toplamda 14.612 MW güç üretmektedir ve Almanya'nın elektrik enerjisi ihtiyacının % 5,6'sını karşılamaktadır. Rüzgâr gücünden en çok yararlanan diğer ülkeler sırasıyla İspanya, ABD, Danimarka, Hindistan, Hollanda, İtalya, Japonya, Birleşik Krallık ve Çin'dir. Diğer tüm ülkeler toplamda 3.756 MW'lık güç üretimi ile % 9,3 paya sahiptirler.

Rüzgar enerjisi üretiminin üstün yönlerini ve sakıncalarını şu şekilde saymak mümkün:

Üstünlükleri

- Atmosferi kirletici etkiye sahip gazların salınmaması,
- Temiz bir enerji kaynağı olması,
- Kaynağının tükenmemesi
- Rüzgâr tesislerinin kurulumu ve işletilmesinin diğer tesislere göre daha kolay olması,
- Enerji üretim maliyetlerinin düşük olması,
- Güvenilir,
- Bölgesel olması ve dolayısıyla kişilerin kendi elektriğini üretebilmesi.

Sakıncaları

- Rüzgârın sürekliliği olmadığı için enerji üretim değerinin sabit olmaması,
- Rüzgâr türbinlerinin büyük alan kaplaması,
- Gürültü kirliliği oluşturmaması,
- Fosil ve nükleer yakıtlardan elde edilen enerjiye oranla enerji üretiminin düşük olması,
- Yatırım maliyetlerinin yüksek olması,
- Kullanım ömrü dolan kompozit parçaların doğada geri dönüştürülmesinin mümkün olmaması.

Rüzgâr Enerjisi Temizdir

Fosil, nükleer ve diğer yöntemlerde atmosfere zararlı gazlar salınmakta, bu gazlar havayı ve suyu kirletmektedir. Rüzgârdan enerji elde edilmesi sırasında ise bu zararlı gazların hiçbiri atmosfere salınmaz, dolayısıyla rüzgâr enerjisi temiz bir enerjidir, yarattığı tek kirlilik gürültüdür. Ancak pervanelerin dönerken çıkardığı sesler günümüzde büyük ölçüde azaltılmıştır.

Rüzgâr türbinleri herhangi bir çevre kirliliğine neden olmaz. Modern bir 600 kW gücündeki rüzgâr türbini, bir yılda genellikle kömürle iletilen diğer elektrik santrallerinin 1.200 ton karbondioksidinin yerine geçmektedir.

20 yıllık bir işletme süresi içinde bir rüzgâr türbini tarafından üretilen enerji imalatı, bakımı, faaliyeti, demontajı ve parçalanması için gerekli olan enerjinin sekiz misli fazladır. Başka bir deyişle, genellikle bir rüzgâr türbinini imâl etmek ve çalıştırmak için gerekli olan enerjiyi geri kazanmak için sadece iki ya da üç yıl yeterli olacaktır.

Rüzgâr Enerjisi Yoğundur

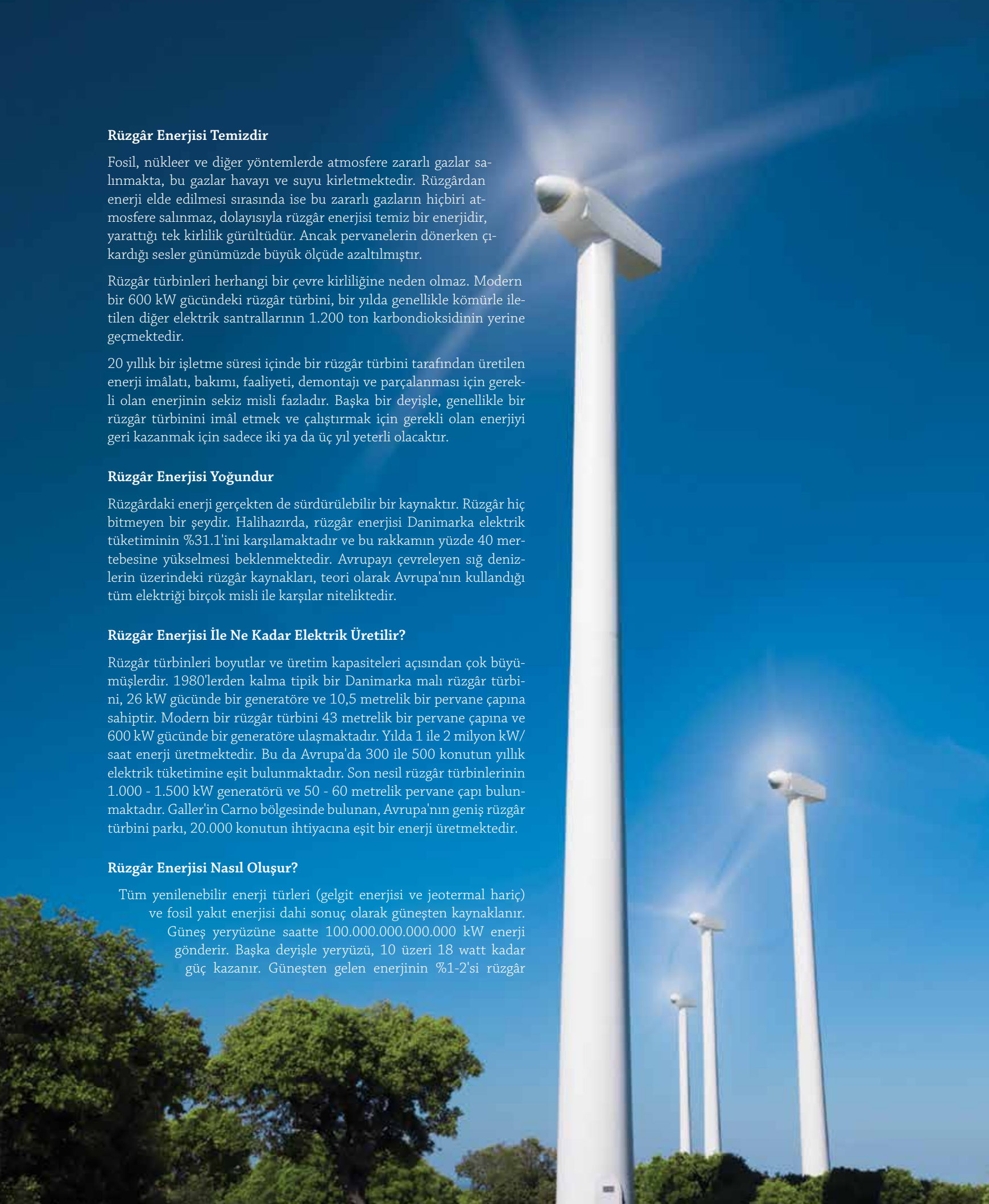
Rüzgârdaki enerji gerçekten de sürdürülebilir bir kaynaktır. Rüzgâr hiç bitmeyen bir şeydir. Halihazırda, rüzgâr enerjisi Danimarka elektrik tüketiminin %31.1'ini karşılamaktadır ve bu rakamın yüzde 40 mertebesine yükselmesi beklenmektedir. Avrupayı çevreleyen sığ denizlerin üzerindeki rüzgâr kaynakları, teori olarak Avrupa'nın kullandığı tüm elektriği birçok misli ile karşılar niteliktedir.

Rüzgâr Enerjisi İle Ne Kadar Elektrik Üretilir?

Rüzgâr türbinleri boyutlar ve üretim kapasiteleri açısından çok büyümüşlerdir. 1980'lerden kalma tipik bir Danimarka malı rüzgâr türbini, 26 kW gücünde bir generatöre ve 10,5 metrelik bir pervane çapına sahiptir. Modern bir rüzgâr türbini 43 metrelik bir pervane çapına ve 600 kW gücünde bir generatöre ulaşmaktadır. Yılda 1 ile 2 milyon kW/saat enerji üretmektedir. Bu da Avrupa'da 300 ile 500 konutun yıllık elektrik tüketimine eşit bulunmaktadır. Son nesil rüzgâr türbinlerinin 1.000 - 1.500 kW generatörü ve 50 - 60 metrelik pervane çapı bulunmaktadır. Galler'in Carno bölgesinde bulunan, Avrupa'nın geniş rüzgâr türbini parkı, 20.000 konutun ihtiyacına eşit bir enerji üretmektedir.

Rüzgâr Enerjisi Nasıl Oluşur?

Tüm yenilenebilir enerji türleri (gelgit enerjisi ve jeotermal hariç) ve fosil yakıt enerjisi dahi sonuç olarak güneşten kaynaklanır. Güneş yeryüzüne saatte 100.000.000.000.000 kW enerji gönderir. Başka deyişle yeryüzü, 10 üzeri 18 watt kadar güç kazanır. Güneşten gelen enerjinin %1-2'si rüzgâr

***Rüzgârın enerji içeriği,
ortalama rüzgâr hızının
küpü oranında değişir.
Yani rüzgâr hızı 2 katına
çıkarsa, 8 kat enerji içerir.***

enerjisine dönüşür. Bu, yeryüzündeki tüm bitkilerin biyolojik kütleyle dönüştürdüğü enerjinin 50 - 100 katıdır.

Ekvator çizgisi yakınındaki bölgeler dünyanın diğer bölgelerine göre daha fazla ısınır. Sıcak hava soğuk havadan hafiftir ve yaklaşık 10km'ye ulaşınca kadar gökyüzüne yükselir. Bu sıcak hava kütleli hareket ederek Kuzey ve Güney Kutbuna yaklaşıncaya aşağı çöker ve ekvatora geri döner. Kuzey yarımkürede rüzgâr, bir alçak basınç alanına yaklaştıkça saat yönüne ters yön alır. Güney yarımkürede ise rüzgâr, alçak basınç alanları etrafında saat yönünde döner.

Rüzgârın Gücü

Rüzgâr hızı, bir rüzgâr türbininin elektrige çevirebileceği enerji miktarı açısından önemlidir. Rüzgârın enerji içeriği, ortalama rüzgâr hızının küpü oranında değişir. Yani rüzgâr hızı 2 katına çıkarsa, 8 kat enerji içerir. Öyleyse, rüzgârın enerji içeriği rüzgâr hızının küpü oranında değişir.

Rüzgâr türbini örneğinde, rüzgârın hızını 2 katına çıkarırsak her saniye pervaneden geçen dilim sayısı da 2 kat artar ve bu dilimlerin her biri otomobilin frenlemesi örneğinden anlaşıldığı gibi 4 kat enerji içerir.

Rüzgâr Türbinleri

Rüzgâr türbini, rüzgârdaki kinetik enerjiyi önce mekanik enerjiye daha sonra da elektrik enerjisine dönüştüren sistemin adıdır. Bir rüzgâr türbini genel olarak kule, jeneratör, hız dönüştürücüleri (dişli kutusu), elektrik-elektronik elemanlar ve pervaneden oluşur. Rüzgârın kinetik enerjisi rotorda mekanik enerjiye çevrilir. Rotor milinin devir hareketi hızlandırılarak gövdedeki jeneratöre aktarılır. Jeneratörden elde edilen elektrik enerjisi aküler vasıtasıyla depolanarak veya doğrudan alıcılara ulaştırılır.

Kullanımdaki rüzgâr türbinleri boyut ve tip olarak çok çeşitlilik gösterse de genelde dönme eksenine göre sınıflandırılır. Rüzgâr türbinleri dönme eksenine göre "Yatay Eksenli Rüzgâr Türbinleri" (YERT) ve "Düşey Eksenli Rüzgâr Türbinleri" (DERT) olmak üzere iki sınıfa ayrılır.

Yatay Eksenli Rüzgâr Türbini

Bu tip türbinlerde dönme eksenini rüzgâr yönüne paraleldir. Kanatları ise rüzgâr yönüyle dik açı yaparlar. Ticari türbinler genellikle yatay eksenlidir. Rotor, rüzgârı en iyi alacak şekilde, döner bir tabla üzerine yerleştirilmiştir.

Yatay eksenli türbinlerin çoğu, rüzgârı önden alacak şekilde tasarlanır. Rüzgârı arkadan alan türbinlerin yaygın bir kullanım yeri yoktur. Rüzgârı önden alan türbinlerin iyi tarafı, kulenin oluşturduğu rüzgâr gölgelenmesinden etkilenmemesidir. Kötü tarafı ise, türbinin sürekli rüzgâra bakması için dümen sisteminin yapılmasıdır.

Yatay eksenli türbinlere örnek olarak pervane tipi rüzgâr türbinleri verilebilir. Bu tip türbinlerin kanatları tek parça olabileceği gibi iki ve daha fazla parçadan da oluşabilir. Günümüzde en çok kullanılan tip üç kanatlı olanlardır. Bu türbinler elektrik üretmek için kullanılır. ■

Yatay Eksenli Rüzgâr Türbinleri

Düşey Eksenli Rüzgâr Türbinleri

YOLDAKİ SARAY: AUDI A8

*Teknolojinin estetikle dansına
şahit olun: Audi A8 tam bir teknik
sanat eseri. Konforuyla dört teker
üzerinde bir saray gibi.*

Audi, merakla beklenen modeli A8'in tanıtımını ABD'nin Miami şehrinde yaptı.

Audi'nin yeni vitrini, A8 serisinin A.B.D.'de en çok satılan modeli olan 4.2 litre hacimli V8 motora sahip olan versiyonu. 372 beygir güç, 446 Nm tork üretebilen motor, aracı 0'dan 100 km/s sürata 5.7 saniyede ulaştırabilirken, 250 km/s olarak belirlenen maksimum sürat elektronik olarak sınırlandırılmış. Yeni geliştirilmiş olan 8 ileri vitesli otomatik şanzıman sayesinde eski 4.2 litre hacimli motorla donatılan modelden ortalama %15 daha az yakıt tüketen otomobilde dört tekerlekten çekiş sistemi Quattro standart olarak sunuluyor.

Kısa aks mesafesine sahip versiyonunun bile uzunluğu 5137 mm olan otomobilde aks mesafesi 2992. 1949 mm genişliğe sahip olan otomobilin yüksekliği ise 1460 mm. Dış görünüşünün genel hatları D3 kodlu selefinden çok farklı olmayan araçta çapları 17 ile 21 inç arasında değişen jantlar ve tamamı LED teknolojisi kullanan farlar sunulmakta. İç mekan tasarımı D3 mo-

delinin etkileyiciliğini korurken MMI sistemi tamamen yenilenmiş.

Gece görüş sistemi ve kaza öngörü sistemi gibi birçok teknolojik yardımcı ile donatılan otomobilin burulma direnci %25 oranında arttırılmış. 510 litre hacimli bir bagaja sahip olan aracın opsiyonel donanımındaysa 22 yönde ayarlanabilen, deri döşemeli, ısıtmalı, soğutmali ve masaj fonksiyonlu koltuklardan 1400 Watt kapasiteli, 19 hoparlörlü Bang&Olufsen ses sistemine kadar birçok ilginçlik bulunmakta.

Yeni amiral gemisi, alüminyum gövdesi, güçlü ve yüksek düzeyde verimli motorları, daha da geliştirilmiş MMI işletim sistemi, yeni sürücü destek sistemleri, tam LED farları ve bir sanatçının elinden çıkma işçilik seviyesine sahip şık iç mekânıyla, markanın ünlü Vorsprung durch Technik (Teknoloji ile bir adım önde) sözünü kanıtlıyor.

Alüminyum – Audi Uzay Kafesi (ASF) yapısına sahip olan zarif ve güçlü gövdesi, muadil bir çelik yapıdan yüzde 40 daha hafif. Yeni, ferah tasarımı ve en küçük ayrıntının düşünüldüğü iç mekan, kendinden taviz vermeyen yüksek kaliteli işçiliği ile büyüleyici. Yeni, heyecan dolu ortam aydınlatmasından arkadaki lüks, elektrikli ayarlanabilir koltuklara varıncaya kadar aracın sunduğu konfor birinci sınıf.

Audi A8, yeni bir zekâ düzeyini, işlevsellikle birleştiriyor. Multimedya arayüzü (MMI) öncü nitelikli bir yeniliği içeriyor: İsteğe bağlı sunulan navigasyon sistemiyle birlikte touchpad (Dokunmatik fare) mevcut. Dokunmatik MMI, sürücünün pek çok işlevi sezgisel olarak kontrol etmesine imkân veriyor; örneğin, varış noktası, pad üzerinde harfler takip edilip seçilerek girilebiliyor.

MMI navigasyon plus, sürüş sırasında güzergâhın ön takibini yaparken, otomatik şanzıman, farlar ve start-stop sistemi

için kontrol birimlerine veri temin ediyor. Geliştirilmiş zekâları, bu sistemlerin karmaşık senaryoları kavramalarına ve ileriye yönelik kararlar vererek sürücüye yardımcı olmalarına olanak veriyor. Yeni teknolojiler arasında, yayaların gösterildiği gece görüş desteği ve Audi ön algılı güvenlik sistemiyle birlikte hız sınırı göstergesi yer alıyor.

Yeni A8 372 hp 4.2 FSI ve 350 hp 4.2 TDI olarak 2 ayrı motor seçeneği ile başlangıç yapıyor. Bu motorları, 250 hp güç üreten 3.0 TDI takip edecek. Motorların tamamı artırılmış güç ve torka sahipler; buna karşın, geri kazanım sistemi ve yenilikçi termal yönetim sistemi gibi akıllı ve verimli teknolojiler sayesinde yakıt tüketimleri yüzde 13 ila yüzde 22 kadar gerilemiş.

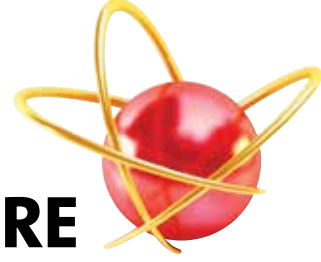
Yeni tiptronic: Daha fazla konfor ve verimlilik için sekiz hız. Son derece kullanışlı 8 ileri tiptronic, bir yandan genel itibarıyla geniş bir güç dağılım aralığı gerçek-

leştirirken diğer yandan da sekiz vites kademesini çok verimli bir şekilde derecelendiriyor. Kontrol sistemi tamamen elektronik olup, sık bir vites kolu ve direksiyon simidi üzerinde bulunan düğmeler ile çalıştırılıyor. Quattro sürekli dört tekerlekten çekiş sisteminin belirgin bir sportif özelliği bulunuyor: istek üzerine spor diferansiyel, kuvvetleri arka tekerlekler arasında dinamik bir şekilde dağıtıyor.

Yeni A8, şasi bakımından da pazardaki en sportif lüks sedan olduğunu kanıtıyor. Aks yükleri dengeli dağıtılıyor ve bütün tekerlek kontrol kolları alüminyumdan yapılmış. Uyarlanabilir amortisörle birlikte uyarlanabilir havalı süspansiyon mevcut ve yine standart bir donanım olan Audi Drive Select araç dinamikleri sisteminin bir parçasını oluşturuyor. İsteğe bağlı olarak sunulan dinamik direksiyon da tamamlayıcı bir öğe olarak bulunuyor. ■

Yeni lüks sedan, teknik bir sanat eseri. Alüminyum – Audi Uzay Kafesi (ASF) yapısına sahip olan zarif ve güçlü gövdesi, muadil bir çelik yapıdan yüzde 40 daha hafif. Yeni, ferah tasarımı ve en küçük ayrıntının düşünüldüğü iç mekan, kendinden taviz vermeyen yüksek kaliteli işçiliği ile büyüleyici.

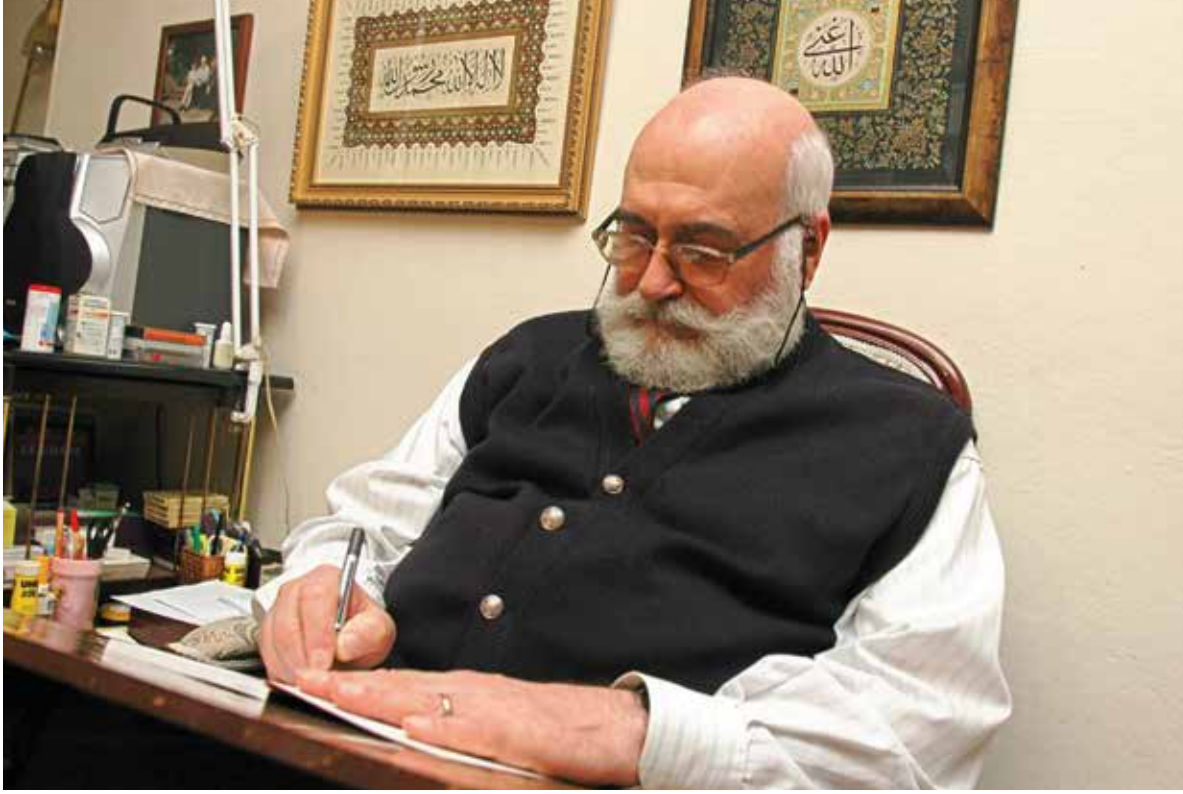

AHMET YÜKSEL ÖZEMRE TÜRKİYE'NİN İLK ATOM MÜHENDİSİ

Bu sayımızda, başarı portrelerinde bir farklılık yapıp yeni bir başarıya değil de aramızdan ayrılmış bir büyük insana yer vermek istedik. Ahmet Yüksel Özemre'ye. Kendisi hem pozitif bilimi hem de manevi ilimleri kendisinde birleştirmiş bir büyük insan.

Yazı: Esra Hayta

Ülkemizin yetiştirdiği çok ender bilim ve irfan adamlarından biriydi. İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi fizik bölümünü bitirdiğinde, yaşı küçük diye diploma alamamıştı. Bir süre beklemesi gerekiyordu. O da Fransa'ya gitti. Fransa Nükleer Bilimler ve Teknoloji Millî Enstitüsü (Institut National des Sciences et Techniques Nucléaires) Atom Mühendisliği (Génie Atomique)'nde mastır yaparak "Türkiye'nin ilk atom mühendisi" unvanıyla ülkeye döndü. Bu zaman zarfında Paris'teki ilim ve kültür ortamını çok iyi değerlendirdi, entelektüel sermaye ile donattı kendisini.

Türkiye'ye döndüğünde lisans diplomasını alacak yaşa gelmişti. Kısa sürede profesör oldu ve çok genç yaşta Fen Fakültesi dekanı oldu. Çernobil kazasının yaşandığı yıllarda TAEK başkanlığı gibi çok kritik bir makamda oturuyordu.

Bilimsel donanımı ve aksiyoner kişiliği dolayısıyla çok çeşitli görevlerde bulundu: İşte bunlardan bazıları: TÜBİTAK Marmara Bilimsel ve Endüstriyel Araştırma Merkezi Kurucu ve Yönetici Kurul Üyesi (1972 - 1974) NATO Bilim Komitesinde Türkiye Temsilci Üyesi (1972 - 1974), İ.Ü. Fen Fakültesi Teorik Fizik Kürsüsünde Kürsü Profesörü (2 Eylül 1973 - 4 Kasım 1981), İstanbul Üniversitesi Senato Üyesi (1975 - 1977), TÜBİTAK Bilim Adamı Yetiştirme Grubu Yürütme Komitesi Üyesi (1980 - 1982/İstifa), TÜBİTAK Danışma Kurulu Üyesi (1981 - 1983), İ.Ü. Fen Fakültesi Nâzım Terzioğlu Matematik Araştırma Merkezi Müdürü (1981 - 1984), Atom Enerjisi Komisyonu Üyesi (1982 - 1984), BORUSAN Boru Sanayii T.A.Ş. Genel Müdürü, OECD Nükleer Enerji Ajansı (OECD-NEA) Yönetim Kurulunda Türkiye Temsilcisi (21 Ocak 1985 - 6 Nisan 1987), Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı (IAEA) nezdinde Türkiye tem-

silcisi (21 Ocak 1985 - 6 Nisan 1987), CERN (Centre Européen de Recherches Nucléaires) Konseyi nezdinde Türkiye Müşahid Temsilcisi (1985 - 1987), TÜBİTAK'da Danışman (11 Mayıs-14 Ekim 1987), Ankara Çimento Sanayii T.A.Ş. Yönetim Kurulu Üyesi (1987 - 1990)

Çok sayıda bilim adamı yetiştirdi. Kendi tabiriyle onun talebeleri "kendisini fersah fersah geçip" bilim dünyasında yıldız gibi parladılar. Yetiştirdiği talebelerle hep iftihar etti. Hayatının en verimli çağında, çok genç yaşta emekli oldu. Ama ilim adamlığından hiçbir zaman emekli olmadı. Ömrünün sonuna kadar yazmaya ve üretmeye devam etti. Elliden fazla kitap yazdı. Bunlardan 19 tanesi teorik fizik konusunda yazılmış kapsamlı eserlerdir.

Kıymeti yeterince anlaşılmayan bir değerdi. Ülkenin kalkınması için çok gayret etti. Türkiye'nin nükleer enerjiye geçmesi için çok çalıştı, dünya çapında kadrolar yetiştirdi. Ama bu hayalini gerçekleştiremeden bu dünyadan göçtü.

Aynı zamanda çok önemli, bir kültür adamıydı Ahmet Yüksel Özemre. Dahası, nesli tükenmiş bir "İstanbul beyefendisi" idi. Yaşadıklarıyla ve yazdıklarıyla hep örnek oldu.

Kısacık bir ömre çok şeyler sığdırdı. 73 yaşında vefat etti. Ama ardında çok büyük bir boşluk bıraktı. Adeta bir heyelan yaşandı bu topraklarda. Zira "Âlimin ölümü, âlemin ölümüdür". Yine onun tabiriyle söylersek, Cenab-ı Peygamberin bir hadisine göre, "Rütbelerin en yücesi ilim rütbesidir." Bu rütbeyi şerefle temsil etti. İlmin izzetine asla toz kondurtmadı.

Kendisini saygı ve muhabbetle anıyoruz. ■

HAYATI KOLAYLAŞTIRAN YENİ ÜRÜNLER

iPhone 4 Herşeyi değiştirdi. Yeniden.

Yüz yüze görüşme zamanı

9,3 milimetre inceliğindeki (iPhone 3Gs'e göre yüzde 24 daha ince) ürün, çift kameralı, 3G üzerinden görüntülü iletişimi imkanı tanıyor, video konferans yapılıyor. 5.0 MP kamera ve LED flaş özelliği bulunuyor. Cihazla HD kalitede video çekimi yapmak mümkün oluyor. Bu kamera saniyede 30 kare ile 720p görüntü kaydediyor.

HD video kayıt ve Retina ekran

Ekrandaki piksel yoğunluğu önceki modele göre 4 kat fazla, bu sayede yüksek kalite yakalanıyor. Böylece çözünürlük iki katına çıkıyor. Steve Jobs, "İnsan gözü 320 pikselin üzerini algılamıyor ama biz garanti olsun diye 326 piksel yaptık" diyerek esprili bir ifadeyle yeni ekranın kalitesini övüyor.

Bu yeni ekranın adı "retina". Cihazdaki ekranın boyutu 3,5 inç, 960x640 çözünürlük seviyesinde. Cihaz Apple'ın A4 işlemcisini kullanıyor, bu sistemle yeni pil yapısı bir önceki modele göre yüzde 40 daha fazla dayanıyor. Cihazdaki yeni ivmeölçer oyunların her yöne çevrilerek oynanmasını sağlıyor.

Mintpad not defteri

Not defterleri özellikle çalışan kesimler için olmasa olmazlardan. Teknolojinin ve insanların ihtiyaçlarının artmasıyla not defterleri de değişime uğradı. Kalabalık ofis ortamlarında iletişim bazen zor olabiliyor. Bu elektronik post-it benzeri ürünle kablosuz internet bağlantısı üzerinden notunuzu gerekli kişilere kolaylıkla ulaştırabiliyorsunuz. Mintpad dokunmatik ekranlı wi-fi özelliği olan, internette gezinti yapılabilen medya oynatıcılı mikrofona ve hopörlere sahip küçük bir kurtarıcı.

Hem ekmek kızartıcı hem çaydanlık

İki işi birden yapıyor,
ekmek kızartıp,
çayınızı servis için
hazırda bekletiyor.

Hızlı bir kahvaltı
için ideal.

Laptop şarj cihazı

Ortalama 11-12 saatte güç kutusunu şarj edebiliyorsunuz
ve bu alet sayesinde yaklaşık 6 saat boyunca dizüstü
bilgisayarınızın çalışmasını sağlayabiliyorsunuz.

Cebinizdeki profesyonel fotoğraf makinesi: Sony NEX-5

NEX-5 ultra kompakt Sony dijital fotoğraf makinesi, DSLR kalitesindeki fotoğraflara herkesin erişebilmesini sağlıyor. DSLR görüntü kalitesine geçiş yaparak, hızlı çekim yanıtları ve değiştirilebilir objektiflerin rahatlığı ile AVCHD video ve Panoramik Çekim gibi akıllı özelliklere erişin.

Sınırsız olanakları şık bir görünümle birleştiren yeni ultra kompakt NEX-5 Sony dijital fotoğraf makinesi kullanımı son derece kolaylaştırıyor.

Cebinizde kolayca taşıyabileceğiniz, profesyonel kalite sunan NEX-5, dünyanın en küçük değiştirilebilir objektifli dijital fotoğraf makinesi ünvanına sahip.

14.2 megapiksel Exmor™ APS HD CMOS sensör
E-adaptörlü değiştirilebilir objektif sistemi • 1080i HD video
3D Panoramik Çekim • Ultra yüksek hızlı seri çekim
7,5 cm / 3 inç eğilebilir TruBlack LCD
Akıllı Otomatik Ayarlama

AVATAR

**Dünyanın en pahalı filminden,
beklenmeyecek iyilikte bir öykü!**

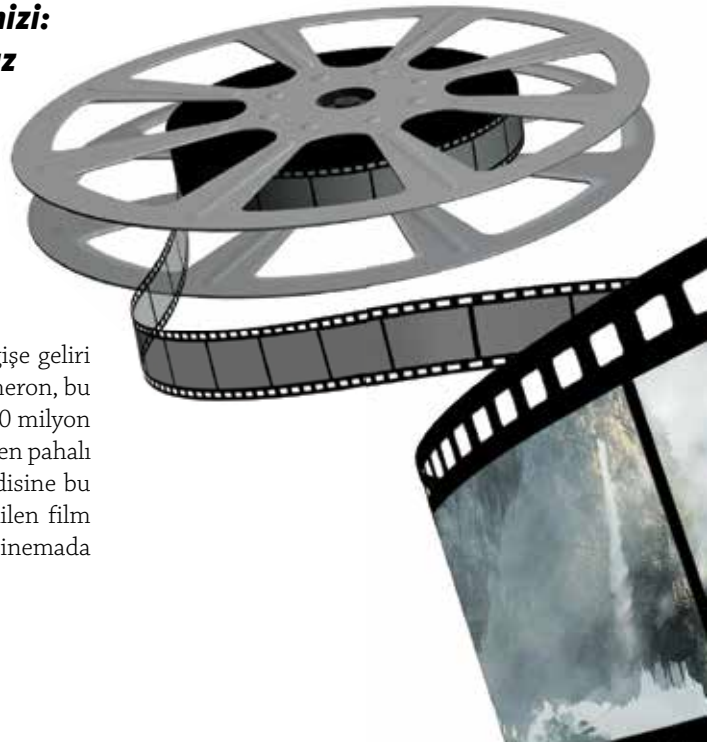
Yönetmen: James Cameron

Yapım: 2009, ABD

Bu filmi seyretmenizi ısrarla tavsiye ediyoruz. Filmi bitirdiğinizde de şunu dürüst olarak düşünmenizi: Gerçekten hayatta kişisel olarak bulunduğunuz yer ve anlayış maden şirketi yöneticilerine mi, yoksa Na'vi'lere mi daha yakın? Güç için her şey mübah mı, yoksa hiçbir çıkar için vermeyeceğiniz değerleriniz de var mı?

Avatar, Titanic gibi Holyywood'un en büyük bütçeli ve en çok gişe geliri elde eden filmlerinin yapımcısı James Cameron'un son filmi. Cameron, bu filmi gerçekleştirebilmek için son on yılını verdim diyor. Film 400 milyon dolarlık yapım bütçesi ile şimdiye kadar dünyada gerçekleştirilen en pahalı prodüksiyon. Milyar Doların üzerine çıkan gişe geliri ile de kendisine bu parayı yatıranları mahcup etmedi. Şimdiye kadar en çok seyredilen film ünvanını da ele geçirdi. İçindeki animasyonlar ve 3D efektlerle sinemada bir dönüm noktası olarak kabul edildi.

Film dünyadan bir kaç ışık yılı uzakta, kendisinde çok değerli bir maden keşfedilen Pandora gezeneinde geçiyor. Maden o kadar değerli ki kendisi için yapılan tüm harcamaları karşılamaya yetiyor. Madenin çıkarılması ile ilgili tek bir sorun var: Pandora'nın halkı Na'vi'ler. Bu halk dünyadan gelen insanlara göre teknikte bir hayli geri kalmış, fakat insanlıkta bir o kadar ilerde. Maden şirketi büyük ordusuna ve silahlarına rağmen bir grup bilim adamını da gezegene getirmiş. Hedefleri öncelikle madeni barışçıl yollarla elde etmek. Bilim adamları da araştırma yapabilmek adına onların bu amaçlarına hizmet ediyor. Hatta bunun için Na'vi bedenine girebilmenin yolunu bularak tüm Na'vilerle iletişim kurmanın peşine bile düşmüşler.

Film Na'vi bedenine girmek için getirilen bir asker gazisinin gezene adım atmasıyla başlıyor. Aslında bu asker gazisi, gezegendeki maden şirketinin ve askerlerin bilim adamlarının çalışmaları hakkında kendilerine bilgi vermesini amaçladıkları bir casus. Fakat olaylar planladıkları gibi gelişmiyor. Na'vi bedenine giren asker gazisi (bu arada kendisi normal hayatında sakatlandığı için yürüyememekte) ilk defa deneyimlediği bu bambaşka durum karşısında bırakın bilim adamlarının tarafında olmayı, Na'vileri tanımaya başlayınca içten içe onların tarafına geçiyor; Na'vilerde, artık dünyadan gelen insanlar arasında kalmamış, birbirine ve çevreye olan saygı gibi insani değerleri keşfediyor. Na'vilerle yaklaşması, onların da bu asker gazisine değer vermesi ve eğitime almaları ile üst seviyeye çıkıyor. Bir Na'vi'ye aşık olması da bu süreci hızlandırıyor. Sonuçta kendisini maden şirketi ile Na'vi'lerin arasında kalmış olarak buluyor. Gerisini filmi seyrettiğiniz zaman kendi gözlerinizle görmelisiniz.

Bu filme dergimizde yer vermemizin sebebi ise ne dünyanın en pahalı bütçesi ile çekilmiş olmasından ne de 3D efektleri ve animasyonlarının muhteşemliğinden. Tamamen beklenmedik bir benzerlikten. Filmin geneli azgın, güç ve silah sahibi insanlarla, güçsüz fakat doğru Na'vi'ler arasında geçiyor. Bu açıdan süvarilerle Kızılderililer, İngilizlerle Hindliler veya yine İngilizlerle Aborjinlerin hikayelerinden pek de farklı olmayan insani değerleri işleyen bir film. Bizim için esas sürpriz filmin sonundaki savaş bölümlerinde yaşanıyor. Savunmasız olarak görülen bir değere yapılan saldırıya, ilahi bir güç tarafından nasıl karşılık verildiğini görüyoruz. Ve bu durum bize ister istemez Kabe'ye Ebrehe'nin saldırmasını ve Ebabil kuşlarını hatırlatıyor. Bu hatırlamaya Hollywood'un genel yapısı sebebiyle itiraz edenler olsa da, bir filminden aldığımız güzel duygulara biz politika karıştırmak istemedik. Filmin anlattığını beğenmek başka, Amerikan film endüstrisini değerlendirmek başka olsa gerek.

Bu filmi seyretmenizi ısrarla tavsiye ediyoruz. Film bitirdiğinizde de şunu dürüst olarak düşünmenizi: Gerçekten hayatta kişisel olarak bulunduğunuz yer ve anlayış, maden şirketi yöneticilerine mi, yoksa Na'vi'lere mi daha yakın? Güç için her şey mübah mı, yoksa hiçbir çıkar için vermeyeceğiniz değerleriniz de var mı?

KÜLTÜR-SANAT AJANDA:

KIRMIZI
BEYAZ

86

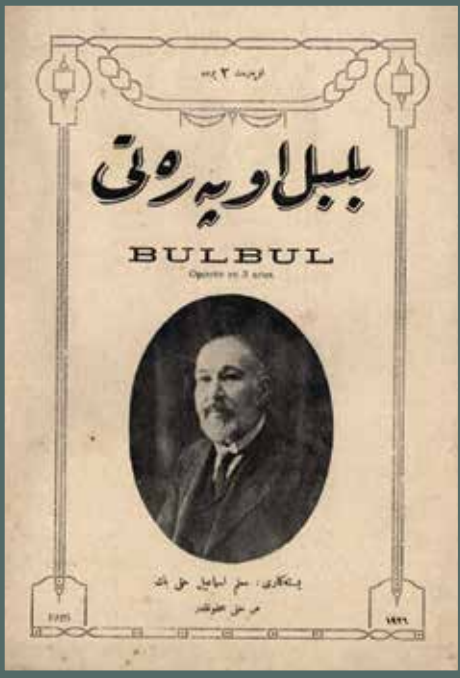
kültür-sanat

Sultan-i Seyirlik

İstanbul 2010 Avrupa Kültür Başkenti Ajansı Sahne ve Gösteri Sanatları Yönetmenliği tarafından geliştirilen “Sultan-i Seyirlik” projesi, Osmanlı’nın bir döneminden yararlanılarak oluşturulmuş ve minyatür görüntülerle desteklenen vurucu bir açık hava gösterisi. Sultan-i Seyirlik gösterileri, Osmanlı’da Sultan Abdülaziz döneminde belirgin olarak görülmektedir. Sultan Abdülaziz, Osmanlı Hanedanı’nın eğlenceye en düşkün mensubu olarak anılır ve özellikle güreşe ve pehlivanlara olan merakıyla bilinir. Proje, 2010 yılının Ramazan ayı boyunca Sultanahmet Meydanı’nda gerçekleştirilecektir.

Sultanahmet Meydanı | Sergi Tarihi: 6 Ağustos-Eylül 2010

Neşriyat-ı Musiki; İmparatorluk ve Cumhuriyetin Basılı Müzik Belgeleri

“Neşriyat-ı Musiki” projesi Osmanlı İmparatorluğu ve Türkiye Cumhuriyeti’nin ilk yıllarında (1852-1928) eski harflerle basılmış müzik malzemelerinin bir arada sergilenmesidir. Bu eserler sesli olarak da dinlenebilecek ve izleyici çeşitli kanallardan bilgilendirilecektir. Proje bağlamında Osmanlı müzik kültürünün son dönemine ait belgeler bir kitap olarak yayımlanacak, böylelikle oldukça sınırlı olan müzik tarihi çalışmalarına da katkı sağlanmış olacaktır.

Proje kapsamında Mütteferrika’dan 125 yıl sonra yayınlanan ilk güfte mecmuası olan ve Sultan Abdülmecid’e sunulmuş bulunan Haşim Bey’in Mecmuasının ilk baskısıyla yazı devrimine kadar süre içinde yayınlanan Güfte Mecmuaları, Nazariye Kitapları, Süreli Yayınlar, Yaprak Notalar, Külliyyet ve Biyografiler, Talimatnameler, Plak ve Zarf Katalogları, Plak Etiketleri ve Notalı Kartpostallar izlenebilecektir. Bunun yanı sıra sergilenecek olan orijinal belgelerle İstanbul’un yakın geçmişi müzik tarihi üzerinden okunabilecektir. Böylesine kapsamlı bir sergi ile kurulması planlanan müzik müzesine giden yolda da önemli bir adım atılmış olacaktır.

Hünkâr Kasrı | Sergi Tarihi: 20 Ekim - 31 Aralık 2010

Su, bütün dinlerde, kültürlerde kutsal kabul edilir. Su hayatın vazgeçilmez bir kaynağıdır. Su, hayattır. Su, gücü temsil eder. Tarih boyunca çeşmeler, sebiller, hamamlar, şadırvanlar, sarnıçlar, ayazmalar, su yolları ve su kemerleri bu kültürün eserleri olarak ortaya çıkmıştır. İstanbul yüzyıllar boyunca bir su kenti ve su medeniyetinin beşiği olmuştur. Kutsal suyun geçtiği her yapıda, su kültürüyle ilgili eserlerde bunu görürüz.

Adell Armatür ve TİEM'in Ab-ı Hayat İstanbul Suları ve Su Kültürü adlı ortak sergisi 15.05 - 15.08.2010 tarihlerinde Sultanahmet'te Türk ve İslâm Eserleri Müzesinde izleyicilerle buluşacak. Adell koleksiyonundaki tarihi muslukların yanı sıra; ibrikler, maşrapalar, şifa tasları, mataralar, hamam eşyaları, işlemeli bez havlular, çeşme gravürleri, kartpostallar gibi efemeralar ve TİEM'den su yolları haritaları, çeşme kitabeleri gibi son derece nadir eserler sergilenecek.

Türk ve İslâm Eserleri Müzesi | Sergi Bitiş Tarihi: 15 Ağustos 2010

Efsane İstanbul

İstanbul 2010 Avrupa Kültür Başkenti kapsamında en büyük etkinlikte, İstanbul'un 8000 yıllık tarihi anlatılacak.

Sabancı Üniversitesi Sakıp Sabancı Müzesi (SSM), İstanbul 2010 Avrupa Kültür Başkenti Ajansı işbirliği ve Sabancı Holding sponsorluğunda, "Efsane İstanbul: Bizantion'dan İstanbul'a - Bir Başkent'in 8000 Yılı" başlıklı sergiye ev sahipliği yapacak. 5 Haziran - 4 Eylül 2010 tarihleri arasında sanatseverlerle buluşacak sergi, İstanbul'un, Marmaray Projesi kapsamındaki Yenikapı kazıları ile daha da geriye giden 8000 yıllık eşsiz tarihini, 500'ü aşkın eserle gözler önüne serecek. Sergi, Bizantion'dan Nea Roma'ya, Constantinopolis'ten İstanbul'a; Bizans ve Osmanlı İmparatorluklarına başkentlik yapmış kentin görkemli tarihine ışık tutarken; ticaret, hediye ve 4. Haçlı Seferi'nde olduğu gibi yağma yoluyla çeşitli ülkelere dağılmış hazineleri bir araya getirecek.

Sakıp Sabancı Müzesi | Sergi Bitiş Tarihi: 04 Eylül 2010

İstanbul'un İki Kadim Sesi: Ney ve Tanbur

"İstanbul'un İki Kadim Sesi: Ney ve Tanbur" projesi, Klasik Türk Müziğinin birbiriyle özdeşleşmiş iki enstrümanı olmasının yanı sıra, her biri İstanbul şehri ve kültürü ile özdeşleşmiş olan ney ve tanburun farklı üsluplardaki ustalarının ortak bir müzikal düşünce ile İstanbul'da buluşmasını amaçlamakta. Bu kapsamda üç ayrı konser düzenlenecek:

1. NEYLER & TANBURLAR (NEFESTEN MIZRABA)

Galata Mevlevihanesi | 15 Kasım 2010

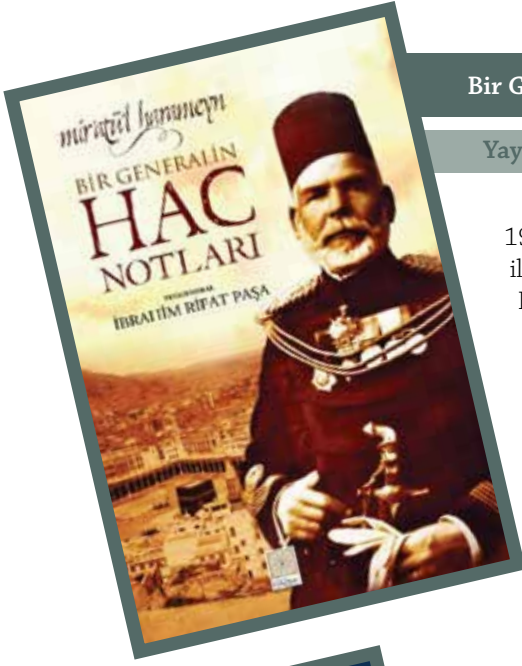
2. KIRK NEY BİR ÂHENK

Galata Mevlevihanesi | 22 Kasım 2010

3. SEKİZ TANBUR (Büyük Usta Tanburi Cemil Bey anısına)

Galata Mevlevihanesi | 29 Kasım 2010

Bir Generalin Hac Notları / Miratü'l Haremeyn | Dr. Lütfullah Yavuz Yitik

Yayınevi: Hazine Yayınları

1902 ila 1905 yıllarında dört defa hacca giden paşanın yaşadığı çok ilginç hadiseleri anlatan eserin orijinali 1925 yılında Arapça olarak Kahire'de basılmış. Miratü'l Haremeyn'de günümüzde artık sadece isimleri kalan yüzlerce mekânı İbrahim Rifat Paşa bizzat gezerek, geçmiş hakkında kıymetli bilgiler vererek, fotoğraflayarak bir manada tarihe not düşmüş. İlk defa gün yüzüne çıkan yüzlerce fotoğraf bir asır evvelindeki Haremeyn'e yolculuk etmeyi mümkün kılıyor. Artık sadece fotoğraflarda kalan eserler, hikâyeleri ve açılış merasimleri okurlarına bir tatlı heyecana ortak ediyor. Yazarın Kâbe'nin içine girmesi, Kâbe'nin temizliğine bizzat katılması, örtünün değiştirilmesine iştirak etmesi, Peygamber Efendimiz'in (s.a.s.) türbesinin içine girmesi ve gördüklerini anlatması, kitabın kıymetini daha da arttırmakta. Mekânların dışını fotoğraflayan paşa, çoğu zaman içini de teferruatlı bir şekilde anlatmış.

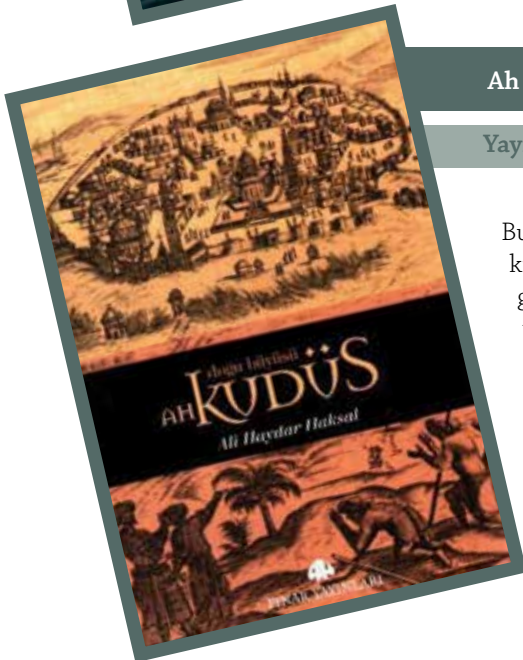

Benden Sonra Devam | Y. Akin ÖNGÖR

Yayınevi: Alametifarika Yayınları

Garanti Bankası'nın eski Genel Müdürü, efsanevi profesyonel Akin Öngör, deneyimlerini profesyonellerle paylaşıyor.

“Ben bu kitabı, yaşadığım müthiş deneyimi kuşaklara aktarmak...onca emek ve sıkıntıyla elde ettiğim birikimlerimi, beni olgulaştıran, beni ülkemizde 'itibarlı' bir konuma taşıyan ve o dönemin 'en çok kazanan profesyoneli' olmamı sağlayan başarıların, salt benim değil, 'ekip' olarak yakaladığımız başarıların öyküsünü paylaşmak için yazdım.”

Ah Kudüs - Doğu Büyüsü | Ali Haydar Haksal

Yayınevi: Pınar Yayıncılık

Bu eser, Batılı edebiyatçı ve yazarların kaleminden, Batı'nın Doğu'ya bakışını, müslümanlara olan öfkelerini, vahşi Haçlı Seferleri'ne dizilen övgüleri, Endülüs'ün yok edilmesine sevinçlerini ama her şeye rağmen kimi yazarların da müslümanların ahlakına hayranlığını, medeniyetlerinden etkilenişlerini ortaya koyuyor. Chateaubriand'dan Andre Gide'e, Oscar Wilde'dan Cervantes'e ele aldığı edebiyatçı ve yazarların eserlerinin satırlarında, Hristiyan Batılı'nın Müslüman Doğu'ya bakışının arkasında yatan dini, kültürel, zihni, siyasal etkenler yani bu bakışın ruhunu teşbihliyor.

Albayrak Grubu'nun yaşıyan tarihi H. Ahmet Albayrak anlatıyor:

"...1939 yılında büyük depremten sonra, babam inşaat yapmak için Erzincan'a gitti. 50'lere kadar orada inşaat yaptılar. 1943 yılında ben de gittim. İlk işim, Erzincan'da babamın yaptığı inşaatlarda çalışmak oldu.

...1951'de Erzincan'dan Muş'a geçtik, orada Kız Sanat Okulu inşaatını yaptık. Ardından 1952'de, Aydın'da kooperatif evleri...

...1954 yılında tekrar Muş'a döndük, Muş Tren İstasyonu'nu yaptık. Bunlar o zaman için büyük işlerdi. Bana sorarsanız; devrine göre Muş Tren İstasyonu, 90'lı yıllarda yaptığımız İstanbul Metrosu'ndan çok daha önemli bir projedir. İstasyonu tamamladıktan sonra, Muş'tan Balıkesir'e geçip tatil köyü konutları inşa ettik.

...1966'da Pülümür depremi oldu, Erzincan'daki faciayı yaşamış olduğumuzdan yerimizde duramadık, adam toplayıp doğru Tunceli'ye, Pülümür'e gittik. İnşaatlara başladık. Üç ay çalıştık. Üç aydan sonra kış geldi. Şiddetli soğuklar başladı. Bütün inşaatlar paydos etti. O kara kışta geri dönüşümüz çok zor oldu. Bele kadar kar, araba yok. Yolun çoğunu yürüyerek Tunceli'den Trabzon'a döndük."

Yukarıdaki metin, 2007 yılında kendisiyle yapılan röportajdan alınmıştır.

Bugünlere gelmek kolay olmadı.

Bugünlerde 58. Yılıni geride bırakan Albayrak Grubu'nun kısa sayılamayacak tarihi; azmin, zorluklara göğüs germenin, omuz omuza verip kenetlenmenin örnekleriyle dolu.

Albayrak Grubu; inşaat ve gayrimenkul yatırım ortaklığı, sanayi, lojistik, hizmet ve medya olmak üzere 5 sektörde,

6000'i aşkın çalışanı ve 20'den fazla şirketiyle bugün ülke ekonomisinde önemli bir güç.

Belki en büyüklerden biri değil. Ama iş dünyasında samimiyet ve çalışkanlığın karşılığını mutlaka bulacağını en büyük, en saygın örneklerinden biri.

albayrak

www.albayrak.com.tr

İş hayatının yorucu temposuna karşı... Dağ havası terapisi!

Bugünlerde olup biten her şeye tepeden bakmanızı teklif etsek? Örneğin; Giresun Dereli'deki Kümbet Köyü Koç Kayası Yaylası'nda, 1800 metreden! Kümbet Mountain Resort; size muhteşem bir tatil sunuyor. Doğu Karadeniz'in benzersiz bitki örtüsüne sahip, 390 dönümlük yayladaki tesisleriyle, yaz kış... İş dünyasının çetin şartlarına daha güçlü dönmek için gelin, biraz enerji depolayın.

Doğu Karadeniz'de yaz kış muhteşem tatil: Kümbet Mountain Resort! Restoran, cafe; iş toplantılarına elverişli çok amaçlı salon, kapalı yüzme havuzu, sauna, Türk hamamı, masaj salonu, çadır ve karavan alanları... 5'i dublex 17 bungalov, 27 otel odası, toplam 140 yatak kapasitesi.

Kümbet Köyü Koçkayası mevkii Koçkayası Mesire Yeri Dereli/Giresun
Tel: 0454 386 61 11 Faks: 0454 386 62 12
kumbet.com.tr

albayrak

KÜMBET
MOUNTAIN RESORT

